

et aliis impedi-
tis, modum sta-
tuit.

reecerint, suprascriptis peractis, et, loco interventus in processione, visitata ecclesia cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eiusdem domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant. Regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in clausuris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam religiosi, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, scilicet ieiunium, elemosynam, ecclesiaeque seu ecclesiarum visitationem, ac interventum in processione et orationem, vel eorum aliorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, quem ut infra elegerint, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

Eligendi confessarium, qui eos absolvat, etiam a reservatione (excepta haereticis), facultatem concedit.

§ 3. Cupientes autem omnes christifideles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, universis et singulis utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatione a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris a iure vel ab homine quavis causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae (etiam in litteris die Coenae Domini legitis contentis) et aliis per quascumque nostras, aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, qua-

rum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum, non tamen a crimine haeresis, absolvere et liberare valeant.

§ 4. Et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Ac vota commutat, praeter castitatis, ac religionis.

§ 5. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim, absque ulla mora, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias, dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ac cleris et populis sibi subiectis solemnes processiones et supplicationes indicant et celebrent, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

Executores deputat.

§ 6. Non intendimus autem per praesentes super aliqua irregularitate publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae;

Habilitandi potestatem non tribuit.

§ 7. Neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolica Sede, vel ab aliquo praelato, seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliis in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis hu-

Publica denunciati quomodo possint consequi declarati.

iusmodi iubilaei satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Contrariis derogat.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles iubilaei, indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regula nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servata habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praesentium, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplis eisdem haberi debet.

§ 9. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxiii martii mdcxxxiv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 23 martij 1634, pontif. anno. xi.

CDLXXXIV.

Communicatio privilegiorum omnium, non Mendicantium et Mendicantium Ordinibus seu Congregationibus Clericorum concessorum, fratribus Discalceatis Hispaniarum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum.

Urbanus Papa VIII,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Redemptoris nostri Iesu Christi Salvatoris exemplo¹, quo se ipsum exinanens, formamque servi accipiens, sui sanguinis profusione nos redemit, assidua meditatione pensantes, continuis stimulis, ut, tantae liberalitatis memores, gemitus maxime filiorum Ecclesiae in vinculis compeditorum et misericordiam nobis postulantium audientes, paternam sollicitudine ad opem illis quam possumus ferendam eo promptius excitemur, quo illos apud gentes barbaras et incultas durior servitus premit, vincula coarctant, perdita patria et amissi parentes affligunt; necnon eorum, quos frequentes sacramentorum Ecclesiae participatio non recreat, imo spiritualis perditionis evidentius terret periculum, saluti, quantum cum Domino possumus, libenter consulamus, illosque ab illa miserabili servitute sublevemus;

Exordium.

¹ Istorum fratrum congregationem Hispaniarum inter alios Mendicantium Ordines adscriptis Paulus V et eis privilegia communicavit in Constit. CXLVIII (al. 146), *Ecclesiae*, tom. xi, pagina 608. Cetera lege ad huius Pont. Const. *Cumsicut*, tom. xiii, pag. 427.

² Legendum potius *exemplum* (R. T.).

ac operarios illi messi, quae utique non pauca existit, ex professo invigilantes adiuvemus, eorumque pium exercitium, quo ipsi labores expeditius suscipiendo tam pium opus alacrius continent et promptius exequantur, gratis et favoribus quibus possumus amplissimis confoeamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Enarrat a Paulo V Ordinem Mendicantium inter Mendicantium Ordines adscriptum fuisse etque privilegia communita.

§ 1. Sane pridem felicitatis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster congregationem fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum Hispaniarum inter ceteros Mendicantium Ordines adscripsit, ac illam et illius fratres sub Mendicantium nomine comprehendere debere decrevit et declaravit; propterea omnia privilegia, immunitates, exemptiones, facultates, libertates, indulta et alias gratias Mendicantium Ordinibus concessa ad ipsam congregationem, eiusque fratres, domos, ecclesias et loca extendit et ampliavit; omnia praeterea privilegia, speciali quoque nota digna, immunitates, exemptiones, libertates, concessionem, gratias, tam spirituales quam temporales, universo Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum Ordini, illiusque domibus, ecclesiis, superioribus ac fratribus concessa, praefatae congregationi pariter concessit, communicavit et extendit; ac alias, prout in litteris apostolicis desuper expeditis plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filii Ioannis de Annunciatione, ipsius Congregationis procuratoris generalis, petitio contineret, fratres et religiosi eiusdem Ordinis, iuxta particulare eorum institutum a pia memoriae Innocentio Papa III etiam praedecessore nostro approbatum, sub regula propria sanctis patriarchis Ioanni et Felici

1 Quas vide loc. cit. in nota ad rubricam (R. T.).

dictae religionis fundatoribus tradita, in captivorum redemptione pro viribus occupentur, et longos ac laediosos labores in transfretando mari et apud ipsos infideles dietim sustineant; et non modo in redemptione ipsa, quae ad omnes captivos nunquam extendi potest, sed etiam exhortationibus, concionibus et admonitionibus ad reliquos, qui dictam duram servitutem continuant, ne fides eorum deficiat, occupentur, proprias facultates libenter exponant, discrimina quaelibet et pericula alacriter indefessi subeant; et, ut tam pium opus eo alacrius fratres ipsi continent et utilius exequantur, promptioresque ad id reddantur, ac propterea plurimum cupiant aliarum religionum et Ordinum gratias et privilegia, hactenus a Sede Apostolica concessa, congregationi praefatae illiusque fratribus et locis per nos et Sedem eandem ut infra concedi et communicari; quare pro parte eiusdem Ioannis nobis fuit humiliter supplicatum, ut Congregationis ampliationi in praemissis opportune providere et consulere de benignitate apostolica dignaremur:

§ 3. Nos igitur, ipsius Congregationis augmentum et conservationem firmissimis vallare praesidiis desiderantes, ipsumque Ioannem ac singulas personas eiusdem Congregationis a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, necnon litterarum praefatarum tenores etiam veriores ac datas praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto congregationis venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ec-

1 Aliquid deesse videtur, ex. g. spiritualibus gratis indigeant recreari; aut simile (R. T.).

clesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum, Congregationi fratrum Discalceatorum praedicti Ordinis Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum, illiusque domibus et regularibus locis sub illa comprehensis, necnon ministro generali pro tempore existenti, definitioribus et procuratoribus generalibus, visitatori, consultoribus, assessori, ministrisque provincialibus et conventualibus, aliisque cuiuscumque nominis officialibus, superioribus, ac religiosis omnibus et singulis in ea professis fratribus pro tempore ad captivos redimendos transmissis, et capitulis generalibus, personis regularibus, novitiis, conversis, donatis, oblati, ministris, famulis, cunctisque tam officariis quam domesticis et eorum domibus inservientibus, et ceteris primodictae Congregationis ac domorum et regularium locorum personis quibuscumque pro tempore existentibus, necnon quibusvis aliis personis ac christifidelibus illorum ecclesias seu cappellas pro tempore visitantibus, ut omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, antelationibus, concessionibus, indultis, favoribus, indulgentiis, aliisque praerogativis et gratiis, universis et singulis, tam spiritualibus quam temporalibus (singulis domibus, conventibus, et aliis regularibus locis ac personis, tam canonicorum regularium ubivis existentium institutis, et non solum Ordinibus monasticis, regularibus Mendicantium et non Mendicantium, tam pro redimendis captivis, quam aliis quomodolibet, Ordini Sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum, illiusque domibus, conventibus et fratribus, necnon Ordini beatae Mariae de Mercede Redemptionis captivorum, ac etiam omnibus et quibuscumque congregationibus regularibus, et praecipue Clericorum Regularium Infirmis Ministrantium

1 Adde ex Cherub. quam clericorum (R. T.).

et Canonicorum Congregationis Sanctissimae Salvatoris Lateranensis, Sancti Salvatoris de Bononia, ac etiam Sancti Ruffi Valentiae et Sanctae Crucis Colimbriae, Clericorum Regularium de Somascha et Pauperum Matris Dei ac Scholarum Piarum, ipsisque monasticis congregationibus, etiam Cassinensi, aliisque monachis et monasteriis sancti Benedicti, Sancti Hieronymi, Carmelitis Discalceatis, conventui beatae Mariae de Guadalupe, necnon Societati Iesu, ipsisque Cartusiensium, Praemonstratensium et Reformatorum Cisterciensium, Servitarum, Olivetanorum Ordinibus, aliisque familiis et societatibus regularibus, militiis, hospitalibus quibuscumque, et piis locis regularibus, ac quibuscumque personis nunc et pro tempore existentibus praefatorum et quorumlibet Ordinum, societatum, congregationum regularium, per nos et Sedem praedictam, ac alios quoscumque praedecessores nostros Romanos Pontifices, necnon eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, et de latere legatos, et quosvis Sedis praedictae nuntios, vel etiam tam apostolica praedicta quam ordinaria et regia vel imperiali auctoritatibus respective, aut aliis quomodolibet, quibuscumque verborum expressionibus et tenoribus, in genere vel in specie, ac particulariter, tam per modum communicationis et ampliationis quam simplicis et individuae ac particularis et specialis concessionis, ac etiam motu proprio et ex certa scientia et de apostolicae potestatis plenitudine, etiam iteratibus vicibus, concessis hactenus, vel confirmatis, aut approbatis, et quibus illi tam in vita quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remissiones et iniunctarum poenitentiarum relaxationes, aut aliis quomodolibet, de iure, usu, aut privilegio, vel consuetudine quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere

1 Edit. Main. legit Societatis (R. T.).

possunt et poterunt quomodolibet in futurum, quamvis illa sint speciali nota digna, difficilisque concessionis, et quae in generali concessione non veniunt) non solum per participationem, communicationem, illorum extensionem, et ad illorum instar, sed speciatim et nominatim, pariformiter et aequae principaliter, in omnibus et per omnia, absque ullâ prorsus differentiâ (perinde ac si illa primodictae Congregationi, illiusque capitulis generalibus, ministro generali pro tempore existentii, illiusque superioribus et personis praefatis specialiter, expresse et nominatim, etiam per viam et modum simplicis et individuae ac particularis et specialis concessionis, etiam motu proprio et ex certa scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, aut per modum communicationis et ampliacionis concessa fuissent) quatenus tamen sint in usu et non revocata, nec sub aliquâ revocatione comprehensa, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant (ita quod omnes et singuli primodictae Congregationis et illius domorum locorumque regularium superiores et ministri, quocumque nomine appellati, eosdem favores, gratias apostolicas et privilegia, quae aliarum religionum, ordinum, congregationum, societatum, etiam Societatis Iesu, monasteriorum, conventuum, domorum, aut locorum regularium et familiarum generales, superiores, praepositi, provinciales, rectores, priores, conventuales, aut claustrales, visitatores, guardiani, custodes, aut alio quocumque nomine, titulo, aut dignitate insigniti, habent, similiter, ut supra, habeant; fratresque et personae regulares primodictae Congregationis, generales, superiores, ministri, et ceteri alii cuiuscumque appellationis praepositi et praefecti, in primodictâ Congregatione expresse pro-

1 Turbate ed. M. h. ac per modum de apost. potest. plenit., aut communicationis (R. T.).

fessi et in eius gremio et observantiâ viventes, fratres et personas regulares primodictae Congregationis cum privilegiis, gratiis et favoribus apostolicis Ordinum et congregationum huiusmodi perpetuo secundum observantiâ regularem et canonicum institutum Ordinis Sanctissimae Trinitatis regere et gubernare et respective visitare valeant; neque primodicta Congregatio super praefatis omnibus et singulis a quoquam, quavis auctoritate vel nomine, molestari, perturbari, inquietari, aut aliâs quomodolibet in iudicio et extra impediri possint¹), apostolicâ auctoritate praedictâ, earundem tenore praesentium, perpetuo concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes semper et perpetuo, tamquam ad divini cultus et honorum operum augmentum et religionis propagationem tendentes, validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ob omnibus et singulis firmiter atque inviolabiliter observari et adimpleri debere; nec ab illis ullo unquam tempore, quovis praetextu, occasione, vel causâ, recedi, aut resiliari, easdemque praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus et aliis contrariis dispositionibus, etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes Sedemque praefatam sub quibusvis tenoribus et formis et cum quibusvis clausulis et decretis pro tempore factis, minime comprehendi vel confundi²; sed semper et perpetuo ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum atque validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, et de novo etiam sub quacumque posteriori datâ quandocumque eligendâ concessas esse et fore, primodictaeque

1 Potius legend. possit, idest Congregatio (R. T.).

2 Subintellige posse (R. T.).

Clausulas praeservativas adiungit.

generalis ministri et fratrum. Discalceatorum huiusmodi Congregationi suffragari; § 4. Sicque et non aliâs per quoscumque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos ac Sedis Apostolicae praedictae nuntios, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis apostolicis, et in synodalibus, provincialibusque et universalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus; necnon regularium domorum, locorum et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis primodictae Congregationi, illiusque superioribus et personis, in genere vet in specie, ac aliâs, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam iteratis vicibus, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione aliâs de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis fidei dari praecipit.

§ 6. Volumus autem, quod ipsarum praesentium exemplis, seu transumptis, etiam impressis, et alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae sigillo et notarii publici manu obsignatis, stetur, eademque prorsus fides in iudicio et extra

adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Sanctionem que poenalem superaddit.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXXIV, v kalendas aprilis, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 22 martii 1634, pontif. anno XI.

CDLXXXV.

Prorogatio iubilaei universalis ad alias duas hebdomadas.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Pastoralis charitate, qua gregem dominicum curae nostrae divinitus commissum prosequimur, eiusque precum et piorum operum fiducia adducti, ad divinam opem pro praesentibus Ecclesiae necessitatibus, praesertim in Germaniâ vigentibus, implorandam, per nostras in simili formâ Brevis sub die xxiii martii proxime praeteriti expeditas litteras universis et singulis christifidelibus in almâ Urbe nostrâ degentibus, qui processionibus tunc expressis interfuisent, vel basilicas aut ecclesias etiam tunc expressas visitassent, et ibi pro fidei catholicae defensione, haeresum extirpatione ac principum christianorum concordia devote orassent, necnon feriâ quartâ et sextâ ac sabbato unius ex duabus hebdomadis ieiunassent, atque peccata sua confessi sequenti saltem die dominico sanctissimum Euchari-

Euarat concessionem praedicti iubilaei.

stiae sacramentum reverenter sumpsissent, et eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggessisset, fecissent; ceteris vero omnibus et singulis fidelibus extra Urbem existentibus, in quibusvis civitatibus, terris et locis, qui processioni ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus vel de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, primam vel secundam hebdomadam postquam ad eorum notitiam praefatae nostrae litterae devenissent indicendae et agendae interfuissent, vel ecclesiam seu ecclesias per eosdem designandas saltem semel visitassent, ibique, ut supra, Deum oravissent, ac feriâ quartâ, sextâ et sabbato alterius¹ ex duabus hebdomadis ab eisdem deputandis ieiunassent, pariterque peccata sua confessi ac sanctissimam communionem refecti fuissent, et eleemosynas similiter arbitrio suo fecissent; plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem in formam iubilaei concessimus et elargiti sumus, cum facultatibus eligendi confessorium, aliisque facultatibus, prout in dictis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis habere volumus, plenius continetur.

Quod extendit ad alias duas hebdomadas.

§ 2. Ut autem illorum, qui, certis ex causis praepediti, seu alias, participes infra tempus in dictis litteris praefixum pretiosissimi huius thesauri fieri non potuerint, spirituali consolationi animarumque saluti consulamus, plenissime² in formam iubilaei indulgentiae huiusmodi munus, cum omnibus et singulis facultatibus, indultis, decretis et gratiis in praefatis litteris nostris contentis, ad duas post dominicam in Albis immediate sequentes hebdomadas, quoad christifideles in alma Urbe nostra praedictâ, quo vero ad alios extra eandem Urbem ubivis locorum et terrarum

¹ Forsan legendum *alterutrius* (R. T.).

² Edit. Cherub. habet *plenissime* (R. T.).

ut praefertur degentes, a fine primae vel secundae hebdomadae in eisdem litteris expressae computandas, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, extendimus et prorogamus; ita ut christifideles praefati, qui tempore in eisdem litteris praefixo caelestem indulgentiae huiusmodi thesaurum non fuerint consequuti, si duabus hebdomadis per praesentes prorogatis durantibus, vel in alterâ earum, similiter pro fidei catholicae defensione, praesertim in Germaniâ ac etiam in regno Poloniae, aliisque provinciis et regnis infidelium et haereticorum ditibus finitimis, haeresumque extirpatione, ac christianorum principum concordiam devote ut supra oraverint, aliaque omnia et singula in dictis litteris comprehensa adimpleverint, eandem indulgentiam consequi valeant, in omnibus et per omnia, perinde ac si litterae nostrae huiusmodi etiam duas hebdomadas per praesentes prorogatas comprehenderent.

§ 3. Ac praeterea, benignius cum eisdem christifidelibus agentes, concedimus et indulgemus, ut, quicumque in tempore in nostris litteris praedictis praefixo, aliqua in illis praescripta ad indulgentiam huiusmodi consequendam egerint, aliaque vero omiserint, si haec in duabus hebdomadis per praesentes prorogatis durantibus vel aliqua earum adimpleverint, indulgentiam praedictam nihilominus consequantur, ac gratiis huiusmodi fruuntur, sicut consequerentur et fruerentur, si omnia dictis duabus hebdomadis per praesentes prorogatis durantibus aut earum alterâ praestarent.

§ 4. Non obstantibus illis, quae in dictis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Quinque lineas si omnia dictis duabus hebdomadis ac gratis huiusmodi fruuntur male intrusas et repetitas delemus (R. T.).

Consequendi facultatem concedit suppleendo quod antea omiserint.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die XXI aprilis MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 21 aprilis 1634, pontif. anno XI.

CDLXXXVI.

Confirmatio constitutionum Congregationis Reformatae Ordinis S. Antonii de S. Antonio Viennensis¹ in capitulo generali examinatorum et approbatarum².

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Sacri apostolatus ministerio, meritis licet imparibus, divinâ dispositione praesidentes, inter gravissimas pastoralis officii nostri curas, illam praesertim amplectimur, per quam felici christifidelium quorumlibet sub suavi religionis iugo Altissimo famulantium statui et quieti opportune consulitur, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Gregorius XV abbatem huius Congregationis facultatem dedit proprias sibi condendi constitutiones.

§ 1. Alias siquidem a felicis recordationis Gregorio XV praedecessore nostro, in erectione Congregationis Reformatae Ordinis S. Antonii de S. Antonio Viennensi canonicorum regularium, dilecto filio moderno abbati generali dictae Congregationis concessa et postea a nobis confirmata fuit facultas pro felici gubernio eiusdem Congregationis nonnullas constitutiones seu statula, licita tamen et honesta sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria, necnon in capitulo generali dictae Congregationis examinanda et a Sede Apostolicâ approbanda, condendi.

§ 2. Qui quidem abbas, vigore dictae facultatis, nonnullas constitutiones condidit, conditasque in capitulo generali dictae Congregationis examinari et approbari necnon ab omnibus vocalibus in eodem

¹ Primam huius Ordinis erectionem vide in Bonif. VIII Constit. XI, tom. IV, pag. 143 (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

capitulo congregatis subscribi obtinuit, tenoris subsequenter, videlicet:

Tenor Constitutionum.

Iesus, Maria, pro Dei gloria, et in honorem beatissimi patris nostri Antonii.

Incipit codex constitutionum Congregationis Reformatae Ordinis sancti Antonii Viennensis, iam tertio emendatarum potissimum per capitulum generale extraordinarie celebratum hoc anno MDCXXX mensibus octobris et novembris, in quo immutatae et auctae fuerunt, et maiori quam hactenus luce donatae, faciliorque et commodiori ordine digestae¹ in quatuor partes, in quarum primâ agitur de officio divino et caeremoniis ecclesiasticis, in secundâ de moribus, in tertiâ de electionibus et electorum officiis, deque administratione temporalium, in quartâ de hospitalitate.

PARS PRIMA.

De officio divino.

Serventur in officio divino rubricae missalis, breviarii et caeremonialis romani, tam in propriis quam in aliis quae celebrantur officiis.

De rubricis, horis et ritibus servandis.

In dioecesum et parochiarum festis², quae ponuntur a populo et quae episcopus servanda praeceperit, persolvatur officium, et breviario romano non se propriis dictarum dioecesum officiis restringendo³, iuxta decretum Concilii Tridentini sess. XXV, cap. XII.

Singulis diebus horâ quartâ matutinâ pulsetur a deputato primum signum pro matutinis, et horâ quintâ, pulsato ultimo, hebdomadarius inchoabit officium, sicut

¹ Male edit. Main. legit *digesta* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *factis* (R. T.).

³ Comma istud corrigat qui potest. Ceterum decretum Concilii Tridentini huiusmodi est: « dies festi quos in dioecesi sua servandos episcopus praeceperit ab exemptis omnibus etiam regularibus serventur » (R. T.).

et omnes horas canonicas, nisi impeditus alteri idoneo vices suas commiserit. Matutinum vero, laudes et prima subsequenter sine cantu recitabuntur.

In choro nemini liceat cantare quod non sit cantandum, aut privatim aliquid legere, aut aliud facere, dum dicuntur horae canonicae, vel missae maiores decantantur. Sed fratres simul cantent, quoties cantandum erit, et psallant Domino sapienter, laudibus divinis singulari attentione, devotione et modestia intendentes.

Nullus omnino, cuiuscumque privilegii aut superioritatis etiam generalatus praetextu, immunis a choro censeatur, nisi tempore quo quis in proprii officii munere fuerit occupatus.

Psalmodia non trahatur, sed rotunde proferatur cum pausis, ita ut in medio et in fine cuiuslibet metri fiat pausa cum modico intervallo, nec nimis protrahendo vocem, nec nimis abbreviando, servata solemnitas differentia.

In choro stent omnes in invitatorio, omnibus hymnis, ad *Benedictus*, *Magnificat*, *Nunc dimittis*, *Benedicite omnia opera*, et ad cantica laudum feriam, et etiam ad symbolum *Quicumque vult*, etc.

Genuaflectant ad verba invitatorii: *Venite adoremus et procedamus*, etc., *Te ergo quaesumus tuis famulis subveni quos pretioso sanguine redemisti*; in hymnis ad versus: *Veni Creator spiritus*, etc., *Tantum ergo Sacramentum*, etc., *O vere digna hostia*, etc., *O salutaris hostia*, etc., *O Cruz*, *ave spes unica*, etc., ad *Ave maris stella*, etc., ad introitum missae *Salve Sancta Parens*, etc., et ad offertorium *Ave Maria*; item quotiescumque a dicente invitatorium officii Beatae Mariae pronuntiatur *Ave Maria*, vel in choro in responsorio et antiphona, idque in choro extra tempus paschale et dies dominicos.

In fine hymnorum, ad *Gloria Patri*, etc.,

1 Verba in choro praeter rem esse videntur (R. T.).

Benedicamus Patrem et Filium, etc., *Sit nomen Domini benedictum*, surgant. Ad *Confiteor* similiter, cum a choro dicitur, et aperto¹ capite chorus versus chorum inclinatur mediocriter, ita sane, quod si extenderentur brachia extremitates digitorum possent attingere genua; hebdomadarius tamen recitabit *Confiteor* versus ad altare.

Quotiescumque vero pronuntiatur tremendum ac venerabile nomen Iesu, sistant fratres, faciant semigenuflectionem; si sedeant, aut genibus sint provoluti, caput opertum² inclinent. Ad nomen B. Mariae, necnon beatorum patrum nostrorum Antonii et Augustini, ad nomen vero Sancti, cuius sit officium, prima vice, caput detectum inclinent, alias solum inclinent, quod lector in refectorio pariter servabit.

Hebdomadarius, et alii ad quos pertinet, postquam intonaverint, aut benedictionem, absolutionem, lectionem, versiculos, capitulum, vel orationem dixerint, similiter caput parum inclinent.

Sacrosanctum Eucharistiae Sacramentum venerentur omnes uniformiter humili et devota genuflexione usque ad terram, cum modica capitis et corporis inclinatione, quotiescumque ante ipsum transire contigerit.

Sacris altaribus, crucibus, ac pijs Sanctorum imaginibus debitam exhibeant reverentiam mediocri inclinatione quoties gradientibus se in via directe offerunt.

Fiat et apponatur tabula in loco apto, in qua singulis diebus sabbati de praescripto superioris designentur altaris et chori ministri, prout officii solemnitas requisierit, aut fratrum numerus permiserit.

Ad tertiam pulsetur hora nona matutina diebus³ quibus non ieiunatur; cum

1 Forsan legendum *aperto* (R. T.).

2 Vide not. praeced. (R. T.).

3 Perperam edit. Main. legit: *Ad tertiam pulsetur hora nona. Matutina diebus*, etc. (R. T.).

vero ieiunatur, hora sexquidua; et ubique servetur ordo missalis romani de missis conventualibus post tertiam, sextam et nonam celebrandis.

Ultimum vesperarum signum pulsetur secundum consuetudinem locorum.

² De suffragiis pro fratribus defunctis.

Priores praeceptoriarum et domorum moneant quamprimum superiorem generalem de obitu fratrum, ut ipse alios moneat quos defuncti superior monere non potuit, ut animae missae sacrificiis et precibus sine more iuventur.

Quilibet sacerdos Congregationis pro unoquoque fratre defuncto quantocius unum sacrum celebret, clerici vero recitent officium defunctorum in tribus nocturnis et laudibus⁴, conversi et donati rosarium, semelque communicent omnes pro defuncti animam. In loco autem in quo frater fuerit defunctus, ultra praemissa, celebretur missa defunctorum cum officio et suffragiis secundum rituale romanum; sed pro superioris generalis animam duae a quolibet Congregationis sacerdote celebrentur, et duae solemnes, in capite Ordinis dumtaxat, decantentur, una autem in membris. Ceterum cum habitu religioso sepeliantur corpora defunctorum fratrum, et per novem dies eorum portio⁵ erogetur.

⁴ De pijs officiis.

Fratres omnes non sacerdotes in maiori sacro communicent singulis diebus dominicis, et festis solemnibus primae classis, et beatae Mariae, quae coluntur, nisi legitimam causam a superiore approbatam retrahantur; in concurrentiam tamen trium solemnium festorum consequentium, et immediate succedentium, satis erit, si prima die communicent, et, si quis frequentius ad illud sacrum convivium accedere velit, de permissu superioris liceat.

Fratres clerici⁶ sacerdotes quotidie missae sacrificio intersint omnes immediate

1 Edit. Main. legit *laudis* (R. T.).

2 Nescio an desit *in pauperes* (R. T.).

3 Forsan deest partic. *non* (R. T.).

post primam, ubi commode fieri poterit; conversi vero et donati primum perpetuo audiant sacrum.

Fratres conversi, donati et infirmi hospitalis pro qualibet hora canonica recitent quinquies *Pater noster* et *Ave*, et semel *Credo* integraliter, idque in ecclesia, si commode fieri possit.

Omnes omnino fratres semel in septimanam ad sacram peccatorum suorum confessionem apud confessarios a superiore approbatos cum intima, etiam levissimarum culparum detestatione accedant.

In qualibet praeceptoriam seu domo instituantur, examinentur et approbentur a superiore duo vel tres confessarii, pro numero fratrum, qui sint doctrina, prudentia et charitate praediti, quibus etiam reservatorum casuum a generali Ordinis designatorum (non a generali Ordinariis locorum vel Sedi Apostolicae reservatorum) absolutio committatur, cum ipsi confessarii id necessarium iudicaverint, et ipsorum confessariorum nomina⁷ in loco patienti appendantur.

Caveant diligenter tam superiores quam confessarii, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerint, ad exteriorem gubernationem utantur.

Ad secularium confessiones exponat superior presbyteros aetate et moribus maturos, ab examinatore iuxta constitutionem Clementis VIII *De reformatione regularium* in capitulo generali electis examinatos, et ab episcopis approbatos, non aliter.

Quoniam, secundum sacrum Concilium Tridentinum, sess. IV, cap. VII, et decretum felicitis recordationis Clementis VIII, sibi possunt superiores aliquos casus reservare, caveant ne hoc utantur privilegio in destructionem, sed in aedificationem; sequentes tamen casus superioribus in perpetuum reservatos decernimus, videlicet:

1 Edit. Main. legit *nomine* (R. T.).

⁷ De confessionibus et confessariis.

⁷ De casuum reservatione.

1. apostasiam a religione, habitu dimisso sive retento, quando eo pervenerit apostasia, ut extra septa monasterii facta fuerit egressio; 2. occisionem et vulnerationem seu ob¹ gravem percussorem cuiuscumque personae; 3. makiosum impedimentum, retardationem et retentionem litterarum superioris generalis ad inferiores, et inferiorum ad generalem, vel ad definitorium: alios sibi casus de consensu capituli generalis poterit reservare superior, dummodo sint de contentis in dicto decreto Clementis VIII.

De ecclesiis.

Sacrista circa officium suum diligenter se praebat, et studeat Deo placere, non hominibus; de altarium munditie et decentia sollicitus sit, vasa sacra et ornamenta omnia honeste et decenter asservet et custodiat sub inventario, et de illis rationem reddat superiori² quoties poposcerit.

In altarium et ministrorum paramentis servetur rubrica, quoad integritatem, munditiam, colorem et ornatum serico, uti² permittitur, pretiosiora non quaerantur, sed oblatis a benefactoribus uti liceat.

De ordinandis.

Non mittantur fratres ad sacros ordines promovendi quin prius stricte et sincere fuerint examinati a superiore, vel ab eo deputatis, de aetate et doctrina, nec etiam mittantur, qui zelum religionis, morum integritatem, et religiosae conversionis expectationem non praesferant, ne immeritis³ talis pateat ascensus.

SECUNDA PARS.

De moribus et de votis⁴.

De moribus.

Ad morum reformationem aliud utilius iniungere non intendimus, quam divinorum mandatorum, et beati patris nostri Augustini ad canonicos regulae, solemniumque votorum exactissimam et perfe-

ctissimam, in quantum Dominus dederit, observantiam, cum praesentium constitutionum determinationibus; et quoniam, ex praescripto eiusdem regulae, iubemur habere cor unum et animam unam, in Domino mandamus strictissime atque¹ praecipimus, ut, qui sub una regula et sub unius professionis voto vivimus, uniformes in observantiis religionis inveniamur, quatenus unitas cordium, quae interius tenenda est, ab uniformitate exterius servata in moribus tueatur et repraesentetur. Eapropter singulares consuetudines et observantias extra regulam, constitutiones et communem vivendi modum in ordine receptum et approbatum ab omnibus in publico et coram aliis vitandas et amputandas decernimus.

Cum paupertatem evangelicam scalae perfectionis primum gradum esse Christus noster² doceat his verbis: *Si vis perfectus esse, vade, et vende omnia quae habes, et da pauperibus, et sequere me*: propterea, a paupertate votorum tractatum incipientes, statuimus, quatenus nemini liceat bona mobilia vel immobilia, cuiuscumque qualitatis fuerint, etiam quovis modo acquisita, tamquam propria, aut etiam nomine communitatis, possidere vel tenere, sed statim superiori tradantur, conventuique, ut primum commode poterit, incorporentur, iuxta decretum concilii Tridentini.

Nullus praeterea, quantumvis superior sive alius officialis, possit, etiam de consensu vel consilio capituli localis, quocumque praetextu vel causa, bona immobilia vendere, alienare, permutare, in emphyteusim perpetuam vel ad tempus dare: locationes ultra triennium facere³ debeantur, de ordine Sanctissimi Nostri, necnon⁴

De voto paupertatis.

1 Praep. ob praeter rem esse videtur (R. T.).

2 Legerem serico uti, commate deleto (R. T.).

3 Perperam ed. M. legit in meritis (R. T.).

4 Edit. Main. scribit devotiss (R. T.).

1 Perperam ed. M. legit teque pro atque (R. T.).

2 Vel lege nos vel Dominus noster (R. T.).

3 Forsan deest non (R. T.).

4 Videretur legendum nec (R. T.).

(exceptis locationibus illorum praediorum, quae ponuntur quolibet triennio, et in quibus unum triennium reputatur pro uno anno) impignorare, anticipare, pecunia locare, nisi de licentia et expressa auctoritate capituli generalis: quod si quid secus factum fuerit in aliis praeterquam in supra¹ expressis et specificatis, irritum et inane, ex nunc, prout ex tunc, declaramus. Si quis autem contraire praesumpserit, ab officio per generalem aut visitatorem deponatur, et subiaceat aliis poenis de iure et ex constitutione Sanctissimi Domini nostri: *De rebus regularium non alienandis*.

Si quis ex fratribus in tantum malum progressus fuerit, ut, contra praeceptum Domini, vel contra votum paupertatis, pecunias vel aliquid aliud fuerit furatus, occulte receperit, retinuerit, vel impenderit, per se, vel per alium, apud se, vel apud alium, praemissisque legitimis informationibus convictus fuerit furti, iudicio condemnetur, si superior sit, a generali, si inferior, a superiori locali carceribus mancipetur, donec pecunias aut alia occultata restituerit, quae si restitui nequeant, peracta poenitentia e carceribus liberari poterit, sed voce activa et passiva careat donec per capitulum generale rehabilitetur; si autem conversus, aut donatus fuerit, coniectus in carcerem ieiunet bis in hebdomada in pane et aqua, ibique detineatur pro rei gravitate ad arbitrium superioris, qui propter poenitentiam poterit cum eo mitius agere.

Superiores, iuxta constitutionem Clementis VIII *De reformatione regularium*, abstineant a munerum largitione, ita ut non liceat eis quoquo modo pecunias aut res alias communitatis erogare aut donare, sub quovis praetextu vel causa, proprio vel² communitatis nomine, praeterquam

1 Edit. Main. legit suprema (R. T.).

2 Particula *vel* nos addimus (R. T.).

munera religionis nostrae benemeritis fieri solita, decem scuta tamen pro quolibet non excedentia, aut quae iusta de causa pro bono religionis erunt facienda, servata tamen forma constitutionis felicitis recordationis Clementis Papae VIII desuper edita.

In sequentes¹ ordinationes apostolicas statuimus, ut fratrum vestitus et suppellex cellarum ex communi pecunia comparentur², et omnino uniformis sit fratrum et quorumcumque superiorum, etiam generalis, statuique paupertatis, quam sunt professi, conveniat, ita ut nihil superflui admittatur, nihil etiam quod sit necessarium iuxta regulam nostram alicui denegetur.

Superior et quisque³ officialis unica cella, nudis omnino parietibus, lecto et mensa humilibus, uniformique suppellectili sit contentus⁴. Superior tamen generalis, aut visitor, possit alicui ex superioribus, si eorum muneris et officii necessitatem id exigere cognoverit, alteram cellam concedere.

Cum regula nostra praecipiat ne habitus noster sit notabilis, quod debeamus moribus placere non vestibus, ideo statuimus, ut fratrum clericorum vestes fiant de panno nigri coloris humili, scilicet de cadisio in locis quibus commode haberi poterit, alioquin huic simillimo: toga vero sive vestis, qua solent superindui fratres hyeme, sit de panno fortiori non pretioso, cuius collare sit rectum, et tunicae collare⁵ cohacreat, eiusque manicae sint longitudinis et latitudinis sufficientis ad manus tegendas.

Forma vestium sit uniformis et simplex, servata decentia, ne cuiusquam offendantur aspectus.

1 Forsan legendum *Insequentes* (R. T.).2 Aptius legerem *comparetur* (R. T.).3 Edit. Main. legit *quis* (R. T.).4 Pessime edit. Main. habet *consensus* (T. R.).5 Edit. Main. legit *collari* (R. T.).

De habitu et suppellectili.

Tunica sive sottana sit consuta et clausa ex anteriori parte, cuius pars superior a collo vestas zonam¹, eiusque manicae a parte pugni uncinolis restringantur.

Cappa, sive pallium quo utimur in ecclesiâ, sit de largea, quam vulgo *da scot* nuncupamus, sine artificiosâ complicaturâ; in locis autem, in quibus non invenitur talis largia, alia persimili accipiatur.

Pallium, quo utimur extra conventum cum pedites incedimus, sit de praedicto cadisio, aut alio panno simili, non pulchriore, longitudinis decentis, cuius collata² sit latitudinis seu³ digitorum, et erectum non deferatur.

Pallia fratrum aequitantium sint de bono et forti panno ad suram defluentia, quae temporum iniuriis valeant resistere, et numquam nodis sericis restringantur; ocreis etiam nigris chryrotecisque⁴ simplicibus uti permittitur.

Fratrum conversorum sottana et pallium (quod fibulâ connectent) breviora sint quam clericorum, et quatuor digitis super pedis claviculam desinant, sintque de rudiori panno, sicut et donatorum, quae paulo breviora esse debent; utrumque tamen pallia quatuor digitis breviora sint quam sottana, belicique coloris sint omnes eorum vestes.

Sacrum religionis nostrae signum, quod *Zau*⁵ sive *Potentia* appellatur, pro clericis sit de cameloto caerulei coloris cum cordulâ, pro conversis et donatis de panno laneo rudi eiusdem coloris sine cordulâ, assuatque omnibus exterioribus vestibus: novitij illud multo brevius portent.

¹ Verba *vestas zonam* non intelligo; forsân legend. *versus zonam*, aut, *usque ad vestis zonam* (R. T.).

² Nescio an *collare* pro *collata* legendum (R. T.).

³ Forsân duo, vel quid aliud, pro seu legendum; sed reliqua emendet aliquis hariolus (R. T.).

⁴ Forsân legendum *crurothecisque* (R. T.).

⁵ *Lege Tau*, de quo signo vide Constit. XI, Bonif. VIII, tom. IV, p. 144 b (R. T.).

Nulli fratrum liceat unquam praedictum signum dimittere, aut occulte ferre: si quis autem temere dimiserit per contemptum, excommunicatus existat ipso facto.

Bireta fratrum clericorum sint simplicia, absque flocco, et sargiâ honestâ, quam *de limestre* vocant, vel huic simili, non pretiosiora.

Zonae omnium sint de lanâ inserta¹ latitudinis quatuor digitorum.

Subindusia sint de telâ communi, quorum collare replicetur super collare tunicae, sive sottanae², ad latitudinem pollicis circiter.

Galeri sint de lanâ, eiusdem in superiori ac inferiori parte latitudinis, quorum alae ad mensuram palmi circiter sint protensae, ac vittae ac foderaturae non sint de serico.

Calcei sint plani, ex corio bovis³, usui pauperum convenientes, corrigiis ex eodem stringantur, nec a lateribus sint aperti.

Fratrum breviaria et diurnalia sint simplicia, nigrâ pelle cooperta, sine deauraturâ; ceteri quoque libri, quantum fieri poterit, non sint deaurati et de illis in unaquaque domo fiat catalogus.

Nullos in suis cellulis libros fratres habeant sine licentiâ superioris, nec extrahant eos ex bibliothecâ vel ex refectorii suggestu⁴.

Cellarum lectuli sint cum simplicibus columnis, sine ornatu, et circumdentur propter pudorem viliori cadisio, aut simili panno coloris violacei, et eorum tecta ex asseribus, vel trelixio conficiantur, in illisque cubent fratres singuli in singulis cum camisiis et caligis super mappas laneas cum linteaminibus de telâ communi.

Fratribus ex obedientiâ superiorum iti-

¹ Lect. Main. *damus* (R. T.).

² Edit. Main. *legit sottana* (R. T.).

³ Ni malis cum ed. Main. *legere (!) bonis* (R. T.).

⁴ Edit. Main. *legit suggesta* (R. T.).

De itinerantibus.

nerantibus provideatur, de mandato superioris domus a qua proficiscuntur, per procuratorem de sufficienti viatico et vestitu honesto, aliisque necessariis, habitâ ratione temporis et itineris; sed meminerint ipsi fratres in victu et expensis paupertatem, nec in alios usus concessas pecunias expendere, nec sine licentiâ a rectâ viâ deflectere.

Non liceat itinerantibus fratribus per loca, in quibus sunt domus et fratres nostri Ordinis, aliò quam¹ ad ipsas divertere, in quibus superiores vel praeceptores sub inobedientiae² poenâ benigne recipi, ac honeste charitativeque per tri-duum, si voluerint, tractari³, nec se ab illo hospitalitatis officio eximere ullâ ratione valeant, dummodo ipsi itinerantes legitimis a suis superioribus muniti⁴ sint testimonialibus litteris, sin minus non recipiantur, nec recipi debeant.

Sint conformes fratres in tonsurâ barbae et capillorum, ita ut de quindenâ in quindenam fiat¹ corona, nisi propter solemne festum aliquod praeveniatur vel retardetur per aliquot² dies; capilli non nutriantur, sed alternis mensibus tondantur, barba vero singulis mensibus forbice super pectinem fiat.

Quandoquidem ex regulâ teneamur carnem nostram domare de ieiuniis et abstinentiâ escae et potus, quantum valetudo permittit, statuimus, ut, ultra ieiunia a sanctâ matre Ecclesiâ iniuncta, ieiunent fratres toto tempore Adventus, dominicis diebus exceptis, incipientes a feriâ secundâ hebdomadae primae (uti tamen poterunt lacticiniis et ovis); item vigiliis Nativitatis et Purificationis beatissimae Virginis Mariae et beatorum patrum nostro-

¹ Edit. Main. *legit quem* (R. T.).

² Edit. Main. *legit inobedientia* (R. T.).

³ Potius *lege recipere... tractare debeant* (R. T.).

⁴ Edit. Main. *legit muniti pro muniti* (R. T.).

⁵ Male edit. Main. *legit aliquod* (R. T.).

rum Antonii et Augustini, universisque feriis sextis totius anni, nisi eo die contingat festum primae classis, aut alias iniunctum habeat ieiunium eius vigilia.

Abstineant a carnibus universis feriis quartis totius anni, nisi eo die contingat festum Dominicae Nativitatis, vel maior solemnitas sancti patris nostri Antonii xvii ianuarii. Abstineant etiam a carnibus feriâ secundâ et tertiâ ante feriam quartam Cinerum: Dispensamus tamen tam a ieiuniis Adventus, feriae sextae, et harum quatuor vigiliarum, quam ab abstinentiâ feriae quartae et feriarum secundae et tertiae ante Cineres, ultra dietam itinerantes ex obedientiâ.

In mensâ communi et incinctis¹ frugalitas servetur, ita ut secundum regulam malint fratres minus agere, quam plus habere, iniungentes tamen iis qui praesunt², ut fratrum necessitati charitative provideant.

Omnes fratres, etiam superior generalis, eodem pane, eodem vino, eodemque obsonio, sive pietanciâ, in communi mensâ, ad primam vel secundam, nisi fuerint infirmi, vescantur, nec singulare aliquid, quo privatim quis utatur, ullo modo afferri possit, et, si quis in eâ re peccaverit, sequenti prandio vel coenâ nihil alimenti accipiat praeter panem et aquam.

Nullus vero extra horam prandii et coenae aliquid alimentorum sumat, nisi dum aegrotat; licebit tamen matutinis horis, extra tempus ieiunii, facto vel audito sacro, modicum panis et vini in refectorio sumere per modum medicinae.

Lecto³ ad mensam capitulo e sacrâ scripturâ, mane ex⁴ evangelio, sero de qualibet aliâ parte, tam lector quam minister ca-

¹ Forsân legendum *in cibis* pro *incinctis* (R. T.).

² Improbe prorsus edit. Main. *legit praesumunt* pro *praesunt* (R. T.).

³ Ed. Main. habet *Lectis*, et dein *capitulo* (R. T.).

⁴ Praep. ex nos addimus (R. T.).

put tegant, illud nudaturi ordine, quo ad chororum, ut supra, articulo decimo primae partis. Conuersi et donati in separata mensa sedeant, nec umquam clericis commisceantur in refectorio, nec in recreationibus.

De voto castitatis.

Per castitatem, quae est pulchritudo animae, coequari potest homo angelis sanctis. Quare hortamur fratres nostros, ut huius angelicae virtutis candorem purum et incontaminatum omni studio seruent, atque, ut ab omni specie turpitudinis longissime remoti sint, regulae nostrae bene memores, conversationes malas, sed maxime feminarum, sedulo devitent, sobrietatem vexant, castitatis praeservatricem, colant, nihil omnino in ore, minus in corde, ab ea versetur alienum.

Quo securius flos ille pudicitiae fragrantissimus intemeratus seruetur, numquam fratres foras aliter quam bini procedant, simulque stent, et, ubi necessitas alloquendi mulieres occurrerit, id fiat socio vidente, licet non audiente, et paucis absolvatur, sed caveant maxime ne litteras vel munuscula furtim vel crebro accipiant, quia erebra munuscula et sudariola et dulces litteras sanctus amor non habet. Urgente tamen aliqua necessitate, poterit super dispensari, ut soli possint mitti.

Castitatem suam etiam invicem tantam sollicitudine custodiant, adeoque in loquutione sint circumspecti et in actibus compositi, ut pudicitiae amatores sinceri omnibus appareant, nec eis liceat partem quamvis corporis alterius fratris nudam tangere, nisi eius infirmitas id postulet, ne quidem alter alterum ioco perfricari;

1 Edit. Main. legit *uti* (R. T.).2 Quid pro *vexant* legendum sit, aestimet lector sciens; forsitan *verborum* vel *vestium* (R. T.).3 Edit. Main. legit *dispensare*, hoc casu debuerat antea legi *superior* pro *super* (R. T.).4 Vel *sanctam* vel *attentam* pro *tantam* leg. (R. T.).5 Male, ut puto, *artibus* legit edit. Main. (R. T.).

verumtamen, cum aliquis fratrum peregre recedet, aut revertetur, illum salutare licebit per mutuam super colla inclinationem.

Praecepta beati patris nostri Augustini audiamus, et eo doctore montem obedientiae concedamus, et quod Deo promissimus attendamus. Cum enim nos doceat nihil melius esse obedientiam, nihil peius inobedientiam; et experientiam compertum sit obedientiam totius monasticae religionis basim esse, eius vero eversionem inobedientiam: idcirco mandamus, ut fratres nostri, qui propriae voluntati renunciasse non ignorant, suis superioribus tamquam Christo obediant, illos etiam humili affatu et reverentia gestu venerentur, atque apud semetipsos statuunt, id, quod superior praecipit, ipsius Dei praecceptum et voluntatem esse, iuxta illud, Lucae x, *Qui vos audit me audit*. Superioris igitur praecepta tanta celeritate et alacritate confestim prosequantur, ut, omnibus relictis, ne litteram quidem inchoatam absolvere sibi fas esse ducant.

Hortamur praeterea, ut liberam adeo sui ipsorum suarumque actionum dispositionem cum vera obedientia et simplicitate superioribus relinquant, ut intimos quosque motus, propensiones naturales, impulsusque singulares nullo modo ignorent, eisque quidquid de novo agrediantur communicent et aperiant, sine aversione aut contradictione, ne proprium iudicium eorum iudicio contrarium demonstrent.

1 Potius legendum foret *cedet* (R. T.).2 Edit. Main. habet *obedientio* (R. T.).3 Potius lege *conscendamus* (R. T.).4 Edit. Main. legit *proprie* (R. T.).5 Male edit. Main. *ut pro id* legit (R. T.).6 Edit. Main. legit *celebritate* (R. T.).7 Edit. Main. legit *litterarum* (R. T.).8 Edit. Main. legit *impulsisque* (R. T.).9 Edit. Main. legit *agrediantur* (R. T.).10 Forsan legendum *nec pro ne* (R. T.).

De voto obedientiae.

Si quis per contumaciam vel manifestam rebellionem inobediens suo superiori extiterit, vel cum eo intus vel foris proterve contendere ausus fuerit, legitime convictus, carceribus mancipetur.

In praesidium Congregationis et disciplinae regularis fulcimentum sancimus et statuimus, ut, quicumque fratrum nostrorum ad curias seculares pro debita correctione et punitione vitanda recurrerit, ipso facto excommunicatus sit et existat, quoadusque, iudicio capituli generalis, beneficium absolutionis a superiore generali promeritus fuerit accipere.

Non solum curae sit fratribus superiorum iussis quamperfectissime obedire, sed eorum etiam constitutionibus, ordinationibus, litteris, nunciis, nutibus, ac subordinatis officialibus. Ad communes pariter exercitationes aut erectiones, signo campanae audito, sine mora confluant, et quaecumque officia per communem tabelam ipsis iniuncta diligenter peragant.

Praecipimus praeterea ex vi regulae ne quis litteras ad aliquem mittat, nec acceptas legat, nisi prius superiori legendas obtulerit, nisi cum aliquo ratione sui officii superior dispensandum iudicaverit. Si quis autem secus fecisse convictus fuerit, secundum dictam regulam, ad arbitrium praepositi gravius emendetur.

Caveant etiam omnes ne sine licentia superioris negotium aliquod, quantumvis pium, suscipiant, aut aliquid ab aliquo alteri restituendum accipiant, vel in pios usus conferendum, nec pariter pietatis vel aliquo praetextu, aliquos libellos vel tra-

1 Edit. Main. legit *pro meritis* (R. T.).2 Fors. *recreationes* pro *erectiones* leg. (R. T.).3 Edit. Main. legit *ipsi* (R. T.).4 Edit. Main. legit *ea* (R. T.).5 Edit. Main. legit *nequis* (R. T.).6 Edit. Main. legit *superior* (R. T.).7 Male edit. Main. legit *aliqua* (R. T.).8 Edit. Main. legit *in pios* (R. T.).9 Vox *alio* vel *addenda* vel *substituenda* (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIV.

51

ctatus, etiam rerum spiritualium, nec quidem simplices collectiones, componant aut describant, multo minus aliis communicare praesumant, nisi ipse superior ea subscripserit; quod si quid huiusmodi in lucem edere praetenderent, si ad mores pertineret, a superioribus approbationem et a generali licentiam obtineant.

A communibus exercitiis nemo sine licentia absit, nisi forte aliquis actu proprio officio detineretur, et differri commode non posset quod agit. Nemo sine superioris licentia alterius cellam et officinas ingrediatur, rei cuiuspiam usum habeat, vel eam alteri praebat, alterius officio se ingerat, mortificationem publicam neque austeritatem eo inconsulto faciat.

Cum ad regularem disciplinam in singulis religiosorum Ordinibus propagandam aut destruendam nihil aequae conferre compertum sit, quam diligentem aut negligentem novitiorum institutionem; idcirco statuimus, ut in recipiendis novitiis, et in eorum educatione, necnon in eorum magistri electione, decreta Concilii Tridentini, ac felicis recordationis Pii V, Sixti V, Clementis VIII, et Domini nostri Urbani etiam VIII, Summorum Pontificum, considerata locorum et reddituum commoditate, in quantum possibile erit, observentur.

Quicumque voluerit Ordinem nostrum ingredi et profiteri, sit de honesta familia et legitimo matrimonio natus, sano iudicio donatus, linguae latinae peritus, pro clerico, firma valetudine praeditus, annum suae aetatis vigesimumquintum excedens, et quadragesimum non excedens, non fuerit haereticus, vel de haeresi suspectus, non sit obaeratus, nec reddendae

1 Edit. Main. legit *ingrediantur* (R. T.).2 Edit. Main. legit *iam* pro *eam* (R. T.).3 Edit. Main. legit *in consulto* (R. T.).4 Edit. Main. legit *suae aetatis* (R. T.).5 Fors. leg. *decimumquintum* ut postea (R. T.).6 Edit. Main. legit *oboratus* (R. T.).

De recipiendis in Ordine.

rationi obnoxius, strictioris religionis voto solemniter non adstrictus, alterius religionis habitum non portaverit, parentes, ipsius ope graviter indigentes, non deserat, sed nec ille¹ nec ipsi famam bonam perdidierint, occultam infirmitatem non patiantur.

Ne parentum importunitas subripiat quod religionis integritas non concedit, superior ipse² generalis, etiam cum definitioribus, dispensare non possit cum illis, qui suae aetatis annum decimumquintum non excesserint, neque cum illis, qui infirmitatem incurabilem vel difficilis curationis patiuntur³; vel haeretici fuerint, sed ad capitulum generale reservetur. Cum illis autem, qui quadragesimum suae aetatis annum excesserint, vel qui alterius Ordinis habitum portaverint, si eximia pietatis, doctrinae et expectationis, praevidiam sollicitam strictissimamque perquisitione, de ceteris requisitis multum utiles Congregationi nostrae videantur fore, superior generalis cum definitioribus dispensare possit, difficile tamen cum illis, qui professionem emisissent.

Serio moneantur, tam qui in clericos, quam qui in conversos voluerint recipi, illos ab Ordine reiiciendos esse etiam emissam professionem (quam propterea nullam esse ex nunc declaramus) si illegitimationem, occultam infirmitatem, aes alienum, seu debitum, rationis reddendae obligationem, se fuisse haeticum³, alterius Ordinis habitum tulisse, et se vel parentes infamatos esse celaverint, et tales defectus non fuerint confessi. Et conversos, quotiescumque ordines aliquos, etiam clericalem tonsuram, quocumque modo vel praetextu receperint, pari modo expellendos fore, quicumque superiores et novitiorum magistri, ad quos accesserint, sincere et exacte commoneant.

¹ Edit. Main. legit *illae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *pariuntur* (R. T.).

³ Oporteret legere *haeticos* (R. T.).

Si quis novitiorum se ipso voluerit abire et Ordinem relinquere, superiores vel magistri novitiorum causas blande sciscitabuntur, et, si propter solam tentationem vel aliquam humanam apprehensionem adverterint, illa¹ repellere charitative conabuntur, sed, si persistat, non se molestos exhibeant illum retinendo, sed illi restituant quae attulerint, nisi usu consumpta sint, vel in eius victum et vestitum expensa, vel ab eo libere relinquatur.

Demum postulantes praenotatis qualitatibus praediti, et religionis capaces recogniti, habitu poterunt indui et post annum et diem probationis ad professionem admitti per ipsum abbatem generalem, per visitatorem tempore suae visitationis, per superiorem localem vel magistrum novitiorum, et actus receptionis et professionis in libro scribentur, quos subscribet ipse recipiens, receptus, et duo testes: conversi, ignari scribere, signum crucis, vel si quod habent privatum, depingent.

Antequam aliquis in numerum conversorum recipiatur, per decem annos in statu donatorum Congregationi fideliter deserviat,² aliquam utilem artem calleat; elapso autem decennio, in eodem habitu novitiorum ingredi poterit, et, per alium annum probatus, si idoneus fuerit iudicatus, ad professionem admitti valeat.

Fratres conversi et donati nullos unquam libros latinos legant, sed pios vulgaris idiomatis recipiant a superiore, qui illis officium Beatae Mariae poterint concedere; sed diurnale vel breviarium illis non concedatur, ad clericorum statum transire numquam possint, quod si attentare praesumpserint, severissime puniantur, et vilissimis quibusque officiis semper mancipentur.

Si forte aliquis ex religiosis Ordinem nostrum ante decretum reformationis no-

¹ Lege *illas* vel *illam* (R. T.).

² Videtur heic deesse partic. *et* (R. T.).

strae professis zelo perfectionis maioris velit se institutis nostris submittere, per annum integrum in novitiatu exerceatur, quo peracto, si idoneus reperiat, professionem secundum formam his constitutionibus praescriptam emittat.

Meminerint novitiorum magistri hoc praecipue, post Dei timorem et perfectionis religiosae amorem, fratribus in conversos recipiendis inculcare, illos ad opera manualia esse destinatos, a quibus numquam quocumque praetextu se excusare valeant.

Donati solerter examinentur de fama, moribus et aliis; debent esse robusti, firmae valetudinis, aetate ad vigesimum secundum saltem annum proveci; si¹ aliquam artem calleant, qua Ordini utilius deserviant, poterunt in quacumque domo recipi; sed diligenter² de rudimentis fidei et disciplinae religiosae doceantur primo³ quo admissi fuerint anno, ita ut pii, simplices, modesti, fideles, et laboris, ad quem vocantur, patientes sint; eoque expleto, si capaces iudicentur, cum illis civilis contractus fiat, per quem promittant paupertatem, castitatem, obedientiam et fidelitatem, et iurent super sacra Dei evangelia eorum omnium observantiam, quodque aliquid ab Ordine non petent pro servitiis exhibitis, si quando propter incorrigibilitatem, vel peccatum scandalosum, et notorium expellerentur; in quo casu a praedictis sint absoluti; sed quamdiu in Congregatione perseverabunt, illis de necessariis provideatur.

Sciant omnes nostrae Congregationis fratres tam clerici quam alii se esse pauperum igne sacro infirmorum curatores et procuratores, et idcirco obligatos ad eleemosynas pro eis etiam ostiatim, si opus fuerit, quaerendas.

Formula professionis.

Tempore probationis elapso, qui per

¹ Partic. *si* nos addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit *diligenter* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *primi* (R. T.).

examen sedulum, ut praefertur, capaces perfectionis religiosae et utiles Congregationi censebuntur, professionem emittant in haec verba: *Ego frater N. facio professionem et voveo Deo, Beatae Mariae Virgini, beato Antonio, et tibi, reverende pater, superiori meo, vice reverendissimi abbatis superioris nostri generalis et successorum eius, perpetuam paupertatem, castitatem et obedientiam, morumque meorum emendationem secundum regulam beati Augustini et statuta Congregationis reformatae S. Antonii Viennensis.* Conversi vero sic dicent: *Ego frater N., conversus, voveo Deo, Beatae Mariae, etc., paupertatem, castitatem et obedientiam, morumque meorum emendationem in statu conversorum iuxta regulam.*

Ut qui in numerum professorum recepti fuerint melius in bono incepto regularisque disciplinae observantiam confirmantur et stabiliantur, infra triennium a professione aliquod officium exterioris obedientiae clerici non obeant, nec communibus tractatibus intersint, neque Ordinis negotiis misceantur, etiam si sacerdotes, sed eo durante litterarum studiis et caeremoniis ecclesiasticis vacent.

Quia, praeter curam corporalem et spirituales pauperum igne sacro infirmorum, aliarum etiam multis in locis animarum cura¹ nobis incumbit, ut huic muneri ad maiorem Dei gloriam et ipsarum animarum salutem et progressum satisfacere valeamus, erigantur seminaria litterarum, in quibus professi studiis vacare teneantur. Horum autem seminariorum destinatio, erectio, directio, gubernatio, dispensationi superioris generalis relinquatur.

Quandoquidem non raro contigerit suggestionem daemonis fallacis alumnos religiosae perfectionis decipi, etiam sub praetextu perfectionis vitae, propterea nemo fratrum audeat ad strictiorem seu arctio-

¹ Male edit. Main. legit *curam* (R. T.).

De noviter professis.

rem religionem transire sine definitorii licentiâ, quam etiam non concedat, si ex levitate, temeritate, odio, contemptu aut aliâ animi perturbatione moveatur¹. Cum ordinarii superioris iudicio stare noluerit, ad generalem et definitores res deferatur, quorum responsum expectare si proterve recuset, carcerali custodiâ mancipetur, si aufugerit, excommunicatus publicetur, et, si poenitens reversus fuerit, petita veniâ, disciplinâ plectatur, ab excommunicatione absolvatur, et iterum incarceretur, donec per superiorem generalem fuerit dispensatus.

Mane surgant fratres diligenter horâ quartâ matutinâ, et dum se modeste induunt aliquid devote in Domino meditentur, ac, decenter vestibis operti, humiliter genua flectant, ac demum adorent, deinde lectum componant, tum, aliis necessariis expletis, pulsato horae sesquiquartae signo, convenient omnes ad oratorium consuetam orationem vocalem simul facturi, qua expletâ, orationi mentali vacent per dimidiam horam super materiâ quam unusquisque sibi serotino tempore utiliore praeparaverit; horâ vero quintâ, pulsante ultimo matutinarum signo, omnes simul ad chorum propere, modeste, silenterque procedant, ab eoque regrediantur similiter, idque servetur quotiescumque itur ad chorum vel ab eo reditur.

Horâ sesquidecimâ matutinâ diebus quibus² non ieiunatur, horâ vero sesquiundecimâ cum ieiunatur, pulsetur ad refectionem corporalem, et statim convenient fratres modeste silenterque ad refectorium, factaque de more ab hebdomadario benedictione, sedeant primo superiores, ordine in electionibus infra praescripto, deinde sacerdotes alii, subinde diaconi, similiter subdiaconi, postea alii ceteri, postremo in mensâ separatâ conversi et donati, ordine professionis suae.

¹ Edit. Main. legit *moneatur* (R. T.).

² Vocem *quibus* nos addimus (R. T.).

Nemo superveniat post sessionem ad primam mensam pransurus vel coenaturus, absque expressâ superioris licentiâ; ne turbetur communitas, primae mensae omnes intersint, cessante legitimo impedimento a superiore probato, ibique devote sine strepitu iuxta praescriptum regulae sacram lectionem audiant.

Post prandium, gratis devote peractis, fieri poterit recreatio per horam in loco deputato, tam ab illis qui in secundâ mensâ quam qui in primâ pransi fuerunt¹ vel coenaverint, ibique loquantur de rebus in Domino utilibus: expletâ recreatione, ad sonum campanulae, in cellas se recipiant fratres, nisi proprio occupentur officio, ibique, post brevè examen conscientiae, et invocato devote divino auxilio, aliquid legant, scribant aut studeant, sive aliud ex praescripto superioris peragant usque ad vespas; quibus cum completorio peractis, pari ratione se habeant.

Pulsetur horâ quintâ serotinâ ad orationem mentalem per dimidium² horae in oratorio communi faciendam, a qua recedentes in refectorium se conferant pro refectione, qua finitâ, et recreationis tempore expleto, recipiant se in cellas lectioni spirituali vacaturi, et horâ octavâ serotinâ diebus designatis pulsabitur pro capitulo culparum, sesquioctavâ vero singulis diebus pulsetur ad orationem vocalem post breve examen faciendam, qua expletâ, et benedictione simul a superiore acceptâ, ad lectum eant; extra quem nemo reperitur post horam nonam, sine licentiâ. Diebus quibus ieiunatur, meditatio serotina fiat ab horâ sesquiquintâ ad sextam, et, post modicam refocillationem, recreatio per dimidium³ horae tantum.

Singulis hebdomadibus feriâ sextâ habeatur sermo de religiosâ disciplinâ et

¹ Aptius legendum fuerint (R. T.).

² Edit. Main. habet *per dimidiam horae* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *dimidiam* (R. T.).

regulari observantiâ, vel mutua rerum spiritualium collatio; bis etiam in septimanâ fiat lectio sacrae scripturae vel casuum conscientiae, diebus praescriptis, qua absolutâ, mutuâ collatione circa explicatam doctrinam se se fratres utiliter exercent, qui etiam poterunt semel in hebdomadâ, die quae conveniendâ¹ videbitur, recreari: secundum tamen loci et personarum necessitatem superior dispensare poterit, etiam cum universâ communitate, ut crebrior fiat recreatio.

Fratres egredi a conventu non audeant absque licentiâ singulis vicibus impetratâ, et benedictione a superiore acceptâ, qui iuxta regulam exituro socium adiungat, non egredientis rogatu, sed arbitrio suo; poterit tamen dispensare cum procuratoribus et curatis, eorumve sociis, ut acceptâ mane et sero speciali benedictione, saepius in die negotiis requirentibus egrediantur. Cum autem ceteri omnes ad domum revertentur, superiorem iterum adeant benedictionem accepturi, qui a socio itineris rationem et quid rei actum diligenter perquirat; socius autem, necessitate exigente, iuxta regulam admonitionem fraternam charitative praemittat, antequam moneat superiorem. De cetero nullae generales licentiae dentur.

De capitulo culparum.

Sit in unaquaque domo frater, qui alios excitet horâ constitutâ, ideoque cubitum eat mediâ saltem horâ ante ceteros, eodemque² temporis spatio ante eos surgat, lumenque, cum opus fuerit, in singulorum cellas deferat, sitque in dormitorio per totam noctem ardens.

Quamvis extra capitulum omnes possint post commissum delictum statim veniam postulare, si aliquem laeserint, sicut regula nos docet; fiat tamen bis in hebdomadâ, feriis scilicet secundâ et sextâ, horâ octavâ serotinâ, capitulum culparum,

¹ Aptius *conveniens* vel *convenientior* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *eosdemque* (R. T.).

in quo fratres, ordine suo, genibus flexis coram superiore, se de peccatis externis, quae contra regulam, constitutiones et praecepta superioris admiserint, breviter et aperte palam se accusent, poenitentiamque postulent, et indictam a superiore aequo animo subeant, humiliterque expleant.

Licebit etiam fratribus, ad maiorem Dei gloriam et sui humiliationem, repugnantias palam referre de licentiâ superioris, cui prius privatim quisque¹ ipsas repugnantias declaret, et ipse superior, ac, de illius licentiâ, ceteri fratres poterunt alios proclamare de manifestis et levibus culpis, et qui proclamatus fuerit, aut se ipsum accusaverit, genibus flexis humiliter poenitentiam expectet.

In aliis culpis observentur ea quae in regulâ nostrâ praecipuntur de correctione fraternâ; ita ut, qui peccare fratrem animadverterit, opportunum tempus et locum nactus, primo, semotis arbitris, secreto moneat; et, si in peccato persistat, superiori tamquam patri referat; si admonitus secreto a superiore negligat se emendare, duobus vel tribus testibus ostendatur; a quibus convictus, secundum arbitrium superioris emendatoriam teneatur subire vindictam.

Si quis (quod Deus avertat) adeo pertinaci et indurato animo fuerit, ut nullius remedii lenitate vel acerbitate sanari possit a peccato, et necessitas membri insanabilis amputandi imposita videatur, eius rei definitio ad superiorem generalem et definitores remittatur, et ab illis incorrigibilis³, sublato religionis nostrae signo, in seculi corruptionem⁴ reiciatur, servatâ iuris formâ.

Hortamur praeterea fratres, ut laudabilem morem ad omnia vitiorum germina radicitus evellenda efficacissimum semper

¹ Vocem *quisque* addimus (R. T.).

² Adde *iudicatus*, aut simile (R. T.).

³ Edit. Main. legit *corruptionem* (R. T.).

observent, nempe, si quis rogaverit humiliter in capitulo, ut coram superiore ceteri fratres eius vitia et defectus singularim pandant et manifestent, ei concedatur roganti, si et quando superiori expedire videbitur; idque eâ moderatione et candore animi fiat, ut ex verâ charitate proficisci manifestum sit, et ea solum vitia dicantur, quae externâ specie cognoscuntur, non autem occulta, praesertim graviora.

De silentio.

Cum, ut ait Isaias propheta, cultus iustitiae sit silentium, et, secundum beatum Iacobum, huius, qui non refrænat linguam suam, vana est religio, ordinamus ut silentium in totâ domo servetur¹ extra tempus recreationum, sed maxime in ecclesiâ, sacristiâ, oratorio, dormitorio et refectorio, ubi, cum de rebus necessariis loqui necesse erit, id obiter et submissâ voce fiat, et in illis locis fragor aut strepitus non excitetur tempore quo fiunt exercitia communia.

De infirmis et infirmary.

Ad opera charitatis maxime erga infirmos exercenda cum simus principaliter vocati, et hæc ordinata esse debeat², dignum est, ut de curâ fratrum nostrorum infirmorum potior ratio habeatur. Quapropter statuimus, ut in unaquaque domo infirmary certa et salubri loco instituat, in qua fratres omnes, cum aegrotant, curentur.

Ægrotantium cura, iuxta praescriptum regulæ, uni fratrum demandetur, qui omni sedulitate et charitate eis ministret, eosque soletur, et de cellario petat quod cuique opus esse perspexerit, et tam ipse superior quam dispensator a medicis praescripta diligenter provideant³; quod si quis ægrotus eorum incuriâ periclitetur, severe pro culpae modo puniantur⁴.

1 Edit. Main. legit *serveretur* (R. T.).2 Aptius forsân legerem *debeant* (R. T.).3 Edit. Main. legit *provideantur* (R. T.).4 Male edit. Main. legit *puniatur* (R. T.).

Qui praeter solitum male se habuerit, id superiori indicet, credaturque servo Dei, iuxta regulam nostram; sed utrum sanando illi dolori quod delectat expediat si non sit certum, medicus consulatur, quem nullus vocet, nec consulat, nec medicinam accipiat, absque expressâ superioris licentiâ.

Qui infirmorum curam habet quaerat a superiore quos fratres ad aegros inviosos et recreandos accersere debeat, praeter quos nullus infirmary ingrediatur, nisi cum licentiâ; caveant tamen omnes, ne, dum infirmis placere et indulgere student, aliquid faciant, quod eis nocere in corpore vel animâ possit, vel aliis scandalo esse; quod si talis infirmitas fuerit, quae nec multum debilitet, nec turbet appetitum, cibos refectorii non mutant tales infirmi.

TERTIA PARS.

De electionibus et de capitulo generali.

Capitulum generale esse dicimus et declaramus coetum et conventum reverendissimi abbatis superioris generalis, aut eius vicarii (qui alius non sit nisi religiosus presbyter nostrae Congregationis, aetate maturus, doctrinâ, experienciâ et moribus commendabilis), prioris claustralis monasterii, quod est Ordinis caput, quatuor definitorum, visitorum, procuratoris generalis, superiorum praeceptoriarum et domorum, magistrorum novitiorum in quibus non erit congregatio professorum sive alius superior ab illo¹, discretorum ipsarum domorum, legitime in Spiritu Sancto congregatorum; quod

1 Puto comma istud aliter esse legendum, ut sensus sit: *magistrorum novitiorum* (vel *domorum novitiorum*) in quibus non sit congregatio professorum, et in quibus non sit alius superior ab illo (id est distinctus ab ipso magistro novitiorum) vel in quibus non sint alii superiores ab illis, id est distincti a magistris novitiorum (R. T.).

Quid sit capitulum generale.

singulis trienniis iuxta Bullam reformationis nostrae in dicto S. Antonii Vionensis monasterio celebrandum decernimus, idque postridie Ascensionis Dominicae, sine aliâ interpellatione, siquidem dies interpellat; inhibentes alibi aut alio tempore celebrari, nisi per ipsummet capitulum, aut per generalem cum quatuor definitivis, ex causâ urgentissimâ, aliter fuerit decretum. Nemini autem praenominatorum sub excommunicationis poenâ ipso facto incurrendâ a praefato capitulo sine legitimâ causâ ipsius capituli iudicio approbandâ abesse liceat.

Penes ipsum capitulum totius Congregationis summam potestatem et omnimodam dispositionem et iurisdictionem esse volumus et ordinamus, ita ut ad illud pertineat superiores eligere et instituere, et eos, elapso triennio vel non elapso, deponere, sicut et alios quoscumque dignitatem vel officia in Ordine obtinentes; item omnia et singula ad Congregationem spectantia statuere, ordinare, instituere, unire, separare, delinquentes punire, et circa haec omnia peragere, prout Spiritus Sanctus, ius et ratio suadebunt. Nihil tamen ab eo decretum vim constitutionis habebit, quod prius non fuerit a tribus capitalibus continuis confirmatum, praesentibus exceptis¹. Non protrahatur capitulum generale nisi a feriâ sextâ infra octavam Ascensionis Dominicae inclusive ad feriâ sextam ante vigiliam Pentecostes inclusive, nisi ex urgenti necessitate per alios duos dies protrahi debeat, et non ultra, et in eo assignentur mansiones unicuique fratrum, a quibus non recedent usque ad sequens capitulum, nisi pro iustâ causâ cum aliquo aliter faciendum superior generalis iudicaverit.

Caerimonialia

Die, qua procedendum erit ad primi²

1 Videretur legendum *praesenti*, quod tunc erit, *excepto* (R. T.).2 Videretur legendum *primam* (R. T.).

capituli sessionem, omnes vocales missas de Spiritu Sancto celebrent privatim, de eodemque una solemnis cantetur ab abbate vel priore claustrali, qua finita, nolli¹ sonantibus, inchoetur a cantoribus hymnus *Veni Creator Spiritus*, et processionaliter omnes ad locum capituli procedant: ad quem cum perventum fuerit, praeses capituli, finito hymno, decantatis evangelio et collectis, dicat orationes consuetas; deinde sedeant omnes ordine suo, scilicet abbas generalis superior, vel eius vicarius, prior claustralis, quatuor definitores ordine suae electionis, visitatores eodem ordine, procurator generalis, superiores praeceptoriarum secundum antiquitatem earum, vicarii domorum capituli Ordinis connexarum, in quibus erit congregatio fratrum, magistri novitiorum, discreti vero ordine professionis, et habeatur sermo vel brevis oratio de regulari disciplinâ ab eo qui per generalem superiorem fuerit deputatus. Finitâ oratione, recedant qui capitulo interesse non debent; vocentur, qui adesse debent; absentium excusationes examinentur, quae si non fuerint legitimae, poenam² excommunicationis incurrisse proclamantur³: tunc discreti litteras domorum, a quibus sunt delegati, proferant capitulo, seu praesidi, et definitivis, qui eas examinent, et, si quid notabile occurrat, ad capitulum deferent; superiores exhibeant libros rationum receptorum et impensorum suae administrationis, a se et domorum senioribus subscriptos: curabunt etiam transcribi in formâ iuridicâ titulos possessionum et reddituum domorum, ut in archiviis in loco tutiori conficiendis reserventur.

His ita peractis, praeses capituli patres capitulares ad cautelam absolvat in haec

1 De hac voce vide lexic. Forcellin. (R. T.).

2 Edit. Main. legit *poenas* (R. T.).3 Aptius legerem *proclametur* (R. T.).

verba: *Auctoritate, qua fungor, ad hunc effectum ut omnia, quae in capitulo generali a vobis fient, rata et firma sint, absolvo vos ab omni censurâ, et vobiscum in irregularitate et impedimento dispenseo, in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.*

Religiosa disciplina suas dicendo opinioniones et modestia ab omnibus servetur, ita ut quisque suo loco et ordine sententiam ferat placide et quiete, clare, breviter, et sine repetitione; nemo adversetur, sed, in quod plures consenserint, ratum esse sibi quisque persuadeat, nec dicat sibi non probari, quod a maiori parte decretum fuerit, nisi ius et ratio aliud omnino suaderet.

De eligendi
forma.

Primo nominetur a superiore generali, et a capitulo approbetur, unus capitularium secretarius idoneus, qui decreta capituli distincte et ordine describat; nominentur etiam eodem modo duo scrutatores ex corpore dicti capituli, qui simul cum dicto secretario suffragia scrutabuntur, iurentque electores, secundum veritatem cuiusque conscientiae probiores ac magis idoneos se electuros; insuper secretarius et scrutatores, se rite et fideliter munus sibi commissum obituros.

Mox procedant hi tres in medium, sedeantque coram omnibus ad mensam ad hoc paratam (praesidente reverendissimo abbate superiore generali, aut eius vicario, non tamen audiente, cum petuntur nomina eligendorum) super quam sint duae urnae cum chartâ et atramentario, et nomina omnium eligentium describat secretarius, dum ceteri vocales, quos eligere secundum Deum debent, cogitant.

Statim praesidens a praefato secretario petat tria aut plura nomina eligendorum, quae voluerit, in totidem schedulis scripta separatim, e² quibus acceptis u-

¹ Edit. Main. legit *consenserit* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *et pro e* (R. T.).

num, quod voluerit, dictus praeses aut eligens mittat in urnam primam, et alia inutilia in alteram secundam.

Accedat, qui a praefato praesidente primus fuerit, et similiter faciat, mittens in dictam urnam nomen eius, quem duxerit eligendum, et ita omnes vocales per ordinem, necnon et praedicti scrutatores et secretarius; qui schedulas suas scribere debet coram scrutatoribus, ut schedulae omnes scribantur eadem manu.

Quibus finitis, fiat inter scrutatores collatio suffragiorum; quibus regulatis et bene verificatis, scribat secretarius electionem eius, pro quo plures supra medietatem eligentium suffragati fuerint, et statim coram omnibus eam legat et publicet in hunc modum: *In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, celebrata fuit electio canonica superioris talis domus per reverendissimum N. abbatem superiorem generalem, et reverendos patres NN. in praesenti capitulo vocales, rite et canonice in Spiritu Sancto congregatos, in qua quidem electione frater N. habuit unum votum, frater N. duo, frater N. sex, etc.; et, cum frater N. habuerit tot vota supra medietatem, ideo fuit canonice electus. Quapropter ego frater N. Ordinis et Congregationis reformatae S. Antonii presbyter religiosus professus, et dicti capituli generalis secretarius, nomine meo, ac nomine capituli, ac omnium capitularium, in superiorem talis domus praefatum reverendum patrem N. cum tot suffragiis sicque canonice electum publico et denunciatio. In nomine Patris, etc.* Quod observari volumus in omnibus electionibus, in quibus formam a capitulo generali servatam semper retineri mandamus.

Priusquam ad electiones deveniatur, in

¹ Forsan legendum *praeses eligens*, nam de aliis postea (R. T.).

² Edit. Main. legit *secundo* (R. T.).

primis et ante omnia praelegantur constitutiones de qualitate et requisitis eligendorum.

Ad officia, gradus et praelaturas illi praecipue eligantur, qui possint et consueverint regulas Ordinis et constitutiones observare, praesertim, quae pertinent ad servitium chori ac victum et vestitum communem.

Declaramus autem, officia supradicta in unâ eademque personâ esse incompatibilia, ea videlicet, quae in capitulo de electionibus supra describuntur, omnemque electionem esse nullam, quae contra vel non servatâ formâ in constitutionibus descriptâ facta fuerit.

Ordo electio-
num.

Prima electio fiat de priori claustrali huius monasterii; secunda de quatuor definitoribus capituli generalis; tertia de duobus visitoribus; quarta de procuratore generali; quinta de superioribus localibus ordine antiquitatis domorum; sexta de superiore huius monasterii; septima de magistris novitiorum, quae tamen poterit secunda aut tertia fieri arbitrio capituli generalis.

In casu autem, quo electio reverendissimi abbatis generalis in capitulo generali veniret facienda, prima fiat.

Electio autem canonica non censeatur, nisi unus solus plures voces habeat, quam ceteri omnes simul, ita ut maior pars capituli libere in unum consentiat.

Si vero nullus primo scrutinio ceteris omnibus plures voces habeat, iterum suffragia ferantur eodem quo superius modo. Si autem neque secundâ neque tertîâ vice unus plus quam reliqui omnes habuerit¹, si vero concurrant duo, aut plures, qui aequalia habeant, eligatur antiquior professione, et, inter professione et suffragiis aequales, eligatur aetate maior, et eiusmodi electio canonica censeatur.

De abbate
generali.

Abbas superior generalis Ordinis et Congregationis reformatae S. Antonii Vien-

¹ Haec aliquid excidisse videtur (R. T.).

nensis, ex singulari et illaeso Sanctae Sedis privilegio, e mistico corpore Congregationis per canonicam electionem semper fuit assumptus, sicut imposterum ex gremio Congregationis reformatae semper est assumendus, et in caput Ordinis elevandus, non ut potestate dominante, sed charitate serviente honorem promereatur, quo illum ceteri fratres debent efferre, dicit enim Christus: *Ecce ego sum inter vos tamquam qui ministrat.* Non ergo se erigat tamquam dominaturus in clero, sed, forma gregis factus, sit tamquam unus ex reliquis fratribus, vel illos morum et vitae integritate praecedat, ut fidelis ministri et solliciti pastoris partes sustineat, et eam quam tenetur Summo Pastori de commisso grege reddere possit rationem.

Quia in monasterio sancti Antonii Vienensis reliquiae sacrae ipsius beatissimi patris Antonii asservantur, in eoque iacta fuerunt prima totius Antonianae familiae fundamenta, ideo caput universi Ordinis et sedes superioris generalis ordinaria existit, a qua abesse sine gravi causâ et pro bono totius Congregationis non debet, nisi visitationis munus obeat, aut forte valetudinis conservandae causâ per aliquot dies non procul in aliquâ Ordinis aede moram trahere cogetur.

Ad conventum praefati monasterii pariter spectat electio ipsius abbatis superioris generalis, admissis omnibus religiosiis presbyteris Congregationis nostrae reformatae et aliis Ordinis religiosiis quibus competit secundum antiqua statuta (sed quoad vocem activam tantum), dummodo praesentes fuerint, vel supervenerint, aliquos enim vocare non tenetur, et statim, ubi canonice et secundum praesentes constitutiones fuerit electus, confirmatus existat, et universo Ordini tamquam caput praesideat, beneficium tamen so-

¹ Male edit. Main. legit *erga* (R. T.).

lemnem benedictionis, more abbatum et praelatorum baculo et mitra utentium, recipere non differet, ut plenarie sibi collatis privilegiis in Ordinis utilitatem uti et potiri valeat.

Eius supellex ab aliorum fratrum suppellectili non differat, exceptis abbatialis dignitatis insignibus; pecunias, pensiones vel redditus peculiares non habeat, sed de communi aere monasterii necessaria ad personam et officium illi decenter ministrantur.

In communi refectorio refectionem sumpturus, ab aliis distinctus, propter reverentiam, sedeat, nec alibi comedat, nisi hospitum religiosam excusetur receptione, in qua talem modum servabit, quo disciplina religiosa non periclitetur vel paupertas violetur.

Munerum largitionem sibi interdictam non dubitet, nisi ut supra, et alias iuxta formam dictae Constitutionis Clementis VIII. Quamvis illius obedientiae et iurisdictioni subsint omnia et singula totius per totam christianitatem diffusi Ordinis personae, praeceptoriae, ecclesiae, cappellae et quaecumque alia beneficia, altaria, oratoria et confraternitates sub invocatione sancti Antonii instituta et erecta, et in posterum instituenda et erigenda, eorum tamen bona immobilia vel mobilia quaecumque alio non transferat, nec transferri permittat.

In ipso visitationis actu non immoretur, sed actum expediat, ne expensis praeceptoriae et domus graventur; in quibus si diu commorabitur post expletum visitationis munus, vel alias quomodolibet, expensae omnes ex redditibus dicti monasterii capitis Ordinis desumantur: aliis quam religiosis fratribus in comitatu non utatur, et illos assumat, qui consilio et prudentia sint praediti, quorum unus secreti tenax secretarii vices obeat: poterit etiam habere famulum unum secularem equitem, aliosque duos pedites.

Cum inter cetera Congregationis reformatae privilegia illud notabile sit, quo praecipitur ut nullus eligatur in abbatem et superiorem generalem ipsius Ordinis et Congregationis qui non sit de gremio ipsiusmet Congregationis reformatae, idcirco electio, quae contra hoc decretum facta fuerit, nulla sit et nullius effectus; qui vero contrafecerit, aliquem videlicet elegerit qui non sit praefatae Congregationis reformatae presbyter religiosus expresse professus, excommunicatus ipso facto existat; vota autem seu suffragia eligentium aliquem non reformatum nulla sint et pro nullis habeantur, et de ceteris reformatum eligentibus sit canonica electio; nec eligatur qui non fuerit ex legitimo thoro natus, trigesimum suae aetatis annum non compleverit, quique vita¹ experientiam probatus, scientiam et moribus idoneus non fuerit.

Si fascinante diabolo malorum omnium suggestore aliquis abbas generalis superior in haeresim caderet, vel de carnali copula convinceretur, aut aliquam partem honorum Ordinis, iudicio capituli generalis notabilem, in propriam utilitatem vel alienam convertisset, vel ab institutis Congregationis nostrae reformatae recessisset, aut aliquod crimen a iure civili capite, vel a canonico depositione plectendum admisisset, sive alias inhabilis factus fuisset, cum sane (quod numquam speramus) ab ipso generali capitulo deponendum decernimus.

Quotiescumque sedem abbatialem quocumque modo vacare contigerit, et Ordinem Congregationemque nostram generali pastore destitui, ne interea praedonum incursum pateat, et eius negotia neglecta dispereant, seu etiam religiosa disciplina relaxetur, potestas abbatialis, iurisdiclio, regimen et administratio ad priorem claustralem et quatuor definito-

¹ Forsan vitae pro vita legend. (n. t.).

res nostrae Congregationis devolvatur, et eo ipso devoluta sit et censeatur, ad ipsosque pertineat universitati Ordinis et Congregationis eorumque negotiis secundum constitutiones providere, tam in spiritualibus quam temporalibus, quoad de successore canonice provisum fuerit iuxta dictae nostrae Congregationis privilegia.

Cum vero praefatus abbas generalis superior vita functus fuerit, peractis eius exercitiis¹, ad electionem successoris procedatur statim, cantata prius una missa solemni de Spiritu Sancto, in qua omnes sacerdotes, qui electioni interesse habebunt, communicent unico Corpori Domini nostri Iesu Christi, ut, uno eodemque Spiritu Sancto informati, de praelato sibi salubrius providere possint; quo expleto, in loco capituli consueto congregatis praelegatur decretum in Bulla reformationis contentum, quo cavetur ne quis eligi possit in abbatem generalem Ordinis superiorem qui non sit de gremio praefatae Congregationis reformatae; deinde procedant ad eius canonicam electionem, quam nullam esse decernimus, nisi fuerit servata forma superius tradita; et, si² alias quovis modo sedes abbatialis vacare contigerit, idem observetur.

Prior claustralis huius monasterii, quem secundam personam totius Ordinis esse volumus, sit sacerdos, persona gravis, antiquus in Ordine, conversatione, moribus et integritate vitae commendabilis, rerum et iurium Ordinis peritus, cuius officium sit in hoc monasterio degeantium religiosorum curam et correctionem sub auctoritate abbatis generalis superioris habere et exercere, et eos exemplo, vita et verbo doctrinae instruere in bono, et malo etiam revocare, zelum religionis habens secundum scientiam.

Pervigilet, ut observentur regulae et

¹ Potius *exercitiis* quam *exercitiis* leg. (n. t.).
² Particulam *si* nos addimus (n. t.).

constitutiones Ordinis et reformationis, nec absit a monasterio, nisi gravis necessitas urgeat, et tunc ad modicum tempus, et de licentia reverendissimi abbatis¹ conventuale capitulum prima cuiusque mensis die non impedita, et toties² opus esse iudicaverit, convocet.

Cum, ex privilegio Summorum Pontificum Martini V et aliorum, indultum sit abbati generali et capitulo generali, quod, pro definiendis causis, litibus et controversiis dirimendis, ac negotiis emergentibus terminandis, aliquos iudices, quos definitores nominamus, possint eligere; idcirco, virtute dicti privilegii, et iuxta antiquam nostri Ordinis consuetudinem, statuimus, ut in quolibet capitulo generali eligantur quatuor definitores, quorum officium sit tempore capituli generalis congregati simul cum reverendissimo abbate definire, expedire, decidere et terminare minora quaeque negotia (gravioribus capitulo reservatis), item discretorum litteras examinare, et omnia, quae ab eis aut ab aliis allata sunt, ad capitulum referre, et quae referenda non videbuntur reicere.

In interstitiis vero capitulorum abbas superior generalis de eorum consilio, aut saltem duorum ex ipsis, omnia, quae ad mores et ad regulae ac constitutionum exactam observantiam ac totius religionis aut cuiuslibet particularis familiae gubernationem pertinent, similiter possit definire, omniaque et singula negotia ab uno capitulo usque ad aliud emergentia, quae dilationem non patiuntur, terminare, superiores, definitores et officarios, qui inhabiles facti fuerint, deponere, et loco eorum atque decedentium alios per secreta suffragia sufficere usque ad proximum generale capitulum, congregationes fratrum de novo instituere in domibus seu praec-

¹ Legerem *abbatis*. *Conventuale*, puncto interposito (n. t.).

² Vel *quoties* lege *pro toties*, vel adde (n. t.).

ceptoris, quae deinceps Congregationi nostrae reformatae unientur, eisque superiores per secreta ut praefertur suffragia praeficere, religiosos de domo in domum, quando necesse fuerit, transferre: et omnia, quae in definitorio fuerint, decreta, in libro scribant, quem capitulo generali exhibere tenebuntur.

In singulis capitulis generalibus eligantur duo fratres sacerdotes, pietate, prudentia, doctrina et rerum experientia praediti, qui, auctoritate capituli generalis, munus visitationis, iuxta formam sibi secundum sacros canones ac constitutiones apostolicas et praesertim decreta sacri Concilii Tridentini praescriptam, secundo infra triennium anno obeant, nisi ipse abbas superior generalis obeat.

Cum ad domos visitandas pervenerint, in primis patentes litteras superiori locali exhibeant, et in munere visitationis nihil de novo instituant vel immutent, sed collapsa restaurent, et in omnibus iuxta Concilium Tridentinum procedant (expensas faciendas in visitationibus domus visitandae a capitulo generali taxandas sustineant); non simul tamen procedant, sed quisque partem sibi assignatam cum socio idoneo a definitorio sibi adiuncto visitet.

In correctionibus criminum et aliis gravioribus negotiis semper requirant seniorum patrum conventus vel maioris eorum partis consilium; caveant maxime ne superiorum auctoritatem apud inferiores, et inferiorum erga superiores reverentiam, obedientiam et confidentiam non minuant; non etiam aliquid de ipsarum domorum libris aut utensilibus dare aut sumere possint, nisi de superioris consensu.

Finita visitatione, acta, quae confecerint, ad superiorem generalem referant,

nec ultra triennium, nisi de novo eligantur, visitandi susceptum munus prorogent.

Exigit Ordinis et Congregationis conservatio, ut aliquis in Curia Romana religiosus deputetur, qui res et negotia praedicti nostri Ordinis et Congregationis procuret et gerat; quapropter in capitulo generali eligatur aliquis fratrum peritus, bonus Congregationis zelans, qui procurator generalis appelletur, eam maxime de causa instituendus, ut fratrum discursus et distractio, et plurima alia incommoda evitentur.

Fidelitatem, prudentiam et dexteritatem habere studeat, invigiletque, ne quid in dicta curia transeat vel agatur in praedictum Ordinis nostri et Congregationis; non se ingerat in agendis negotiis secularium, nec intentare possit aliquod negotium, totum Ordinem aut Congregationem reformatam aut aliquem nostri Ordinis religiosum concernens, absque generalis et definitorum expressa licentia.

Superiores singularum praeceptoriarum seu domorum sint sacerdotes, aetate proveci, doctrina, moribus commendabiles, charitate et prudentia praediti, ac in generali capitulo electi, quorum officium (quod usque ad ingressum successoris extenditur) est opere et sermone exhortari ad regulae constitutionumque observantiam.

Caveat iste superior in victu ac vestitu aliquid singulare, nisi infirmitatis causa, admittere, familiaritate aut indulgentia alios offendere, bonas consuetudines a generali superiore et a capitulo approbatas immutare, vel propria auctoritate novas introducere.

Si quando cum suis aut secum dispensandi necessitas requirat, id levi de causa non faciat, neque aliquid cum integra communitate in regulari vita mutet vel

1 Potius lege boni quam bonus (R. T.).

2 Forsan quisque pro iste legend. (R. T.).

omittat, nisi gravi ex causa superioris generalis et definitorum iudicio probanda.

Officia minora domestica, veluti ianitoris, sacristiae, coqui, infirmarii, excitatoris, et his similia, distribuat, et de adiutorio illis prospiciat, si necessarium fuerit, ne labore graventur; sit sollicitus, ut huiusmodi officarii suo rite fungantur officio, et ea auferat a ministris, quando expedire videbitur.

In capite tamen Ordinis, propter multiplicem et pretiosam sacristiae suppellectilem et chori amplitudinem, pro maiori dictae suppellectilis securitate et divini officii decore, sacrista et chori magister a superiori generali, priori claustrali et quatuor definitibus instituentur, et, cum opus fuerit, destituentur.

Meminerint tamen superiores non facile auferenda officia, quae indigent experientia.

Beneficium aliquod notabile non suscipiat, nisi de consensu reverendissimi generalis et definitorum; officarii vero subordinati nihil immutent in suis officinis, nec alibi, sine eius licentia.

Singulis mensibus, vel saepius si necessitas exigit, superiorem generalem de statu familiae sibi commissae per litteras certiores faciat, eumque de gravioribus consulat; fratres, quando necessitas vel utilitas suadebit, convocare possit.

Unionem fraternam et conformitatem mutuam observandam curet, et ideo singulares familiaritates et amicitias dissolvat, perturbationem vel iram mutuam inter domesticos non ferat; sed, si quid huiusmodi acciderit, studeat, ut statim iuxta regulam nostram cum satisfactione debita in gratiam mutuam redeant.

In refectorii communitate inter manducandum vix loquatur, et si in lectione communi aliquid occurrat pro instructione fratrum illud explicandum in aliud tempus differat.

In minoribus culpis ordinarias tantum poenitentias imponat, quales sunt publica reprehensio, edere in parva mensa, orare in refectorio, osculari terram, dicere culpam suam, et similia non graviora.

Crebro et magnae charitatis significatione alloquatur fratres, eorumque necessitatibus non animi tantum sed etiam corporis paterno affectu prospiciat.

Habeat inventaria utensilium omnium officialium suorum separatim descripta, ut ea novis ministris tradat, et exactis eorum officii repetat; habeat clavem ita fabrefactam, ut, cum videbitur sibi, cellas omnes reserare possit, et propterea nullus cellam, etiam noctu, ita claudat, quin semper a superiore possit aperiri.

Superior huius monasterii eligatur in capitulo generali vir pius et eruditus, qui prioris claustralis absentis vel impediti vices, eadem qua ille auctoritate, gerat.

Praeceptoriarum vero et aliarum domorum superiores vicarios sibi constituent, eisque suas vices committere possint, sicut et illos amovere, cum expedire viderint; illis tamen, ubi superiores ipsi morientur, curam totius familiae committimus, donec de superiore fuerit provisum, quos hortamur, ut gregi prodesse magis quam praeesse opere et exemplo conentur.

Magistri novitiorum electio inter priores iudicio capituli generalis fiat sine praedicti iudicio maiorum superiorum, ut sic magis idonei facilius eligi queant; socii vero in adiutorium, cum necessarii illis fuerint, a generali superiore et definitibus per secreta suffragia electi instituantur.

Horum autem omnium, scilicet prioris claustralis et eius superioris, definiti-

1 Edit. Main. legit effectu (R. T.).

2 Videtur morientur potius esse legendum (R. T.).

3 Potius legendum magistrorum (R. T.).

4 Adde verba necessaria huius monasterii (R. T.).

rum, visitorum, procuratoris generalis, superiorum localium, magistrorum novitiatum, ac sociorum, muhera sive officia, iuxta Bullam sacrae reformationis nostrae, triennalia sint; liceat tamen capitulo generali, ubi manifeste cognitum fuerit expedire, eosdem omnes, aut eorum aliquos, ad aliud triennium, et non ultra, in eodem quod gesserint officio confirmare, a quo tandem absoluti per aliud simile triennii spatium officio vacent, exceptis novitorum magistris, qui tamdiu continuari et confirmari poterunt, quamdiu in educandis novitiis utiles iudicabuntur.

De clericis.

Discreti domorum sint sacerdotes, et in capitulo cuiusque privatae domus eligantur, ut ad capitulum generale cum suo superiore se conferant, ut superiorem generalem et definitores capituli certiores faciant¹ de statu domus a qua deputati fuerint, atque de angustiis et difficultatibus eius, et quomodo superiores officii sui tempore se gesserint erga inferiores, et contra, quos² se inferiores erga superiores praeslitterint, quomodo servata fuerit regula et constitutiones, quae denique sit totius domus tam spiritualis quam temporalis conditio. Illorum autem electioni interesse poterunt omnes clerici in sacris constituti, licet triennium post professionem non compleverint, quoad vocem activam tantum.

Nihil autem ad capitulum deferant, sive a domo, a qua sunt delegati, sive a singularibus fratribus, nisi scriptum et mandantium propria manu subscriptum sit; mandata³ vero domus (quae palam in capitulo, absente superiore, dabuntur) sigilli ipsius domus impressione firmentur, sin minus, fides ei⁴ non adhibeatur.

De obsequiis.

Demandetur a superiore generali ad-

¹ Edit. Main. legit *faciunt* (R. T.).

² Nempé *quales* vel *quomodo* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *mandato* (R. T.).

⁴ Legendum foret *eis* nempé *mandatis* (R. T.).

ministratio et dispensatio rerum temporalium, pecuniarum et reddituum eiusque domus tribus fratribus idoneis, qui ad eius nutum amovibiles sint, ita ut unus, qui procurator vocabitur, rerum et honorum, reddituumque¹ colligendorum ac exigendorum curam habeat, omniaque temporalia administret, lites aut processus instruat et prosequatur, et, cum opus fuerit, moveat, de consilio et consensu superioris, locationes etiam et alia necessaria instrumenta, de eorum consensu, sicut et maiores provisiones rei familiaris, pecuniis ex capsâ depositi extractis, faciat; donatorum vel conversorum operâ utatur in subsidium; adhibeat prudentiam, integritatem, sinceritatem, dexteritatem; et cum a secularibus moribus tum ab omni avaritiâ, fraude, mendacio, calumniâ summe abhorreat; exemplo virtutis sit omnibus, et nemini noceat, sed eos benevolos conservet, quorum operâ ad negocia peragenda indiget; saepe de rebus peractis vel peragendis cum superiore conferat; scripturas et originalia instrumenta et titulos diligenti custodiâ servet in archivio ad hoc designato, cuius clavem unam habeat, superior alteram, et depositarius tertiam.

Cubiculum clavi obseratum habeat ad servandas scripturas et alia quibus ad procuratorium munus indigebit; cumque aliquas ex archivio accipiet, earum memorias² relinquat in libro, qui in eodem archivio recludetur, notatis mense, die et anno; quas, cum suo tempore restituet, ex eodem libro expunget. Omnes proventus, et tempora sive terminos quibus colligendi sunt, in peculiari libro scribat, et seorsum summam contractuum et locationum, quae ad breve tempus sunt; quascumque res aut pecunias ex fructibus domus perceperit, addito a quibus et unde provenerint, etiam scribat seorsum.

¹ Edit. Main. legit *redituumque* (R. T.).

² Edit. Main. legit *memoria* (R. T.).

domorum et de procuratore.

De archiviis.

Archivia generalia Ordinis in hoc monasterio construantur, in quibus documenta totum Ordinem in communi concernentia seu eorum authentica transumpta reponantur; et etiam privata alia distincta huius monasterii.

De sigillis.

Quandoquidem usus invaluit et consuetudo, ut instrumenta publica, litterae testimoniales, provisiones officiorum, beneficiorum collationes, dimissionae et alia multa, quae rescribere in dies oportet, fidem plenam non faciant, nec legitima censeantur, nisi mandantium et rescribentium, ultra chirographa, sigillis roborentur; propterea sigilla habere in Congregatione nostrâ necessarium ducentes, et ne varientur, aut ultra modum multiplicentur, habeantur et custodiantur ut sequitur:

In monasterio igitur S. Antonii Viennensis, quod est caput Ordinis, sit sigillum ceteris maius, in quo sit imago exarata sancti patris nostri Antonii cum hac circumscriptione, *Sigillum capituli generalis communitatis reformatae Ordinis S. Antonii*, quod servabitur in praedictis generalibus archiviis sub tribus clavibus, quarum unam servabit superior generalis, alteram primus definitorum, tertiam secundus, quas alteri non committent, nisi sit unus de reliquis duobus definitibus, quo quidem sigillo muniri debent institutiones vel commissiones superiorum, novitiatum erectiones, uniones et separationes, contractuum approbationes et confirmationes, atque etiam acta generalium capitulorum.

Abbas superior generalis suum habeat sigillum cum praedictâ imagine et hac circumscriptione, *Sigillum abbatis generalis Ordinis S. Antonii*, in cuius superiori parte insculpatur mitra et baculus pastoralis, eius dignitatis insignia; eo utetur, ut ratio et ius suadebunt, et erit magnitudinis paulo minoris quam generalis capituli.

Visitatores sua sigilla habebunt aequalis magnitudinis et formae cum dictâ imagine, et hac inscriptione, *Sigillum visitoris Ordinis S. Antonii*, et erunt paulo minorâ quam superioris generalis.

Praedicti monasterii conventus suum habeat sigillum, in quo sit praedicta imago cum inscriptione hac, *Sigillum conventus monasterii S. Antonii Viennensis*. Aliae pariter domus et praeceptoriae¹ sua habebunt sigilla in quibus sit eadem imago et sequens inscriptio, *Sigillum praeceptoriae S. Antonii talis loci*, sintque eiusdem amplitudinis cum sigillis visitorum.

Ex praedictis vero sigillis in unaquaque praeceptorâ seu domo sit unum commune minus apud superiorem aut alium ab eo deputatum, quo omnes litterae mittendae firmentur, et aliud maius, quo omnes expeditiones et instrumenta nomine superioris et Congregationis fieri solita sigillentur.

Depositarius omnem annonam a procuratore collectam et omnes maiores rei familiaris provisiones ab eo factas diligenter servet, omniumque suae fidei commissorum, facto eorum inventario, curam et custodiam habeat, ut, quandocumque superiori benevisum fuerit, fides eius in eis rite conservandis et reddendis appareat. Pecuniâ vero a procuratore exactae, cum libro computorum accepti et expensi, in capsam tribus clavibus obseratam coniciantur, quarum quidem clavium una sit penes superiorem, altera penes ipsum procuratorem, tertia penes depositarium.

Videat quid cuique fratrum opus sit, et mandante superiore illis provideat, ne quid superflui sit vel depercat, sed omnia sint munda et apta, et, si quid indecens reperiat vel non licitum, superiorem moneat, vestium mutationes observet, et omnia quae ad vestiarium pertinent sibi com-

¹ Edit. Main. legit *Alia... praeceptoria* (R. T.).

missa tucatur et de praescripto superioris distribuat, linteamina etiam refectorii et culinae mutet diebus consuetis, vel refectorii ministro apponenda largiatur. Granorum pariter, quae erunt in horreo, curam geret.

Dispensator universae domui de necessariis quoad esculenta et poculenta, mandante superiore, non secundum proprium affectum, sed iuxta charitatis regulam, veluti bonus dispensator, de rebus in cellario acceptis provideat, curam cellae vinariae et panariae, refectorii et culinae utensilium habeat, et de illis, facto inventario, rationem superiori reddet; provisiones vero diales et minores de eius ordine fient ab emptore, qui quidem emptor a procuratore pecunias ad hunc effectum accipiat, illique singulis diebus de expensis rationem reddet.

Cum certissimum sit ex multitudine oriri confusionem, quam ordini et communi concordiae maxime contrariam nemo nescit, et illam vitare omnino necessarium, ut omnis devota congregatio ordo sit, non chaos; propterea, cognitâ huius monasterii (quod est Ordinis caput) multiplicitate in dies emergentium negotiorum, pro quibus peragendis contractus quidam modus et compendiosa aliqua ratio assumenda fuit, ne totus conventus per frequentiore capituli convocationem ab iis occupationibus retrahatur, ideoque praefati monasterii capitulum conventuale deputabit tres de peritioribus patribus, quos consultores nominabit, de quorum consilio et consensu, praesidente priore claustrali, vel, eo absente, subsuperiore, omnia illius bona temporalia et negotia procurator administrabit, tractabit et peraget, exceptis tamen vicariatus litteris, procuracionibus generalibus, locationibus seu afflictationibus quae pretium ducentarum librarum excedent, debitorum dimissionibus seu quietantiis generalibus, conventionibus su-

per reparatione vel aedificatione quae pretium centum librarum excedent, obaerationibus vel mutuacionibus supra sexaginta libras, provisionibus beneficiorum, officialium secularium institutionibus, diminutionibus afflictationum et emphyteusum, quae ipsi capitulo reservabuntur semper.

Consultores praedicti deliberationes super administratione factas scribent in libro exhibendo capitulo locali cum libris accepti et expensi per tres fratres administratores temporalium, et id fiat initio cuiusque mensis, ut inde quoquomodo¹ temporale regatur, a capitulo cognosci possit, et, prout erit necesse, ab eodem ordinario².

Ceterum procurator, depositarius et dispensator tam impensi quam accepti singulis mensibus superiori locali, adhibitis eiusdem domus senioribus, rationem reddant; denique³ ipse superiori generali vel visitatori; demum ipse generalis et visitator in quolibet capitulo generali, saltem coram tribus iudicibus ab ipso capitulo deputatis, illorum omnium universaeque suae administrationis tam publicae quam privatae rationem reddere teneantur, cuius etiam rationis exempla authentica in archiviis reponantur.

Decretum Concilii Tridentini insequentibus, statuimus et inhibemus, ne plures in domibus nostris ponantur aut instituantur fratres, quam qui ex redditibus propriis cuiuscumque domus honeste sustentari, et de necessariis provideri possint.

Omnem etiam Ordinis perturbationem vitare volentes, ordinamus, ut quae ex domibus seu praeceptorii nostris lites imposterum seu causas ad iudicium habebunt ducendas, earum tractationi ne-

¹ Potius lege quomodo (R. T.).

² Legendum foret ordinari (R. T.).

³ Potius legerem dein (R. T.).

cessarios sumptus impendant: quando vero lis seu causa ad totum spectabit Ordinem, tunc aeraria communia controversiae expensas ministrabunt. In casu autem, quo privatae domus impensas ferre ob nimiam paupertatem non possent, ex eodem communi aerario desumantur.

In unaquaque domo sint duo aut tres seniores pro numero religiosorum a capitulo locali electi canonicâ electione, pietate, prudentiâ et experienciâ commendabiles, quorum consilium superior requirere debeat in rebus maioris momenti: qui quidem seniores, necessitate cogente, pro communi domus utilitate poterunt invicem convenire, et unum deputare, qui superiorem cum reverentiâ et debitâ submissione moneat de iis, quae ipsi seniores iudicaverint sive ad personam sive ad eius officium iuxta regulam et constitutiones pertinere; qui si non adhibeat remedium iterum et saepius admonitus, ad generalem referant, quae modum et vires eorum excedunt, subordinationem tamen et observantiam erga superiorem non idcirco praetermittant, et ipse superior, cum aliquid ei proponitur, patienter et benigne audiat.

Non longe ab introitu cuiusque domus sit locus aptus ad recipiendos externos tam regulares quam seculares pro quacumque causâ advenientes, et si qui sunt cibandi, ad commune refectorium cum fratribus non admittantur, nisi propter aliquam conditionem, praesertim virtutis; eisque mensa frugalis apponatur, et paupertatem redolens, neque liceat eos plus unâ die retinere, nisi sint religionis nostrae benefactores et benemeriti.

Nemo, qui ad loquendum cum hospite extraneo fuerit adhibitus, illum alloquatur vel moneat aut doceat de rebus quae in domo aguntur vel agenda¹ sunt, nec quisquam aliorum fratrum ei alloquatur

¹ Edit. Main. habet agenda (R. T.).

ex professo, nisi habeat peculiarem a superiore licentiam.

Licet in charitate et in spiritu mansuetudinis, et non in virgâ, fratres nostri debeant regi; quia tamen aliquibus nimia benignitas obesse solet, ideo, ne tranquillitas Ordinis turbetur, poenae delinquentibus imponantur, itaut primum charitative debeant admoneri, tum increpationibus corrigi, postmodum subsequentibus vel aliis huiusmodi poenis, pro arbitrio superioris et qualitate culpae augendis vel minuendis, coerceri; in infligendis tamen poenis gravioribus iuris ordo servetur.

Poenâ levis erit de defectu reprehendi seu increpari, aliquam orationem iniunctam recitare, fratrum pedes osculari, brachiis extensis breviter orare, culpam suam palam pronunciare, veniam a Deo et a fratribus postulando. Ista et similes poenae imponantur eis

I. Qui in templo vel oratorio strepitu, curiositate, irreverentiâ vel aliquo parum religioso gestu alios turbaverint vel offenderint;

II. Qui iniuncta a communi tabulâ officia negligenter persolverint;

III. Qui in genuflexionibus, inclinationibus et aliis caeremoniis negligentiores saepius fuerint;

IV. Qui pro victu et vestitu vel aliâ qualibet re murmuraverint;

V. Qui in habitu aliquid notabile habere praesumpserint;

VI. Qui scurrilitatibus alios ad risum provocare consueverint;

VII. Qui in domo extra horam sine licentiâ manducaverint;

VIII. Qui per negligentiam choro, communibus exercitiis, aut primae mensae non interfuerint.

Poenâ gravior erit a vino abstinere per diem, ieiunare in pane et aquâ, disciplinam suscipere, humilibus actibus, a quibus natura repugnat, exerceri, flexis

De poenis.

De poenâ levi.

De poenâ gra-

genibus in capitulo ab omnibus fratribus de defectibus et culpis exterioribus proclamari: his et similibus poenis plectantur

I. Qui superioribus suis irreverenter et superbe respondere praesumpserint;

II. Qui convicio, maledicto et criminis obiecto aliquem laeserint;

III. Qui litteras sine superioris licentia miserint aut receptas legerint;

IV. Qui res sibi collatas suis superioribus celaverint;

V. Qui cum secularibus sine necessitate et superioris venia saepius loqui praesumpserint;

VI. Qui malitiose aliquid, quod Congregationi posset nocere, dixerint;

VII. Qui extra monasterium sine licentia aut grandi necessitate cum secularibus aliquid cibi aut potus acceperint.

De poena gravissima.
Poena gravissima erit ad tempus in carcerem trudi per aliquot annos, voce activa et passiva privari, omni administratione privari, et tandem, ubi huiusmodi poenae non prosunt, a definitione capituli generalis expelli. His poenis puniantur

I. Qui extra monasterium sine expressa licentia aut necessitate pernoctaverint;

II. Qui superioris praecepto formali per contumaciam et manifestam rebellionem non obtemperaverint;

III. Qui per coniurationem vel conspirationem aut malitiosam concordiam adversus suos superiores se erexerint et ordinem turbaverint;

IV. Qui litteras superioris generalis, definitorum, visitorum et procuratoris generalis, aut aliorum superiorum, ab eis vel ad eos missas, malitiose aperuerint, retardaverint aut retinuerint;

V. Qui in aliquem violentas manus iniecerint aut vulneraverint;

VI. Qui castitatem cum altera persona violaverint.

Conscientiarum tranquillitati providere cupientes, declaramus constitutiones nostras, quando non habent praeceptum annexum, vel alia lege divina aut ecclesiastica prohibita aut mandatae non sunt, non obligare ad culpam aliquam, sed tantum ad poenam taxatam in eis vel per superiorem taxandam, quam qui ferre recusaverint, culpam non evadent, sicut nec qui transgredierentur ex contemptu constitutiones, renuentes subiici earum ordinationi.

Possunt superiores praecipere sub poena excommunicationis aut obedientiae, hac tamen potestate non utantur, nisi raro et propter gravem et inevitabilem necessitatem. Non est etiam intentionis nostrae quemquam, qui contra haec decreta aliquid commiserit, ad poenam, quae in illis continetur, obligare, nisi superior eius illam ei nominatim indixerit. Ceterum alias omnes constitutiones a capitulis generalibus Congregationis nostrae hactenus editas cassamus et annullamus, praesentes autem ab omnibus observari stricte praecipimus.

QUARTA PARS.

De reformatione hospitalitatis.

Cum ex primaeva Ordinis nostri fundatione pauperum igne sacro seu gehennali igne sancti Antonii vulgariter dicto et nuncupato vexatorum et contactorum curam specialem habere debeamus, et in ipsa nostra dicti Ordinis reformatione legem non velimus solvere sed adimplere; auctoritate apostolica nobis in aedificationem data statuimus et mandamus universis domorum nostrarum superioribus, in quibus erit fratrum congregatio, ut, quamprimum fieri poterit, loca antiquitus hospitalitati destinata restaurent, aut alia de novo coaptent, ad ipsorum infirmorum receptionem, in quibus a viris feminae sint per murum separatae; praecipientes,

De obligatione constitutionum.

De cura infirmorum igne sacro contactorum.

ut, quam¹ primum ipsi infirmi ad hospitalia nostra advenerint, curent superiores sive praefecti hospitalis, ut ante omnia per humilem peccatorum confessionem ad sanitatem corporalem praeparentur.

Praeterea, antiquis Ordinis nostri constitutionibus inhaerendo, statuimus ut omnes et singulae personae utriusque sexus praefato morbo² igne sancti Antonii vulgariter dicto contactae et infirmae, quae eorum durante infirmitate ad hoc monasterium vel domus alias ipsius Ordinis recursum habuerint pro beati patris nostri Antonii suffragiis implorandis, seu alias ipsum beatum Antonium in eorum infirmitate humiliter et devote invocaverint, si tales personae pro sanitate captanda, imploranda et assequenda ad hospitalia nostra declinaverint et se redixerint, illico et absque difficultate et contradictione quacumque in hospitali, ad quod appulerint, cessante excusatione qualibet, recipiantur et recipi debeant in futurum.

Quod si tales infirmi in hospitalibus nostris ex praedicto igne gehennali sancti Antonii aliquod³ suorum membrorum perdiderint, ex cuius membri perditione seu abscissione inhabiles et infirmi in tantum facti fuerint, quod suum panem in seculo lucrari non possint, ipsi, si⁴ in domibus seu hospitalibus nostris perpetuo remanere caelibes velint, hoc ipsum omnino facere liceat; et ad ipsos infirmos recipiendos, educandos, instruendos, alimentandos, vestiendos sine ulla difficultate seu contradictione omnes nostri Ordinis et sacrae reformationis superiores perpetuo teneantur et obligati sint.

Si autem extra loca ipsius Ordinis aliquod membrorum suorum perdiderint, et sic mutilati⁴ ad hospitalia nostra adve-

nerint, recipiantur similiter, dummodo eorum durante infirmitate ad ecclesias ipsius Ordinis vel ad merita ipsius praebati sancti patris Antonii recursum habuerint et devote confugerint, et ex chirurgorum testimonio legitime constet, quod ex infirmitate praedicta, et non ex alia, ipsum membrum perdiderint.

Quilibet superior domorum nostrarum omnes et quoscumque infirmos originarios eius dioecesis, in qua sita est domus cui praeest, teneatur recipere, et alios etiam quoscumque aliarum dioecesium recipiat, curet et alimentet. Sed si ibidem membrum perdiderint, postquam convalescentiam talem receperint quod remitti possint, remittantur ad superiorem suae originis aut domicilii, vel ad maius hospitale huius monasterii, iuxta dispositionem reverendissimi abbatis.

In hospitalibus nostris, tam huius monasterii quam aliarum Ordinis domorum, certus et determinatus infirmorum numerus non ordinetur, seu instituat, sed quotquot advenerint recipiantur. Si tamen in tanto et tam magno numero sub uno superiore essent infirmi, quod ibidem, absque maximo incommodo dicti superioris et fratrum Congregationis, sustentari non possent, significetur illud reverendissimo abbati generali, et iuxta ipsius ordinationem et discretionem ad alias praeceptorias remittantur, et ibidem recipiantur et alimententur.

Quod si pari ratione in hospitali maiori huius monasterii in excessivo numero adessent infirmi, tunc iuxta ordinationem praefati reverendissimi abbatis generalis in alias domus remittantur et distribuuntur.

Omnes et singuli infirmi utriusque sexus, tacti morbo seu infirmitate sancti Antonii nuncupata, qui receptionem in nostris hospitalibus seu mansiones tamquam infirmis et mutilatis sibi dari seu assignari postulaverint, antequam in ipsis

¹ Aptius legeretur *quam* (R. T.).

² Edit. Main. legit *aliquot* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *ipsi pro ipsis* (R. T.).

⁴ Edit. Main. habet *mutilitati* (R. T.).

hospitalibus pro infirmis recipiantur, prius ad sancta Dei evangelia iurare teneantur in manibus praefecti ipsius hospitalis in hoc monasterio, et superiorum in domibus, quod erunt obediens et fideles religioni et superioribus suis, et quod honeste et religiose vivent iuxta ipsius Ordinis statuta et observantias, et quod bona ipsius Ordinis non alienabunt, distrahent aut perturbabunt¹ extra religionem, quinimo ad dictae religionis utilitatem et commodum fideliter conservabunt.

Insequentibus etiam ordinationes antiquas statuimus, ut nulli recipiantur infirmi in hospitalibus nostris, nisi tacti fuerint seu mutilati dicto morbo sancti Antonii; et, si attestations in scriptis non habeant a chirurgis, quibus appareat eos propter eundem morbum fuisse mutilatos, non recipiantur nec recipi debeant; si vero advenerint nondum mutilati ut curentur, a chirurgo hospitalis et alio externo visitentur; qui si praedicto morbo tactos iudicaverit², admittantur, et non aliter.

Infirmi seu infirmas in hospitalibus nostris recepti seu receptae non expellantur ex ipsis hospitalibus, nisi essent incorrigibiles aut aliquid enorme commisissent³, seu alias scandalum inter ceteros generarent, volentes, ut cum delinquerint, animadversione debitam per superiores domorum, in quibus erunt, iuridice corrigantur.

Omnes infirmi utriusque sexus maiori intersint missae singulis diebus dominicis et festis loco sibi assignato in ecclesia, viri cum togis suis ex panno lanei coloris, et feminae cum capuccio ex panno nigri coloris iuxta formam antiquam statutorum hospitalis; portent etiam utriusque sexus infirmi semper in suis superioribus

¹ Forsan *pertrahent*, aut simile, pro *perturbabunt* (R. T.).

² Videretur legendum *iudicaverint* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *commissi essent* (R. T.).

vestibus *potentiam* seu signum *Tau* de panno laneo caerulei coloris.

Pro qualibet hora canonica dicant praefati infirmi et infirmas quinque *Pater noster* et *Ave*, etc.; diebus vero dominicis et festis duplicetur dictum officium.

Confiteantur etiam peccata sua omnibus primis mensium dominicis, necnon et solemnioribus anni festivitibus, videlicet Nativitatis Dominicae, Circumcisionis, Epiphaniae, sancti patris nostri Antonii, Purificationis, Paschatis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, sancti Ioannis Baptistae, sanctorum Petri et Pauli, Assumptionis et Nativitatis Beatae Mariae, Omnium Sanctorum, necnon in festo sanctae Catharinae virginis et martyris, cuius dens sanctus asservatur in dicto hospitali maiori, idque confessoribus sibi designatis; de eorum¹ etiam consilio communicare poterunt et debent praedictis temporibus.

Hospitalia a domibus, ubi degunt fratres, sint separata, nec liceat dictis fratribus hospitalia mulierum intrare, sub poena excommunicationis ipso facto incurrenda, nisi iis tantum, qui pro ministrandis sacramentis dictis mulieribus, cum aegrotant, fuerint destinati; nec tunc quidem aliter quam cum uno aut duobus sociis a superiore designatis; nec etiam virorum hospitalia ingrediantur, nisi de expressa superioris licentia; si quis autem secus fecisse fuerit convictus, puniatur ad arbitrium praefati superioris.

In quolibet hospitali mulierum constituatur una ex ipsis hospitalis infirmis, moribus et honestate vitae diu approbata, et virtute praecellens, quae sit magistra et gubernatrix ceterarum, et pervigili cura intendat ad earum regimen et directionem, praecipue iuvenularum, et si quam male conversantem viderit, eam arguat et reprehendat, idque significet

¹ Legerem *quorum* (R. T.).

superiori domus seu praefecto hospitalis, et¹ mature et provide conveniens et opportunum adhibeatur remedium, iuxta antiqua hospitalis nostri statuta, quae in hoc et in ceteris in eis non² contentis, praesentibusque non contrariis, in omnibus et per omnia observari mandamus et praecipimus.

De cura animarum.

Quia in parochialibus ecclesiis et aliis huic religioni per litteras apostolicas unitis aderat, prout de praesenti remanet, etiam cura animarum parochianorum laicorum, et pro illa, ut convenit, exercenda ipsae litterae apostolicae mandent, ut personae capaces et idoneae, ac ex gremio praedictae Congregationis nostrae dumtaxat, in illius capitulo generali eligantur; statuimus, quod quilibet, ad curam earundem animarum parochianorum electus, debeat per Ordinarium examinari, et, si repertus fuerit idoneus, approbari, antequam in exercitio praedictae curae se aliquo modo ingerat; quodque, sic approbatus, non possit, inconsulto ipso Ordinario, et sine causa legitima, seu ex lapsu temporis, quia perpetuo fuit electus, amoveri.

De poena, quam incurrit murmuratores contra praesentes constitutiones.

Quicumque fratrum his constitutionibus cum quocumque detrahere et illas non observandas murmurare ausus fuerit, post primam et secundam admonitionem, si perseveret, per sex annos activa et passiva voce careat, ac etiam pro obstinationis modo aliis gravioribus poenis subiaceat; qui vero vocales non sunt, a superiore pro gravitate culpae puniantur.

Receptio et approbatio praesentium constitutionum per generale capitulum facta.

Nos subscripti et subsignati omnes religiosi presbyteri ac clerici in sacris constituti professi Ordinis et Congregationis reformatae sancti Antonii Viennensis in capitulo generali congregati, vidimus, legimus et examinavimus suprascriptas constitutiones per reverendissimum patrem in Christo dominum D. Antonium Bru-

¹ Potius *ut* quam *et* leg. (R. T.).

² Particula *non* delenda videtur (R. T.).

nel de Grançon dicti Ordinis et Congregationis abbatem et superioram generalem conditas, et ab eo iuxta tenorem litterarum apostolicarum sibi pro reformatione praefati Ordinis concessarum dicto capitulo generali examinandas et approbandas exhibitas et oblatas; quas quidem constitutiones approbavimus, recepimus, approbamus et recipimus sub beneplacito Sanctissimi Domini nostri Papae, qui humiliter supplicabitur, quatenus dignetur, eas sua auctoritate apostolica confirmare ac roborare: mandantes ac praecipientes omnibus et singulis nostrae Congregationis superioribus, religiosis professis et novitiis, ac omnibus utriusque sexus infirmis sacro igne seu igne gehennali tactis, in hospitalibus nostris tam in capite quam in membris degentibus, quatenus easdem constitutiones libenter, interim et donec a sancta Sede Apostolica confirmantur, suscipiant ac inviolabiliter observent. Iniungentes praeterea omnibus praepositarum et domorum nostrarum superioribus, ut intra mensem, postquam ad domos sibi in hoc generali capitulo per canonicam electionem commissas pervenerint, eas publicare, et intra mensem alterum post earum publicationem observare faciant et observent; huius tamen praepositi non intendimus dictarum constitutionum infractores aliis poenis, quam quae in dictis constitutionibus comminantur, subiicere neque obligare. Haec confirmata fuerunt in praefato generali capitulo dictae Congregationis reformatae sancti Antonii celebrato in monasterio S. Antonii Viennensis anno Domini MDCXXX, die VIII mensis novembris, sessione praefati generalis capituli XLVIII. Et ut praesentibus fides plena habeatur, sigillis reverendissimi domini abbatis et capituli conventualis eiusdem monasterii eas muniri fecimus per secretarium praefati capituli generalis.

¹ Edit. Main. legit *praepositi* (R. T.).

Sub-criptio.

A Gramon abbas sancti Antonii; A. de Grangieras, nomine meo et procuratorio fratris Ioannis Baptistae Chaboud; frater Petrus Dubois, nomine meo et fratris Ioannis Jacobi Gaubert tamquam ipsius procurator; fr. Ioannes Govion, nomine meo et nomine fratrum Stephani de Beaulieu, Francisci Roasseaum, Antonii Pestel, Francisci Pontaine, Ordinis nostri professorum, quorum mandatum speciale pro generali capitulo celebrando habui; fr. L. du Mas; fr. Ludovicus Masse; fr. B. Ambert; frater Paulus Villat nomine meo et reverendissimi patris Amabilis Santignat, cuius procuratorium mandatum pro generali capitulo celebrando habui; frater I. Chastain, nomine meo et venerabilium fratrum Hilarii Guiard, Petri Marbaud, Ioannis Palem et Iacobi Bellin presbyterorum, a quibus procuratoria mandata accepi pro celebratione capituli generalis; fr. Alexius Ravacol, fr. Ludovicus Cherenci, fr. Marcus Corvesi, fr. Paulus Tissot, fr. A. Coccon, fr. A. Guilhaumeau, fr. I. B. Carolois, fr. A. Sant Ange, fr. Anselmus Buffet, fr. B. du Mund, fr. Athanasius de Codevill, fr. Dionysius Gayot, et ego fr. Claudius Allard, eiusdem Ordinis et congregationis presbyter religiosus professor, et generalis capituli, a quo approbatae et receptae fuerunt praesentes constitutiones, secretarius, tam meo, quam venerabilium fratrum Stephani Goyt et Fabiani de Lastich necnon fratris Antonii Chalumni nominibus, eorum procuratorio munitus mandato de die XIII kalendas octobris anni currentis, sub sigillo praepceptoriae S. Antonii Parisiensis, eorumque chirographis, his praesentibus constitutionibus subscribo, licet altera sive alterius manu descriptis. Actum die, mense et anno praenotatis.

Fr. C. ALLART, secretarius.

Hucusque tenor Constitutionum.

§ 3. Cum autem, sicut dictus abbas nobis nuper exponi fecit, ipse pro dictarum constitutionum observatione eas apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 4. Nos igitur, dictum abbatem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, constitutiones praeinsertas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in eisdem, supplemus. Decernentes illas necnon praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, semper et perpetuo observari.

§ 5. Et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Or-

Idem abbas
hasce constitu-
tiones apostol-
icâ confirmatio-
ne petit robo-
rari.

Annuit Ur-
banus.Clausulas ne-
cessarias appo-
nit.

dinis et Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die VII aprilis MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 30 iunii 1634, pontif. anno XI.

CDLXXXVII.

Prorogatio subsidii quadringentorum et viginti millium ducatorum super fructibus ecclesiasticis Hispaniarum et Sardiniae pro rege catholico.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,
Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prorogatio
subsidii
ad
quinquennium.

§ 1. Magnis causis adducti concessionem subsidii annui quadringentorum et viginti millium ducatorum ex fructibus et redditibus ecclesiasticis civitatum et locorum regnorum universarum Hispaniarum, ac etiam Sardiniae, clarae memoriae Philippo II avo ac Philippo III genitorum tuis Hispaniarum regibus catholicis a felicis recordationis Pio V ad certum tunc expressum tempus factam, et deinde pluries etiam a Gregorio XIII, Sixto V, Gregorio XIV, Clemente VIII et Paulo V, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, eisdem Philippo avo et Philippo genitori tuis, regibus, per diversas eorum et praesertim dicti Clementis sub datum die IX februarii MDCXCII, pontificatus sui anno I; et die XVII iunii MDC, pontificatus sui anno IX; et die XXX octobris MDCIII, pontificatus sui anno XII; et dicti Pauli sub datum die XXII iunii MDCV,

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

pontificatus sui anno I; ac die VII septembris MDCXI, pontificatus pariter sui anno VII; et die XII novembris MDCXV, pontificatus sui anno XI; et die XXI octobris MDCXIX, pontificatus sui anno XV; ac novissime a nobis die XXVI martii MDCXXIV, pontificatus nostri anno I, per nostras huiusmodi in formâ Brevis expeditas litteras ad quinquennium prorogatas, litterasque omnes desuper confectas, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, motu proprio, et ex certâ scientiâ nostrâ, ac de apostolica potestatis plenitudine, ad aliud quinquennium a fine ultimi dicti quinquennii ut praefertur prorogati numerandum extendimus et prorogamus. Et nihilominus maiestati tuae illud ipsum annuum subsidium quadringentorum et viginti millium ducatorum, cum omnibus et quibuscumque indultis, facultatibus, concessionibus, extensionibus, clausulis et decretis in aliis tam Pii, quam Gregorii XIII, Sixti V, Gregorii XIV, Clementis VIII, ac Pauli V praedecessorum praedictorum litteris, ut praefertur, contentis, ad primum quinquennium a fine quinque annorum ultimo concessorum, ut praefertur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et assignamus.

§ 2. Ac propterea venerabilibus fratribus Laurentio episcopo Senogalliensi, moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae apud maiestatem tuam nuntio Antonio archiepiscopo Damasceno iam eiusdem subsidii exactoribus et commissariis generalibus apostolicâ auctoritate deputatis, et eorum cuilibet, plenam et liberam in praemissis facultatem et auctoritatem tribuimus per se, vel alium, seu alios, quos ad id idoneos duxerint, ad executionem praemissorum, ac alias iuxta facultates per dictos praedecessores aliis

Facultates
quoque exacto-
ribus proroga-
tae et concessae.

1 Addenda foret coniunctio ac (R. T.).

commissariis et exequutoribus ac ipsis concessas omni et quacumque appellatione postposita procedendi, aliaque faciendi et exequendi, quae in praemissis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus praemissis, necnon omnibus aliis, quae dicti praedecessores in suis litteris praedictis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§ 4. Ut autem praesentes litterae, cum opus fuerit, facilius ad omnium notitiam deduci possint, decernimus, ut earundem transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiastica constitutae obsignatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die III maii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 3 maii 1634, pontif. anno XI.

CDLXXXVIII.

Nonnullae ordinationes et statuta facta pro bono regimine civitatis Ferrariensis.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Rationes condendi haec statuta.

§ 1. Volentes nos, pro eo, quo civitatem nostram Ferrariensem prosequimur, praecipuo paternae charitatis affectu, prosperae eius consilii et magistratus ordinationi atque gubernio, quantum cum Domino possumus, consulere, utque, sublatis abusibus qui in ipsius consilii et magistratus electione haecenus irrepserunt et de cetero irrepere possunt, civitas ipsa feliciter gubernetur et ad maiora in dies

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

in pacis et iustitiae cultu incrementa dirigatur, providere:

§ 2. Motu proprio et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, hac perpetuo valitura constitutione nostra, statuimus atque ordinamus, ad consilium et magistratum, praesertim officii iudicis sapientum eiusdem civitatis, nullo modo in posterum quempiam eligi seu assumi posse, qui alienigena sive forensis sit: incolae vero, et ex privilegio cives, non possint eligi, nisi postquam domicilium per habitationem veram actualem et decennalem continuam in eadem civitate contraxerint; ad consilium tamen recipi possint.

Qui ab officio iudicis sapientum sint excludendi.

§ 3. Indigenae autem et cives, etiam originarii, qui actu alicuius principis secularis aut reipublicae ministri, sive officiales, vel familiares, aut alias in aliquo eius servitio extiterint, non possint eligi ad consilium, nec ad aliquem magistratum, nisi postquam penitus recesserint a servitio praefato, et postea per quinquennium in eadem civitate habitaverint; in consilio tamen, postquam vere per annum a recessu servitii habitaverint, recipi possint. Qui vero magistratus sive officii sui tempus absolverit, rationem tamen administrationis suae infra bimestre coram legato et cum interventu commissarii camerae inibi residentis non reddiderit, et civitati integre non satisfecerit, nec ad magistratum sapientum et iudicis illorum eligi et recipi, nec in consilio ad votandum admitti possit. Qui autem eiusdem civitatis in aliquo et ex quacumque causa debitor extiterit, donec integre non satisfecerit, eligi et admitti non possit ad aliquod officium magistratus, nec ad aliqua munia publicum servitium concernentia, nec ad consilium.

Vel a munere consilii et ab aliis magistratibus.

§ 4. Ut autem omnes electiones sint liberae, volumus illas fieri per vota secreta coram legato vel alio superiore, ita ut

Modus faciendarum electionum.

unus non possit dare alteri votum suum, seu, ut vulgo dicitur, pillam suam, sub privationis loci consilii per decennium, aliisque poenis arbitrio legati incurrendis. Et quando in consilio tractabitur interesse alicuius consanguinei vel affinis in primo vel secundo gradu coniuncti, tunc consiliiarii, qui sint tali consanguinitatis vel affinitatis gradu coniuncti, a tractatu et voto praestando ac etiam a consilio excludi debeant, excepto tantum casu, quo de oratore apud nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem deputando tractabitur.

Arma in consilio nullimode deferenda.

§ 5. Et ad evitanda scandala prohibemus omnibus et singulis consiliiariis, officialibus et ministris, ne in consilio arma cuiuslibet generis etiam defensiva deferre audeant.

De expeditione mandatorum de pecuniis solvendis.

§ 6. Volumus etiam, quod deinceps omnia et singula mandata et ordines de pecuniis solvendis subscribi debeant a iudice sapientum et duobus sapientum senioribus, alias solutio nulla sit;

Munus consiliiarii contradicentium.

§ 7. Quodque in cuiuslibet consilii initio sorte extrahantur duo consiliiarii, qui munus contradicentium singulis propositionibus in eodem consilio faciendis exerceant, non tamen in electionibus magistratum et aliorum officialium.

Clausulae.

§ 8. Decernentes, praesentes litteras de subreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam revocari nullatenus posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari debere; sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum pa-

latii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 9. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, cancellariaeque apostolicae regulis, et praesertim illa de non tollendo iure quaesito, ac dictae civitatis Ferrariensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis in contrariis praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad effectum praemissum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIV iunii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 8 iunii 1634, pontif. anno XI.

CDLXXXIX.

Nonnullae declarationes circa controversias inter collectorem et commissarium cruciatae Portugalliae vertentes.

Venerabili fratri Laurentio episcopo Hieracensi, moderno et pro tempore existenti iurium et spoliis camerae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum Regnis debitorum collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

2 Edit. Man. legat. existente ibi. T. I.

1 Subde palam, ut patet ex contextu (R. T.).

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Facti series.

Aliàs¹ per nos accepto, quod in controversiis, inter te et pro tempore existentem iurium et spoliolum camerae apostolicae debitorum in Portugalliae et Algarbiorum regnis collectorem generalem ex unâ, ac dilectum filium Antonium Mascaregnas, indulgentiarum et gratiarum spiritualium et temporalium cruciatae in eisdem Portugalliae et Algarbiorum regnis ab hac Sanctâ Sede concessarum commissarium generalem apostolicâ auctoritate deputatum ex alterâ partibus, ortis, venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales super hoc a nobis specialiter deputati, cum interventu etiam praelatorum a nobis pariter ad hoc deputatorum, negotio mature examinato, partibusque hinc inde informantibus pluries auditis, declaraverant et resolverant, praedictum Antonium commissarium non potuisse, nec in futurum posse, vigore litterarum apostolicarum eiusdem cruciatae, concedere licentiam celebrandi nec audiendi missas in oratoriis privatis, seu domesticis, et ideo licentias eâtenus per ipsum Antonium commissarium concessas, et de cetero forsâ concedendas, fuisse et esse ac fore nullas et invalidas; ac insuper quod quando idem Antonius commissarius procedebat uti merus exequutor dictarum litterarum cruciatae, nec egrediebatur limites suae commissionis ab executione earundem litterarum cruciatae non dari appellationem, nec ad effectum devolutivum, nec suspensivum, sed quando exercebat limites suae commissionis, aut gravabat partes, posse, saltem per viam querelae, recursum haberi ad collectorem uti superiorem, qui posset, servatis sacris canonibus, inhibere, et postea, cognito plene de gravamine vel excessu, illud seu illum emendare, et pro-

¹ De tota re quae sequitur vide tom. XIII, pagina 462, 464 (R. T.).

videre prout iustitia exigebat, idemque posse dictas partes facere, quando commissarius procedebat uti iudex aut mixtus exequutor; verum in casibus, in quibus ius commune expresse concedit appellationem, posse partes appellare, et collectorem appellationem ad utrumque effectum recipere, et modo superius dicto inhibere; cumque postea super declarationibus vel resolutionibus praedictis exorta fuissent sequentia dubia; videlicet: primum, ad quem spectaret cognoscere, an commissarius cruciatae gravasset partes, vel excessisset limites suae facultatis, aut processisset uti mixtus exequutor, vel an appellationes fuissent interpositae in casibus in quibus ius commune expresse illas committit: secundarie vero quando¹ censeretur commissarius procedere, uti merus vel mixtus exequutor: ac demum an commissarius praedictus et cruciatae possint cogi ad tradendum acta, ad effectum ut collector de praemissis cognosceret, et an idem commissarius parere teneretur inhibitionibus desuper sibi a collectore factis sive faciendis; iidem cardinales unâ cum praelatis praedictis, articulis huiusmodi exacte discussis, ad primum dubium responderant, praedictam cognitionem spectasse et pro tempore spectare ad collectorem uti superiorem commissarii cruciatae; ad secundum vero, tunc eundem commissarium procedere uti merum exequutorem, quando absque iudiciali cognitione exequeretur purum et nudum factum super rebus expressis in eisdem litteris cruciatae; mixtum vero exequutorem dici quando assumeret iudiciale cognitionem super re prius non cognitâ, aut quando se opponeret aliquis legitimus contradictor; ad tertium denique, posse eundem commissarium et eius notarium cogi a collectore ad tradenda

¹ Vocem quando nos addimus (R. T.).

acta, et, quemadmodum collector, postquam coepisset cognoscere de gravaminibus seu excessibus supradictis, aut an appellationes essent admittendae, posset canonicè inhibere eidem commissario, ita commissarius teneretur huiusmodi inhibitioni parere; interim autem quo acta transportarentur coram collectore, posset idem collector concedere supersessorias ad tempus, sive acta denegarentur, sive malitiose eorum transportatio differretur, sive aliae extarent qualitates et circumstantiae, ex quibus in aliis casibus idem faciendum foret; et licet dictus Antonius commissarius se declarationibus, seu resolutionibus praedictorum cardinalium pariturum promississet, nihilominus, propriae salutis immemor, declarationes seu resolutiones easdem parvipendens, iis non solum cum effectu parere recusaverat, verum etiam dictas sacrosanctum Missae sacrificium in privatis oratoriis, ut praefertur, celebrandi licentias concedere, et ad hunc effectum litteras apostolicas super concessione gratiarum spiritualium et temporalium dictae cruciatae emanatas alterare, in iisque quod licentias huiusmodi concedere poterat adiungere, easque litteras sic alteratas, sive earum exempla, etiam impressa, publicari facere praesumpserat, aliaque quamplurima, in auctoritatis huius Sanctae Sedis praesudicium et contemptum, ac contra declarationes, seu resolutiones huiusmodi facere, dicere et gerere non erubuerat:

Confirmatio declarationum, de quibus in rubrica.

§ 2. Nos, praemissis pro muneris nostri debito, quantum cum Domino possumus, opportune providere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, omnes et singulas declarationes seu resolutiones supra expressas huiusmodi, cum omnibus in eis contentis et inde sequentibus quibuscumque, apostolicâ auctoritate approbavimus et confirmavimus, ac omnes et singulos tam

iuris quam facti et quosvis alios etiam quantumvis substantiales defectus, si qui in praemissis quomodolibet intervenerint, supplevimus, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur¹.

§ 3. Cum autem hodie, supplicationibus charissimi in Christo filii nostri Philippi Portugalliae et Algarbiorum regis catholici nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, dilectum filium Antonium de Mendoxa canonicum doctoralem ecclesiae Portalegrensi in commissarium generalem indulgentiarum et gratiarum spiritualium et temporalium eiusdem cruciatae in locum dilecti filii Michaëlis de Castro ad ecclesiam Visensem providendi, cum omnibus et singulis facultatibus, privilegiis et indultis eidem Michaëli concessis, iuxta tamen declarationes praedictas, substituerimus et subrogaverimus:

Nos, volentes easdem declarationes debitae, ut par est, executioni demandari, et a dicto Antonio de Mendoza moderno et pro tempore existente² dictae cruciatae commissario, ceterisque omnibus et singulis, ad quos spectat, inviolabiliter observari; motu, scientiâ et deliberatione similibus, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut eidem Antonio de Mendoza moderno et pro tempore existenti gratiarum dictae cruciatae in eisdem regnis commissario, sub excommunicationis maioris latae sententiae, ac privationis beneficiorum, dignitatum et officiorum quorumcumque, etiam speciali notâ et expressione dignorum, inhabilitatisque ad illa et alia in posterum obtinenda poenis, eo ipso absque ullâ declaratione incurrendis, auctoritate nostrâ praecipias et mandes, ne licentias sacrosanctum Missae sacrificium in privatis domorum oratoris

¹ Quae forsâ desunt (R. T.).

² Edit. Main. legit *existenti* (R. T.).

Nuncio apostolico committitur earum executionio.

celebrandi, seu respective celebrare faciendi, quibusvis personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, quavis ex causâ vel quaesito colore aut praetextu concedere, nec litterarum apostolicarum super concessione dictae cruciatae confectarum, ut praefertur, summaria vel exempla litteris concessionis praedictae cruciatae non conformia imprimere seu publicare, aut imprimi seu publicari facere audeant seu praesumant¹, nisi prius eadem summaria vel exempla a te seu de tuo mandato per personas ad hoc idoneas a te deputandas revisa, et si opus fuerit, correctâ et emendata², et cum eisdem litteris diligenter collata fuerint, nec quisquam contra earumdem declarationum formam, continentiam et tenores innovare seu attentare audeat, vel praesumat³.

§ 4. Decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, quovis praetextu, causâ vel quaesito colore, de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, infringi, vel retractari, in ius vel controversiam vocari, aut adversus eas quodcumque iuris, gratiae, vel facti remedium intentari seu impetrari, aut sic impetrato vel concessio quempiam illo uti seu se iuvare in iudicio vel extra nullo⁴ unquam tempore posse; sed illas ac omnia et singula in eis contenta semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, subque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, atque a praedicto Antonio moderno et pro tempore existente gratiarum cruciatae huiusmodi commissario, ac aliis ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, inviolabiliter ob-

¹ Aptius legorem audeat seu praesumat (R. T.).

² Edit. Main. legit emendata (R. T.).

³ Edit. Main. legit praesumant (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit ullo (R. T.).

servari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de laterè legatos et nuncios, quavis auctoritate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis statutis et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem commissario, ac quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque, aliisque decretis, in genere vel in specie, ac aliâs, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoris specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 10 iunii 1634, pontif. anno XI.

Obstantium derogatio.

GDXC.

Confirmatio statutorum societatis Exaltationis Sanctae Crucis extra muros civitatis Parisiensis erectae¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Licet omnia christifidelium vota, quae ad animarum salutem, divinique cultus augmentum in dies magis promovendum facere intelligimus, ad exauditionis gratiam libenter admittamus, ea tamen praecipuo paternae charitatis affectu complectimur, quae in peculiarem Sanctae Crucis venerationem tendere dignoscuntur. Unigenitus enim Dei Filius homo factus, in illâ humani generis salutem operatus, ac insons pro sontibus hostia factus est, et effuso pro iniustus sanguine, iustus mortis servitutem suscepit, ut nobis vitae aeternae tribueret libertatem: unde merito militantis Ecclesiae praeconio concinitur *Beata cuius brachiis seculi pendit pretium*.

Extra muros civitatis Parisiensis societatis Exaltationis Sanctae Crucis instituitur.

§ 1. Cum itaque, sicut nonnulli christifideles civitatis Parisiensis nobis nuper exponi fecerunt, una pia et devota utriusque sexus christifidelium societas sub invocatione Exaltationis Sanctae Crucis ordinariâ auctoritate, ad procurandam haereticorum conversionem, in ecclesiâ domus fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum prope et extra muros civitatis Parisiensis canonice erecta et instituta, et pro felici illius regimine et gubernio nonnulla statuta sive capitula edita, statuta vero sive capitula huiusmodi de mandato nostro correctâ et emendata fuerint, tenoris sequentis videlicet².

Regulae et statuta Societatis Exaltationis Sanctissimae Crucis institutae eiusdem festo die xiv septembris anno salutis MDCXXXII in coenobio patrum Cappuccinorum, quod est Lutetiae Parisiorum in

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. habet *Regula et Statuta* (R. T.).

suburbio S. Honorati¹ per admodum R. P. F. Hyacinthum Parisium concionatorem Cappuccinorum et apostolicum missionarium.

Fuit haec societas Lutetiae Parisiorum in suburbio S. Honorati intra coenobii patrum Cappuccinorum septa a pio quorundam catholicae religionis propagandae studio instituta, ut eius sodales pro suo quisque modulo in haereticorum ad veram catholicamque religionem conversionem incumbere, et qua spiritualibus qua temporalibus collatis subsidiis iis opem ferre, atque eos in susceptâ religione confirmare possent. Ideo, ad hunc finem assequendum, cuiuscumque sortis homines amplectimur², puta ecclesiasticos, seculares, principes, viros doctos, ac mediocri sortis homines, ut quisque, Deo adiuvante, suae conditionis hominibus ferre opem, atque facili negotio, qua congressibus, qua hortationibus, qua integerrimae vitae exemplis, ad veram fidei semitam reducere ac restituere possit.

Hoc vero nomine Exaltationis Sanctissimae Crucis hanc societatem visum est insignire, non modo quia eodem festo die eiusdem Sanctissimae Crucis ac Crucifixi ope sumpsit exordium, verum etiam quia ad eiusdem exaltationem non minus facere videtur haereticorum ad verum Crucis cultum et religionem revocatio.

Quam verum sublime et Deo gratum hoc sit institutum vel inde licet cognoscere, quod, Dionysio Areopagita teste, a quo nostrae religionis exordium sumpsimus³, divinorum omnium divinissimum est cooperari Deo in salutem animarum: et, si Apostolo praedicante inimicorum crucis Christi finem interitum futurum non ambigimus, cur eiusdem crucis amicorum,

¹ Edit. Main. legit *S. Honori* (R. T.).

² Forsan legend. *amplectitur* (R. T.).

³ Significare volunt Dionysium Areopagitam fuisse primum Galliarum apostolum (R. T.).

Cap. I.
De institutione ac fine societatis.

qui nempe pro virili eius disseminandae gloriae sunt amantes, aeternam vitam finem futurum non dicemus?

Cap. II.
De sodalibus
in hanc societatem
cooptandis.

Li¹ porro sunt in hanc societatem admittendi, qui idonei ad finem societatis assequendum cognoscantur, et de quibus spes sit, eos serio ad tam sublime opus animimum appulsuros. Ne vero ex nimia sodalium frequentia aliqua² oriatur confusio ac perturbatio, sodales numerum viginti quinque non excedent, nisi forte aliquis per dignitatem vel opes in haereticorum conversione impendendas, vel ob aliud excelsum Dei donum, ad dictum opus maxime aptus videretur; tunc enim, etiam ultra numerum, in societatem ingressus non est denegandus.

Antequam aliquis in societatem admittatur, societatis totius roganda est sententia: ob quod in tempore absentes, qui facile poterunt, certiores fient, ut in primo consensu³ adesse et suam sententiam ferre possint. Quod si duae tertiae sodalium partes admittendum non censuerint, nullo pacto admittatur.

Admittendus vero est nemo, cuius spectata vita et mores probati non sint, vel de cuius doctrina nulla⁴ unquam suspicio exorta sit: quin imo si quis antea in societate virtute conspicuus, (quod Deus avertat) flagitiis, sceleribusque se implicaret, adeo ut perditam vitam ac moribus societati ceterisque malo esset exemplo, et bis terve admonitus incepto persisteret, per certos homines huic muneri destinatos illi palam fiat, cum diutius in hac societate, ubi vitae morumque integritate praefulgere quisque debet, non posse persistere, et satius esse, si ipse sibi consulat, seque ab ipsa societate removeat.

1 Perperam, ut puto, edit. Main. habet *Si* (R. T.).
2 Perperam edit. Main. habet *aliquae* (R. T.).
3 Male edit. Main. legit *consensu* (R. T.).
4 Potius legeretur *ulla* (R. T.).

Ministri haereticorum in societatem non admittantur, nisi quinquennio ab eorum conversione elapso, dummodo per id tempus in christianis moribus et catholica religione persistierint.

In sociorum delectu maxime est societati invigilandum; nam ut plurimum ex Lutetia eiusque suburbiis ex omni hominum genere et gradu sunt seligendi, ut quisque, quemadmodum initio dicebatur, suae sortis hominibus haereticis, cum quibus agere saepius contigerit, opem ferre possit; unde eos sibi studebit aggregare, quos ad solam Dei gloriam et¹ haereticorum conversionem aptos existimabit. Curabit quoque societas duos vel plures socios in controversiis, linguisque hebraica et graeca optime versatos habere, qui eos, quos oportuerit, possint instruere.

Adscribantur societati sacerdotes seculares et regulares idonei, de suorum tamen superiorum licentia, qui ab his ad quos spectat habeant facultatem absolvendi ab haeresi, schismate et apostasia a fide, legendi iis² libros prohibitos Apostolica Sede vel eius nuntio.

Congregatio nec saepius, quam bis in hebdomada habeatur, nec ultra quindecim dies protrahatur; satius vero esset, si semel in hebdomada haberetur: non in dominicis, vel aliis solemnitatibus Domini nostri, Beatissimae Virginis, aliisque diebus festis est cogenda.

Sit³ vero hoc in congregationibus solenne, ut quisque quid ab ultima congregatione circa haereticorum conversionem egerit referat, quos scilicet ad fidem reduxerit, quoquomodo affectus alios habeat⁴, quibus relationibus ab unoquoque per-

1 Coniunct. *et nos addimus* (R. T.).
2 Vocem *is* praeter rem esse quisque persensit; forsitan *legendique* (R. T.).
3 Perperam edit. Main. legit *Si* (R. T.).
4 Forsan legendum: *quomamque modo affectos alios habeat* (R. T.).

ctis, societas quid agendum sit deliberabit.

In fine tandem cuiusque congregationis dies, hora et locus, quo erit conveniendum, destinabitur, atque de negotio pertractando qui praesentes fuerint absentes admonebunt.

Cap. IV.
De sociorum
dissidiis, quae
forte orientur,
componendis.

Si forte (quod absit) dissensiones ac dissidia aliquot sodales inter orientur, pro viribus societas curet ea componere, eosque in pristinam animorum concordiam revocare; quod si nihil precibus ac hortationibus profecerit, donec de eorum reconciliatione constiterit, eos, ut a congregatione absteineant, admonebit.

Si quis vero dissidentium societatis arbitrio se subiiciat, eum societas amplectetur, alii vero adhuc dissidentes, si infra quindecim dies dissensionem atque animi duritiam non posuerint, in societatem iterum sine duarum tertiarum partium consensu non sunt admittendi.

Quod si omnes litem et controversiam societatis arbitrio examinandam et componendam subiiciant, societas, rationibus hinc inde excussis, ad Dei gloriam, quod magis videbitur expedire, quodque aequius erit, deliberabit.

Cap. V.
De his, quae
circa eorum curam,
qui de novo ad fidem
conversi sunt,
societas praestare
debet.

Haud segnior quidem societatis cura esse debet in his confirmandis, quos ad fidem revocavit, quam in revocandis fuit. Unde, ne susceptae eos religionis poeniteat, saepius invisere, blandiri, et, qua spiritualibus et qua temporalibus collatis subsidiis, eorum indigentis occurrere oportebit.

Hinc paratam semper domum ad eos recipiendos qui ad profitendam catholicam religionem sua domo excesserunt; atque undecumque tandem accesserint hospitio sunt excipiendi, atque humaniter tractandi. Advertendum vero maxime est, ut qui tali domo et hospitio praest. is sit, ut vitae ac morum innocentia ac christianam charitate eos alliciat, et traditis verae pietatis exemplis, in catholica reli-

gione magis magisque confirmet. Propterea notae sanctitatis ac pietatis esse debet, et, si fieri possit, ex societate ipsa eligendus, qui, et temporalibus necessitatibus consulat, multoque magis spiritualibus collatis subsidiis instituat ad verae et catholicae religionis studium; observet quoque eorum mores, et societati referat, ut ipsa tempore, si quid esset opus, providere possit.

Peregrinae virgines ac mulieres ab honesta aliqua muliere sunt excipiendae, eiusque curae tradendae, cuius erit non modo de his, quae ad vitam necessaria sunt, providere, sed pro eius captu in suscepta religione, qua verbis, qua exemplis, confirmare. Ad exactiorem vero earum in doctrinam christianam ac fide instructionem religiosi ac graves viri, saltem quinquagenarii, sunt substituendi, qui id in ecclesia et in aliorum praesentia praestabunt. Pro expensis vero, quae ad earum exceptionem et sustentationem necessariae erunt, ipsa societas providebit.

Si forte aliquis ex his de novo conversis in morbum incideret, atque ob suam egestatem unde suo morbo ac miseriae consulere¹ possit non haberet, curabit pro virili societas, ut viri in xenodochio Societatis Charitatis excipiantur; mulieres vero apud eiusdem Societatis virgines, vel alium in locum, ubi christianam pietate eorum cura geri possit, excipiantur.

Reliquis vero assidua febre laborantibus, nec pecunia, nec medicorum, pharmacopolarum, aut aliorum opera operam ferat societas, nisi prius peccata expiaverint et sacro pane se refecerint; quod societati per-confessarii fidem, vel alterius e societate, qui forte adfuisset, constabit: quae fides per eiusdem secretarium adnotetur.

Curabit quoque societas, ut de novo conversi alieni auti vel servituti addicantur,

1 Edit. Main. legit *consulere* (R. T.).

qui nempe pro virili eius disseminandae gloriae sunt amantes, aeternam vitam finem futurum non dicemus?

Li¹ porro sunt in hanc societatem admittendi, qui idonei ad finem societatis assequendum cognoscantur, et de quibus spes sit, eos serio ad tam sublime opus animum appulsuros. Ne vero ex nimia sodalium frequentia aliqua² oriatur confusio ac perturbatio, sodales numerum viginti quinque non excedent, nisi forte aliquis per dignitatem vel opes in haereticorum conversione impendendas, vel ob aliud excelsum Dei donum, ad dictum opus maxime aptus videretur; tunc enim, etiam ultra numerum, in societatem ingressus non est denegandus.

Antequam aliquis in societatem admittatur, societatis totius roganda est sententia: ob quod in tempore absentes, qui facile poterunt, certiores fient, ut in primo consensu³ adesse et suam sententiam ferre possint. Quod si duae tertiae sodalium partes admittendum non censuerint, nullo pacto admittatur.

Admittendus vero est nemo, cuius spectata vita et mores probati non sint, vel de cuius doctrina nulla⁴ unquam suspicio exorta sit: quin imo si quis antea in societate virtute conspicuus, (quod Deus avertat) flagitiis, sceleribusque se implicaret, adeo ut perditam vitam ac moribus societati ceterisque malo esset exemplo, et bis terve admonitus incepto persisteret, per certos homines huic muneri destinatos illi palam fiat, eum diutius in hac societate, ubi vitae morumque integritate praefulgere quisque debet, non posse persistere, et satius esse, si ipse sibi consulat, seque ab ipsa societate removeat.

1 Perperam, ut puto, edit. Main. habet Si (R. T.).
2 Perperam edit. Main. habet aliqua (R. T.).
3 Male edit. Main. legit consensu (R. T.).
4 Potius legeretur ulla (R. T.).

Ministri haereticorum in societatem non admittantur, nisi quinquennio ab eorum conversione elapso, dummodo per id tempus in christianis moribus et catholica religione perstiterint.

In sociorum delectu maxime est societati invigilandum; nam ut plurimum ex Lutetia eiusque suburbiis ex omni hominum genere et gradu sunt seligendi, ut quisque, quemadmodum initio dicebatur, suae sortis hominibus haereticis, cum quibus agere saepius contigerit, opem ferre possit; unde eos sibi studebit aggregare, quos ad solam Dei gloriam et¹ haereticorum conversionem aptos existimabit. Curabit quoque societas duos vel plures socios in controversiis, linguisque hebraica et graeca optime versatos habere, qui eos, quos oportuerit, possint instruere.

Adscribantur societati sacerdotes seculares et regulares idonei, de suorum tamen superiorum licentia, qui ab his ad quos spectat habeant facultatem absolventi ab haeresi, schismate et apostasia a fide, legendi iis² libros prohibitos Apostolica Sede vel eius nuntio.

Congregatio nec saepius, quam bis in hebdomada habeatur, nec ultra quindecim dies protrahatur; satius vero esset, si semel in hebdomada haberetur: non in dominicis, vel alijs solemnitatibus Domini nostri, Beatissimae Virginis, aliisque diebus festis est cogenda.

Sit³ vero hoc in congregationibus solemne, ut quisque quid ab ultima congregatione circa haereticorum conversionem egerit referat, quos scilicet ad fidem reduxerit, quoquomodo affectus alios habeat⁴; quibus relationibus ab unoquoque per-

1 Coniunct. et nos addimus (R. T.).
2 Vocem iis praeter rem esse quisque persensit; forsán legendique (R. T.).
3 Perperam edit. Main. legit Si (R. T.).
4 Forsán legendum: quonamque modo affectos alios habeat (R. T.).

ctis, societas quid agendum sit deliberabit.

In fine tandem cuiusque congregationis dies, hora et locus, quo erit conveniendum, destinabitur, atque de negotio pertractando qui praesentes fuerint absentes admonebunt.

Si forte (quod absit) dissensiones ac dissidia aliquot sodales inter orientur, pro viribus societas curet ea componere, eosque in pristinam animorum concordiam revocare; quod si nihil precibus ac hortationibus profecerit, donec de eorum reconciliatione constiterit, eos, ut a congregatione abstineant, admonebit.

Si quis vero dissidentium societatis arbitrio se subiiciat, eum societas amplectetur, alii vero adhuc dissidentes, si infra quindecim dies dissensionem atque animi duritiam non posuerint, in societatem iterum sine duarum tertiarum partium consensu non sunt admittendi.

Quod si omnes litem et controversiam societatis arbitrio examinandam et componendam subiiciant, societas, rationibus hinc inde excussis, ad Dei gloriam, quod magis videbitur expedire, quodque acquies erit, deliberabit.

Haud segnior quidem societatis cura esse debet in his confirmandis, quos ad fidem revocavit, quam in revocandis fuit. Unde, ne susceptae eos religionis poeniteat, saepius invisere, blandiri, et, qua spiritualibus et qua temporalibus collatis subsidiis, eorum indigentis occurrere oportebit.

Hinc paratam semper domum ad eos recipiendos qui ad profitendam catholicam religionem sua domo excesserunt: atque undecumque tandem accesserint hospitio sunt excipiendi, atque humaniter tractandi. Advertendum vero maxime est, ut qui tali domo et hospitio praest, is sit, ut vitae ac morum innocentiam ac christianam charitatem eos alliciat, et traditis verae pietatis exemplis, in catholica reli-

gione magis magisque confirmet. Propterea notae sanctitatis ac pietatis esse debet, et, si fieri possit, ex societate ipsa eligendus, qui, et temporalibus necessitatibus consulat, multoque magis spiritualibus collatis subsidiis instituat ad verae et catholicae religionis studium; observet quoque eorum mores, et societati referat, ut ipsa tempori, si quid esset opus, providere possit.

Peregrinae virgines ac mulieres ab honesta aliqua muliere sunt excipiendae, eiusque curae tradendae, cuius erit non modo de his, quae ad vitam necessaria sunt, providere, sed pro eius captu in susceptam religionem, qua verbis, qua exemplis, confirmare. Ad exactiorem vero earum in doctrinam christianam ac fide instructionem religiosi ac graves viri, saltem quinquagenarii, sunt substituendi, qui id in ecclesia et in aliorum praesentia praestabunt. Pro expensis vero, quae ad earum exceptionem et sustentationem necessariae erunt, ipsa societas providebit.

Si forte aliquis ex his de novo conversis in morbum incideret, atque ob suam egestatem unde suo morbo ac miseriae consulere¹ possit non haberet, curabit pro virili societas, ut viri in xenodochio Societatis Charitatis excipiantur; mulieres vero apud eiusdem Societatis virgines, vel alium in locum, ubi christianam pietate eorum cura geri possit, excipiantur.

Reliquis vero assidua febre laborantibus, nec pecunia, nec medicorum, pharmacopolarum, aut aliorum opera opem ferat societas, nisi prius peccata expiaverint et sacro pane se refecerint; quod societati per confessarii fidem, vel alterius e societate, qui forte adfuisset, constabit: quae fides per eiusdem secretarium adnotetur.

Curabit quoque societas, ut de novo conversi alicui arti vel servituti addicantur,

1 Edit. Main. legit consuleret (R. T.).

ad quod etiam omnem feret opem, ut sibi victum comparare, atque honeste vivere possint: iis vero, qui laborem respicientes otio se dedere volent, ne ansa eis in eâ vitâ persistendi præbeatur, nihil omnino præbebitur, nisi fortasse certis de causis aliud societati videretur.

Pueri vero, dum per aetatem licet, ad aliquam artem addiscendam, ad quam aptiores videbuntur, applicentur, vel saltem ad serviendum aliquo in loco, ubi Deo inservire, et victum sibi parare queant. Quod si aliquis ingenio polleat, et de eo spes sit, ut in liberalibus studiis ac disciplinis sit profecturus, in collegio eum admitti societas curabit, et tam de his quam de illis, donec solidioris sint aetatis, et nullius ad vivendum auxilio indigeant, societas in eorum curâ vices patris geret, ut eiusdem societatis filii merito possint nuncupari.

Cum quis de nuper conversis pecuniâ indigerit ad eius inopiam sublevandam mutuo detur: quam tamen, ad libitum eius e sociis cui se obstringet, spondebit reddere. Advertatur vero, quod si summa mutuo data duos aureos non excedat, apocha privata sufficiet; secus vero si excedat: nam praeter eam, tabellionis publici fides exigetur.

Haud vero scheda obligationis prætermittatur, qua acceptam referat societati eam summam, vel gubernatori, vel administratoribus, nullâ factâ apochae et fidei tabellionum mentione, quae deinde in libris relata, pro eiusdem gubernatoris et administratorum cautione inserviet.

Tandem sacerdos, qui absolutionem ab haeresi nuper converso impenderit, eum serio moneat, curetque, ut eligat approbatum aliquem confessarium, cui peccata deinceps aperiat, nisi forte sibi, a quo fuit absolutus, aperire vellet: atque eidem converso pecuniam pro eius sustentatione, si quando exigeret, societas non tribuat,

nisi eius confessarius testatum faciat eum semel in mense peccata aperire solitum esse, ac nisi forte eidem societati, ad Dei gloriam iustis de causis aliud videatur.

Erunt omnes, quibus haec sunt obeunda, octo (praeter alios minores) puta director, gubernator, quatuor administratores, rationum collator, qui vulgo controllator dicitur, et secretarius; atque de his omnibus, deque eorum muneribus singulatim dicetur in sequentibus. Hi vero praeter directorem (qui sacerdos esse debet) ex ecclesiasticis sacris initiatis eligi non poterunt, licet ipsi in electione suffragium ferant.

Quoad tempus vero, quo cuique suum munus est exercendum, director tribus annis, gubernator duobus, reliqui vero tantum anno in munere persistent, nisi forte gubernatorem vel administratorem iterum confirmare urgenti causâ societati videretur. Ex quatuor vero administratoribus duo semper confirmari debent, qui cum duobus de novo electis administrabunt.

At vero quivis, qui huic societati erit adscriptus, atque in eâ vel officialis vel in aliquo obeundo munere suam navat operam ac laborem, nullam mercedem vel humanam remunerationem intendat, sed ad solam Dei gloriam et haereticorum conversionem se suaque omnia dirigat. Aequum tamen societati videtur, ut nonnulli, nempe gubernator, administratores, controllator et secretarius, qui aliquid in ratione sumptuariâ reddendâ atque aliis scriptis exarandis de suo impendunt, mercedem aliquam ex elemosynis de novo conversorum consequantur.

Ut electio ad Dei gloriam cadat, nec sine divinâ imploratâ ope efficiatur, pridieque electio fiat (quae semper in festo Exaltationis Sanctae Crucis horâ octavâ matutinâ est faciendâ), sacerdotes omnes

1 Videtur legendum pridie quam (R. T.).

Cap. VI.
De officialibus,
ac muneribus in
societate obe-
undis.

Cap. VII.
De officialium
societatis ele-
ctione.

(si licebit tamen) sacra de Spiritu Sancto facere, qui vero sacerdotes non sunt, ipso Exaltationis festo die peccata confiteri, et sacro pane se reficere optimum esset.

Inde, congregatis omnibus in loco iam ante quindecim dies destinato, director incipiat hymnum *Veni Creator*; quo cum reliquis precibus absoluto, ad electionem procedatur: nulli autem extero in electione adesse fas erit. Electio vero hoc modo fiet: quisque scriptum in schedulâ nomen illius, vel eorum, quibus suffragium suum ferre voluerit, in loco, ubi nec adverti oculis vel aliquo modo cognosci possit, collocabit.

Director vero arculam circumgestabit, cui schedulae commendentur, inde ad sedem suam reversus altâ voce electorum in schedulâ nomina perleget singillatim, secretario singula rescribente: quibus perfectis, videbitur in quemnam electio cecidit: quod si in primâ electione nemini suffragia, quae ad id munus requiruntur, lata fuere, nempe duae tertiae suffragiorum partes, usque ad tertiam procedatur. Quod si neque in tertiâ peragetur, qui duo plura suffragia habuerint, eligantur, atque iis solummodo iterum suffragia ferentur, et qui plura habuerit, erit electus; si vero paria erunt uniuscuiusque suffragia, res ad sortem renovabitur.

Electione peractâ, *Te Deum laudamus* et reliquae preces ad gratiarum actionem recitabuntur: postridie vero sacerdotes sacra facientes debitas Deo gratias agere tenebuntur, simulque divinam maiestatem orare, ut novos officiales dirigat ad eâ peragenda, quae ad eius gloriam et bonum societatis cedant.

Directorem igitur semper habebit societas, a quo regetur, quique sacerdos erit; dummodo residentiâ alicuius ecclesiae extra Lutetiam, vel animarum curâ, vel publico alio munere non sit impeditus. Eius erit societatem dirigere, ac ad suum fi-

1 Potius lege duo qui (R. T.).

Bull. Rom. Vol. XIV.

55

nem assequendum promovere. Tribus annis in eo munere permanebit (nisi forte sponte pro bono societatis, accedente duarum tertiarum partium consensu, se subtrahere vellet); quibus confectis, non poterit in directorem iterum eligi, nisi tribus aliis elapsis annis. Quod si aliquâ ex causâ plusquam triginta diebus a dictâ societate directori abesse contigerit, proponet idem director aliquem ex societate, qui suas vices gerat, quem tamen aptum eadem societas censeat, et dicetur subdirector, ac durabit in eodem munere usque ad reditum directoris, et non ultra.

Idem director constitutiones hasce archiepiscopo Parisiensi pro tempore existenti ostendat, ut in illarum observantiâ atque exequutione invigilare possit.

Poterit, prout necessarium societati existimaverit, tam in generali quam in particulari socios admonere. Curet etiam in primis, ut socii inter se concordet mutuo se amore foveant et complectantur. Conversis item de novo, seu divites seu pauperes sint, in quibuscumque fortunae casibus praesto esse debet: aegrotantes autem saltem semel in hebdomadâ adire atque invisere optimum esset; societati deinde referet morbum et remedia, quae ipse pro corporis animaeque salute opportuna iudicabit.

Ante omnia autem curet, ut de novo conversi bonis moribus et catholicae religionis praeceptis instituantur. Quod si hoc per se praestare non poterit, doctorum hominum operâ utetur, ne forte horum omnium inscitâ ad pristinos mores relabantur.

Advenas autem, qui fidei amplectendae causâ venerint, non solum invisere et fortiores in susceptâ religione reddere debet, sed curabit insuper, ut ab haeresi non absolvantur, nisi prius constet, eos non fiete hanc absolutionem exquirere, ac tam

1 Praep. in nos addimus (R. T.).

societas, quam ille, qui eos hospitio excepit, super hoc sententiam suam ferant; puerorum autem curam geret, quos societas vel ad litterarum studia vel ad artes destinavit, an¹ in suo munere bene se gerant nec ne cognoscet, et suis praeceptoribus commendabit; ac si quid illis desit, patris vicem geret.

Si aliqua nuper conversum urgeret necessitas, ut statutus congregationis dies ad sublevandam eius inopiam expectari non possit, poterit director praecipere, ut, quod congruum ipsi videbitur, tribuatur. Tenebuntur vero gubernator, administratores et rationum collator directoris praescriptum exequi, dummodo ex unâ ad alteram congregationem duorum aureorum summa pro quolibet non excedatur: inde in proximâ congregatione societatem de solutâ pecuniâ certiorum faciet: ab iis vero, quibus pecuniâ collata est, schedam obligationis seu apocham fieri curabit; subdirector autem nonnisi unam libram turonensem conferendi facultatem habebit pro quolibet, nisi forte maiorem illi societas tribui debere facultatem aestimaret.

Si quando societatis officiales convenire expedierit, poterit director extra ordinem convocare, eosque consulere de iis rebus, de quibus totius societatis sententiam rogare non est necesse.

Tandem si tam director quam subdirector a societate pluribus diebus vel hebdomadis abessent, gubernator eorum vicem geret, ac de quibus illi potuissent decernere et ipse poterit.

Gubernatoris munus (cui nihil sine communi omnium sensu consensuque peragere licebit) erit pecuniae mutuo datae apochas et schedas obligationis omnes perlegere atque examinare, eas vero illorum, qui ab administratoribus aliquid acceperunt, suâ manu subscribet; inde

¹ Edit. Main. legit ac pro an (R. T.).

in acta notarii seu secretarii societatis referre curabit, simulque quidquid ab administratoribus et rationum collatore acceptum vel expensum fuerit. Conferentur deinde rationes cum notarii commentario, quod vulgo registrum dicitur; quae si inter se paria erunt, computa subsignabit, et penes se habebit exemplar collatum cum originali, extractumque commentarii seu registri notarii, in quo tam acceptum quam expensum contineatur.

Si gubernatori ultra tres menses a societate abesse contingeret, eligendus est alius, qui vicem gubernatoris gerat.

Post gubernatorem erunt quatuor administratores et unus rationum collator seu controllator, quorum erit recipere destinatos, donatos, et legatos nummos pro noviter conversis, aliisque societatis ministeriis; de quibus ipsi proprio ac privato nomine tenebuntur, et tam dati quam accepti ab ipsis rationem gubernatori vel vicegubernatori et societati, ac aliis quibus de iure et consuetudine¹ reddent, et nisi perfectam hanc rationem reddiderint, sciant se obligatione, qua obstricti sunt, nunquam absolvendos, quae absolutio nonnisi ab ipsâ societate poterit impertiri.

Rationum collatoris seu controllatoris munus erit, praeter id quod dictum est, conferre apochas tam accepti quam expensi, quod tamen aureum excedat; cumque illi a gubernatore vel administratoribus aliisve tradentur, suâ manu subscribet.

Secretarius tandem seu societatis notarius debet conficere et apud se retinere et custodire commentarium seu registrum nominum illorum, qui societatis operâ ad catholicam fidem fuerint conversi; promissionum insuper et rationum accepti et expensi; cuiuscumque item rei, quae quomodolibet societati addicta aut donata fuerit ad pauperum conversorum benefi-

¹ Deesse videtur verbum *competit* (R. T.).

De administratoribus.

De controllatore.

De secretario.

cium; tandem societatis decreta, et gubernatoris, administratorum et controllatoris confectas rationes.

Curet praeterea ut societatis primordia et progressus et res egregie a societatis hominibus gestae scriptis mandentur, confectaque commentaria custodiat, ut ad maiorem Dei gloriam et posterorum exemplum futuris temporibus, quid Deus per¹ dignatus est efficere, relegatur. Relapsurum etiam a fide notam describet. Tandem scripta omnia et societatis monumenta omni curâ servabit. Elapso vero anni sui muneris, inventarium eorum omnium, quae apud se habebit, conficiet, quod directori et societati ostendet, et, retento apud se eiusdem inventarii exemplari, unâ cum reliquis scriptis successori tradet.

Poterit etiam secretarius secum adiutorem habere, si necessarium duxerit, et ipse par labori non sit, qui adiutor ex ipsâ societate est assumendus.

Iam vero his omnibus, qui officiales sunt, nihil dare licebit, sine societatis, directoris vel subdirectoris aut etiam gubernatoris consensu, ut supra dictum est.

In edendis in lucem libris ab aliquo ex sodalibus compositis, praesertim si materiam controversiarum contineant, ultra superiorum, ad quos spectat, licentiam, etiam societatis assensus requiratur, ut nihil quod reprehendi possit ab ipsius societatis sodalibus publici iuris fiat. Quamobrem societas unum aut plures destinabit qui edenda scripta legant, relegantque, et, si commode fieri poterit, coram ipsâ societate, dummodo in qualibet congregatione in huiusmodi lectione non plus quam dimidiata¹ hora insumatur; quae vero scripta luce digna videbuntur, societas eorum editioni consensum praestabit.

Non modo, qui huic societati nomen dedit, in harum regularum observantiam

¹ Aptius lege *dimidia* (R. T.).

invigilare debet, sed pro virili etiam curare, ne his aliquid unquam defrahetur vel addatur, nedum aliquid de novo mutetur.

Unde cum societas has leges observare promiserit, licet nullo peccati vinculo ad earum observantiam obstringatur, ad illarum tandem custodiam super omnia debet insudare.

Constitutiones societatis Exaltationis Sanctae Crucis ultimo emendatae iuxta nonnullas notas reverendissimi domini Paulutii.

FRANCISCUS IMPLUS, secretarius.

FRANCISCUS PAULUTIUS, etc.

§ 2. Nos, inviolabili erectionis et institutionis praedictarum, ac capitulorum sive statutorum huiusmodi firmitati atque observationi, quantum cum Domino possumus, consulere, dictosque exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotio Propagandae in universo mundo Fidei praepositorum consilio, erectionem et institutionem dictae societatis, ut praefertur factas, necnon praeinserta statuta sive capitula huiusmodi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, sine cuiusquam praeiudicio, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adieimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Urbanus eam confirmat.

Clausulas apponit.

§ 3. Decernentes praesentes litteras ac omnia et singula in eis contenta valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari debere; irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII iunii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 18 iunii 1634, pontif. anno XI.

CDXCI.

Declaratio ac confirmatio decretorum editorum circa imagines defunctorum nondum a Sede Apostolica canonizatorum cum splendoribus aut laureolis non proponendas et processus pro eorum beatificatione aut canonizatione faciendos.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Caelestis Hierusalem cives, quorum gloriosis nataliis sancta laetatur mater Ecclesia, sicut huius sanctae Sedis Apostolicae ministerio a piis utriusque sexus christifidelibus venerantur in terris, ita Romanum deest Pontificem, militantis Ecclesiae regimini divina providentia praepositum, pro suo praecipuo honoris domus Dei zelo invigilare, ne quid in personarum cum sanctitatis aut martyrii vel fama opinione defunctorum memoriam sive cultum, inconsulta Sancta Sede praedicta innovetur.

1 Decreta hic enunciata habes in Const. CXXX (al. 118) Sanctissimus, tom. XIII, pag. 309.

§ 1. Alias siquidem nos, sollicite animadvertentes abusus, qui irreperant et irreperere non cessabant in colendis quibusdam cum sanctitatis aut martyrii fama vel opinione defunctis, qui, etsi neque canonizationis neque beatificationis honore insigniti essent ab eadem Sede, eorum tamen imagines in oratoriis atque in ecclesiis, aliisque locis publicis atque etiam privatis, cum laureolis et splendoribus proponebantur, miracula et revelationes aliaque beneficia a Deo per eorum intercessionem accepta in libris rerum ab ipsis gestarum enarrabantur, et ad illorum sepulchra tabellae, imagines et res aliae ad beneficia accepta testificanda, et lampades et alia lumina apponebantur; volentesque proinde huiusmodi abusus pro debito officii pastoralis occurrere, re etiam cum venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus contra haereticam pravitatem in universa republica christianam generalibus inquisitoribus ab eadem Sede specialiter deputatis communicata et mature considerata ac discussa, de eorumdem cardinalium consilio sub die XIII martii MDCXXV declaravimus, statuimus et decrevimus, ne quorumvis hominum cum sanctitatis seu martyrii fama (quantacumque illa esset) defunctorum imagines, aliaque praefata et quodcumque aliud venerationem et cultum praeseferens et indicans, in oratoriis aut locis publicis seu privatis vel ecclesiis, tam secularibus quam regularibus, cuiuscumque religionis, Ordinis, instituti, congregationis aut societatis, apponerentur, antequam ab Apostolica Sede canonizarentur, aut Beati declararentur, et (si quae appositae essent) amoverentur, prout eas statim amoveri mandavimus; ac pariter imprimi de cetero inhibuimus libros eorumdem hominum, qui sanctitatis sive martyrii fama vel opinione, ut praefertur, celebres e vita migravissent,

Refert decreta alias edita super imaginibus defunctorum nondum a Sede Apostolica canonizatorum.

gesta miracula vel revelationes, seu quaecumque beneficia, tamquam eorum intercessionibus a Deo accepta, continentibus, sine recognitione aut approbatione Ordinarii, qui in iis recognoscendis theologos, aliosque pios ac doctos viros in consilium adhiberet, et, ne deinde fraus aut error aut aliquid novum et inordinatum in re tam gravi committeretur; negotium instructum ad Sedem Apostolicam transmitteret, eiusque responsum expectaret; revelationes vero et miracula, aliaque beneficia supra dicta, quae in libris horum hominum vitam gestaque continentibus eatenus sine recognitione atque approbatione huiusmodi impressa erant, nullo modo approbata censerem voluimus, mandavimusque. Ad horum hominum sepulchra vetuimus etiam ac inhibuimus tabellas atque imagines ex cera aut argento, seu ex alia quacumque materia, tam pictas quam fictas atque excultas, appendi seu affigi, et lampades sive alia quaecumque lumina accendi, sine recognitione ab Ordinario omnino, prout supra, faciendam, Sedique Apostolicae referendam ac probandam; declarantes, quod per suprascripta praeiudicare in aliquo noluimus neque intendimus iis, qui, aut per communem Ecclesiae consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per patrum virorumque sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientiam ac tolerantiam praefatae Sedis Apostolicae vel Ordinarii, celebrantur. Cumque postea die secundam octobris eiusdem anni MDCXXV a quibusdam revocari in dubium accepimus, an tabellas et imagines, quas imposterum offerri contingeret, recipere, et antea oblatas conservare liceret: nos (qui tantummodo voluimus, occurrendo abusus qui irreperere videbantur, certiore parare viam ad eorum in terris gloriam, quorum sanctimoniam divinae clementiae

1 Edit. Main. habet *refenda* (R. T.).

2 Hucusque vid. loc. cit. in nota ad rubr. (R. T.).

placuerit admirandis operibus illustrare¹), re prius cum eisdem cardinalibus communicata, de simili eorum consilio, declaravimus, quod, sicut numquam prohibuimus, nec intentionis nostrae fuit prohibere oblationem, receptionemque tabellarum et imaginum huiusmodi, ita, ut deinceps nulli dubitationi locus relinqueretur, statuimus et decrevimus, ut quoties ad aliquam ecclesiam, aut oratorium, locumve alium publicum, secularem seu regularem, tabellas et imagines aliudve simile quispiam deferret, ac intercessione hominum inter Sanctos vel Beatos non adscriptorum, quamvis cum martyrii aut sanctitatis fama demortuorum, optata se impetravisse diceret, liceret ecclesiasticis personis, ecclesiarum locorumve praedictorum curae praepositis, tabellas et imagines, sive pictas, sive ex quavis materia fictas, atque alia quaecumque collatae gratiae fidem facientia, simul cum defrentis, aliorumque, qui conscii fuissent, attestationibus recipere, atque, approbantibus Ordinariis, ad quos referre statim omnia tenerentur, in secreto aliquo seorsim ab ecclesia loco custodire, ibidemque iam amota collocare et asservare, ut, si quando Dominus talium virorum merita beatificationis seu canonizationis honore in terris decorare voluisset, extarent huiusmodi sanctitatis qualescumque probationes Apostolicae Sedis iudicio tunc examinandae. Demum vero, ut eiusmodi decreta observarentur indubie, ac omnimodam sortirentur executionem, cum eisdem cardinalibus re pariter communicata, deque eorumdem consilio, praemissis addidimus, statuimus, decrevimus, atque declaravimus, ne ex tunc deinceps quispiam Ordinariorum aut ab Apostolica Sede ad hoc specialiter delegatorum, super aliquius utriusque sexus cum sanctitatis aut

1 Adderem *comprobendam* (R. T.).

2 Vide loc. cit. pag. 310 (R. T.).

martyrii famâ vel opinione defuncti miraculis, revelationibus, aliisque eiusmodi sanctitatem redolentibus ex integro informationes quoquo modo reciperet, aut processum instrueret, vel hucusque receptas informationes, instructumve processum ulterius prosequeretur, nisi postulator prius per legitimas iuridice susceptas probationes circa personam eius, de cuius miraculis, revelationibus, aliisque rebus gestis sanctitatem praeseferebantur ageretur, praescriptam in praefato nostro decreto formam omnino servatam extitisse docuerit; et nisi postea successive idem Ordinarius, aut ab Apostolica Sede ad hoc specialiter delegatus, diligenti praehabita disquisitione circa eandem personam, sub auctoritate decreto nullatenus contrarium esse rite pronuntiaverit; utque id inviolabiliter observetur, statuimus insuper ac decrevimus, ne transmissi ad Urbem undecumque huiusmodi processus a congregationis sacrorum rituum secretario, minusve sanctae fidei promotore quomodolibet aperiantur, nisi prius in ipsâ sacrorum rituum congregatione, alio seiunctim oblato authentico processu, ex eo Ordinarius, aut ab Apostolica Sede specialiter delegatum, rite ac recte, ut praemittitur, cognovisse ac pronuntiasse praelibato decreto nequaquam contrarium esse, plene constiterit, ac deinde a nobis iudicialiter aperiendi eos processus facultas indulta fuisset; insuper longissimum tempus, illiusve immemorabilem cursum, de quo in praedicto decreto, intelligi declaravimus esse tempus centum annorum metam excedens: deque his atque inscriptis omnibus, quae in his decretis disposita et ordinata sunt, aliquâ suboriente difficultate, Ordinariis locorum et delegatis apostolicis quibuslibet omnem omnino interpretandi facultatem ademus, utque Sedem Apostolicam desuper

1 Ita Cherub.; male Main. h. contrarium (n. t.).

consulerent, ab eaque responsum expectarent, mandavimus eisdem; et alias, prout in decretis desuper editis plenius continetur¹.

§ 2. Quare, inviolabili decretorum praedictorum observationi, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac merâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, decreta praedicta cum omnibus et singulis in eis contentis, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus: omniaque et singula decreta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et in futurum quomodolibet spectabit, observari omnino praecipimus, sub poenâ nullitatis quacumque informationum, processuum, ac interpretationis¹, aliter quam praeviâ scriptâ praecognitione instructorum, eorumque admissionis, publicationis aut interpretationis; itaut earumdem informationum receptiones, processuumve instructiones, necnon eorum admissiones, ac publicationes et interpretationes habeantur pro non receptis, non instructis, non admissis, non publicatis, non interpretatis, eorumque amplius ratio aliqua nullatenus alicubi umquam haberi debeat.

§ 3. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo, quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu quomodolibet habere praetendentes, ad praemissa vocati et auditi, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarint, adductae, verificateae, seu alias sufficienter, aut etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo umquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive

1 Reliqua decreta haec in Bull. non sunt (n. t.).

Modo illa confirmat et declarat.

Clausulas praeservativas adidit.

etiam ex eo, quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimplenda non fuerint, aut ex quovis alio capite, a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis integritatem, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti, seu se iuvare in iudicio vel extra posse; neque ipsas praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendere; sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari;

Ita iudicari statuit.

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuntios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et

eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Quocirca venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, nec non dilectis filiis nostris et Apostolicae Sedis nuntiis, ac haereticae pravitatis inquisitoribus ubilibet existentibus, per apostolica scripta mandamus, ut, statim atque praesentes litterae ad eorum et cuiuslibet eorum notitiam pervenerint, in suâ quisque respective dioecesi vel provinciâ sedulo pervigilet, ne sine approbationibus praedictis imagines cum memoratis signis exponantur, aut miracula, revelationes, ac beneficia praedicta publicentur, aliave contra superius disposita fiant; transgressores vero si regulares fuerint, privationis suorum officiorum, ac vocis activae et passivae, necnon suspensionis a divinis; si vero clerici seculares, privationis pariter suorum officiorum, suspensionis a divinis et ab administratione sacramentorum, executioneque suorum ordinum respective, aliisque arbitrio praedictorum Ordinariorum seu inquisitorum pro modo culpae infligendis poenis plectendo (qui autem libros impresserint, aut imagines pinxerint, sculperint, seu quoquo modo affixerint vel formaverint, ceterique artifices circa praemissa qualitercumque delinquentes, praedicta omnia amittant et insuper pecuniariis, aliisque etiam corporalibus poenis iuxta criminis gravitatem, eorumdem Ordinariorum, seu inquisitorum arbitrio afficiantur); contradictores quoslibet et rebelles, ac praemissis non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facta remedia, omni et quacumque appellatione, recursu et reclamazione remo-

Exequutores deputat. ac mandat. poni transgressores.

tis, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Publicationem in Urbe omnes afficere decernit.

§ 7. Ut autem praesentes et in eis contenta quaecumque ad omnium notitiam deducantur, et ne aliquis de eis ignorantiam praetendere possit, volumus pariter et mandamus, quod eadem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris ad ecclesiae Lateranensis, et basilicae Principis Apostolorum de Urbe, necnon cancellariae apostolicae valvas, ac in acie Campi Florae affigantur et publicentur, et, cum inde amovebuntur, eorumdem exempla in eisdem locis affixa dimittantur: quae sic publicatae et affixae, post duos menses a die publicationis computandos, omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficiant et arcent, ac si unicuique illorum personaliter intimatae et notificatae fuissent.

Transumptis credi mandat.

§ 8. Quodque illarum transumptis impressis, sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, et manu alicuius notarii publici subscriptis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v iulii MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5 iulii 1634, pontif. anno XI.

Anno MDCXXXIV, indictione secundâ pontificatus Sanctissimi D. N. D. Urbani divinâ providentiâ Papae VIII, die vero quintâ septembris, supradictae litterae sive decretum affixum et publicatum fuit ad valvas basilicarum S. Ioannis in Laterano, et Principis Apostolorum Urbis,

ac in acie Campi Florae, ut moris est, per me Alexandrum Latinum, praelibati SS. D. N. Papae cursorem.

Pro domino mag. curs.

DOMINICUS MANG. curs.

CDXCII.

Designatio conventuum pro novitiatibus laicorum seu conversorum Ordinis fratrum B. Mariae de Monte Carmelo.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii procuratoris generalis Ordinis fratrum B. Mariae de Monte Carmelo nobis expositum fuit, quod a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus negotiis regularium praepositis emanavit decretum, per dilectum filium nostrum Martium S. Angeli in Foro Piscium diaconum cardinalem Ginettum nuncupatum, dicti Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo protectorem exponi demandatum, infra-scripto sub tenore, videlicet:

Instantia procuratoris generalis Ordinis.

Eminentissimi et reverendissimi signori.

§ 2. Il procuratore generale de' Carmelitani espone all'Eminenze Vostre, come nella sua religione è stato sempre solito, che i frati conversi, seu laici, facessero l'anno del noviziato in qualsivoglia convento in virtù si delle loro costituzioni, come anco per concessione della bona memoria di Clemente VIII. Ma perchè forse tale concessione sarebbe troppo ampla, supplica che almeno si dia facoltà al padre generale, che in ogni provincia

Causae huius Constitutionis referuntur, et decretum de super emanatum.

1 Fratres Carmelitae suam regulam susceperunt ab Alberto patriarcha Hierosolymitano, quam Honorius III approbavit in sua Const. LXXVIII, Ut vivendi, tom. III, pag. 415. Cappis albis uti iussit Bonifacius VIII in Const. VII, Iustis, tom. IV, pag. 133.

d'Italia ed isole adiacenti possa designare quattro o cinque conventi de' principali, dove, sotto la cura di persona idonea, detti conversi, seu laici, facciano l'anno del noviziato, quale finito, possano poi fare la loro professione solennemente, non ostante li decreti di Clemente VIII bona memoria, ed altri in contrario, che si riceverà a grazia singularissima.

Decretum Congregationis episcoporum regularium.

§ 3. S. Congregatio cardinalium negotiis regularium praeposita censuit, committendum esse eminentissimo cardinali Ginetto, Ordinis huiusmodi apud hanc Sanctam Sedem protectori, prout praesentis decreti virtute committit, ut, pro suo arbitrio et prudentiâ, et prout magis in Domino expedire abiteratur, conventus praedictos in singulis provinciis ad novitios laicos seu conversos recipiendos designet, contrariis quibuscumque non obstantibus; dummodo in reliquis novitii conversi ad habitum et professionem in ipsis conventibus ut supra designandis admittantur servatâ formâ decreti Sanctissimi Domini nostri super receptione et educatione novitiorum ultimo loco editi, necnon felicis recordationis Sixti V, ac aliarum constitutionum apostolicarum, et decretorum pariter similis memoriae Clementis VIII, institutionumque generalium super receptione et educatione novitiorum, eiusdem Clementis necnon sanctae memoriae Pauli V auctoritate editarum.

Romae, die 10 februarii 1634.

Designatio conventuum pro novitiatibus laicorum.

§ 4. Nos Martius S. Angeli in Foro Piscium sanctae Romanae Ecclesiae diaconus cardinalis Ginettus, totius Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo protector, vigore retroscripti decreti instituimus, deputamus et designamus in singulis provinciis Italiae et insularum adiacentium conventus infrascriptos, videlicet:

In provinciâ S. Alberti in Sicilia, conventus Placiae, Melatii, Scicli, Syracusae et Mazzarini;

In provinciâ Romanâ, conventus Transpontinae, S. Martini in Montibus, Praeneste, Velitrarum et Roncilionis;

In provinciâ Lombardiae, conventus Mediolani, Cremonae, Novariae, Montis Caelerii et Novarum;

In provinciâ Venetiarum, conventus Vicentiae, Roboreti et Dezensani;

In provinciâ Tusciae, conventus Pisarum, Prati, Monti Politiani et Emporii;

In provinciâ Romandiolae, conventus Anconae, Caesena, Arimini et Senogalliae;

In provinciâ Neapolis, conventus Capuae, Nuceriae, Apuliae, Beneventi, Salerni et Aversa;

In provinciâ Apuliae, conventus Licii, Bitunti, Neriti, Baruli et Monopolis;

In provinciâ S. Angeli in Sicilia, conventus Marsalae, Alcamo, S. Nicolai de Bononia, Calatanixetae et Racalbuti;

In provinciâ Calabriae, conventus Cosentiae, Rhegii, Caroleorum et Catanzarii;

In provinciâ Aprutii, conventus Terami, Ortonae et Bilantis;

In Grantiis, conventus Neapolis, conventus Summae, Surrenti et Concordiae;

In quibus possint recipi et admitti ad habitum, et, expleto probationis anno, ad professionem fratres conversi, seu laici, servatâ formâ decreti Sanctissimi Domini nostri super receptione et educatione novitiorum ultimo loco editi, necnon felicis recordationis Sixti V, ac aliarum constitutionum apostolicarum, et decretorum pariter similis memoriae Clementis VIII, institutionumque generalium super receptione et educatione novitiorum, eiusdem Clementis necnon sanctae memoriae Pauli V auctoritate editarum. Et ita observari mandamus, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae, die 4 iulii 1634.

§ 5. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus procurator generalis decretum praeinsertum, conventuum-

Confirmatio apostolica.

que praedictorum ad effectum supradictum designationem huiusmodi, ab eodem Martio cardinale eiusdem decreti vigore factam, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summopere desideret: nos, eundem procuratorem generalem spiritualibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praedictum et illius vigore factam conventuum huiusmodi designationem praecursoriam¹, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplementum.

§ 6. Decernentes illa necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac domorum, seu conventuum, et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Posset legi *praecursoriam*; at bene etiam legitur *praecursoria*, nam adiectivum afficit tum *decretum* tum *designationem* (n. 7.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII augusti MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 12 augusti 1634, pontif. anno XII.

CDXCIII.

Declaratio circa praecedentias inter fratres sancti Francisci de Observantia Reformatos¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Inter gravissimas multiplicesque apostolicae servitutis curas, in eam peculiari sollicitudine incumbimus, ut religiosi viri, qui, obliti populum suum et domum patris sui, divini numinis obsequiis se manciparunt, vota sua reddant Domino abundanter in spiritu humilitatis ac sanctitate et iustitia coram ipso.

§ 1. Hinc est quod nos, felici dilectorum filiorum fratrum Ordinis sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum statui, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certa scientia nostra, harum serie statuimus, atque praecipimus et mandamus, quod de cetero inter eosdem fratres Minores sancti Francisci de Observantia Reformatos nuncupatos nulli illorum ius praecedendi sive honoratoris loci competat, nisi ministro, commissario, vicario et procuratori generalibus, ministris provincialibus, commissariis et vicariis provincialibus, si fuerint ex Reformatis, custodibus reformationum, commissariis, visitatoribus, guardianis, praesidentibus, seu commissariis et vicariis localibus: qui tamen, expletis eorum officiis, ad locum et praecedentiam Ordinis redibunt, tam ii, qui iam habitum per dictos fratres Refor-

¹ De his fratribus vide signata ad Const. CLXIII (al. 150, nam erronee edit. Main. citat Const. LIX) *Sacrosanctum*, tom. XIII, pag. 373.

matos gestari solitum susceperunt et de cetero suscipient, quam ii, qui se a fratribus de Observantia ad fratres Reformatos huiusmodi canonice transtulerunt et transferent: exceptis tamen iis, qui officio ministri generalis, seu commissarii generalis cismontanae familiae functi sunt, vel fungentur, qui post superiores actuales immediate locum habeant.

Clausulae praeservativae et decretum irritans.

§ 2. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari debere; irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

sub annulo Piscatoris, die XXIII augusti MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 23 augusti 1634, pontif. anno XII.

CDXCIV.

Quod fratres Ordinis beatae Mariae de Carmelo in collegio S. Theresiae Salamantinae, absolutis per eos cursu, lecturis vel exercitiis litterarum a regularibus dicti Ordinis requisitis, in eodem sacrae theologiae lauream suscipere possint absque expensis.

Dilecto filio Theodoro Stratio, moderno et pro tempore existenti priori generali fratrum Ordinis beatae Mariae de Monte Carmelo,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum, sicut nuper exponi fecisti, tu, iuxta regularia tui Ordinis instituta apostolica auctoritate confirmata, Ordinis praedicti professores, qui eos cursus, lecturas vel exercitia litterarum peregerunt, quae secundum eorumdem regularium institutorum formam et tenorem requiruntur, eiusdem Ordinis magistros in sacra theologia creandi et instituendi facultatem habeas, dummodo tamen iidem professores magisterii sive doctoratus in eadem sacra theologia lauream in aliqua approbata studii generalis universitate suscipiant, quia vero in suscipienda magisterii sive doctoratus in universitate generali huiusmodi laurea intolerabiles pecuniarum summae expendendae sunt, in magnum pauperum inter Mendicantes religionis detrimentum, et collegium sanctae Theresiae Salamantinae eiusdem Ordinis semper habuit, et imposterum habiturum spectatur regentes et in eadem sacra theologia magistros doctos et in litterarum exercitiis maxime versatos, nobis propterea

(quod debitus virtutis honos eiusdem Ordinis provinciarum Hispaniae et Lusitaniae professoribus, qui in artibus et sacrae theologiae huiusmodi studiis cursum perfecerunt, et aliis digni et idopei sunt, sublatis expensis huiusmodi, habeatur) humiliter supplicari fecisti, ut super praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Indolget pro-
ut in rubrica.

§ 1. Nos igitur, te ac provinciarum praedictarum tui Ordinis huiusmodi professores specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, teque et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, tibi omnibus et singulis dicti Ordinis et provinciarum praedictarum professoribus (quos, absolutis per eos cursu, lecturis vel exercitiis litterarum a regularibus dicti Ordinis institutis ut praefertur requisitis, et servatis aliis servandis, in eadem sacra theologia creaveris et institueris), quod illi in praedicto collegio sanctae Theresiae Salamantinae cum rigoroso examine et approbatione regentium et aliorum magistrorum eiusdem collegii, ac servatis aliis conditionibus iuxta regularia instituta huiusmodi necessariis a superioribus eiusdem collegii magisterii sive doctoratus in eadem sacra theologia lauream suscipere libere et licite possint et valeant, auctoritate nostrâ concedendi et indulgendi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facultatem concedimus et imper-

timur. Decernentes irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantibus
derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi augusti MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 26 augusti 1634, pontif. anno XII.

CDXCV.

Nuncio apostolico apud Wladislaum IV Poloniae regem facta potestas ecclesiasticis regni eiusdem permittendi, ut regi subsidium praestare queant.

Venerabili fratri Honorato archiepiscopo Larissensi, apud charissimum in Christo filium nostrum Wladislaum Poloniae et Sveciae regem illustrem nostro et Apostolicae Sedis nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut accepimus, dilecti filii clericus regni Poloniae, provide considerantes regnum ipsum gravibus ad praesens

Ecclesiasticis
regni Poloniae
aliquid regi
subsidium praes-
tare cupientibus

1 Ex Regest. in Secret. Errov.

necessitatibus urgeri, et imminetia illi pericula tam ecclesiasticis quam laicis communia, regni vero praedicti vires adeo exhaustas esse, ut laicorum facultates sufficienti subsidio, quo eisdem necessitatibus subveniatur, et periculis praedictis occurratur, comparando nequaquam suppetant, ideoque pro publicae salutis patriaeque defensione aliquam pecuniae summam subsidii nomine charissimo in Christo filio nostro Wladislao Poloniae et Sveciae regi illustri, nostrâ et Sedis Apostolicae ad id accedente licentiâ et consensu, sponte conferri desiderant:

Facultatem
ad id concedit
Urbanus.

§ 2. Nos, praedicti Wladislai regis et dicti Poloniae regni necessitatibus huiusmodi consulere, periculisque praedictis, quantum nobis ex alto conceditur, occurrere volentes, tibi, venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, ac dilectis filiis abbatibus et aliis personis ecclesiasticis eiusdem regni, ut pro necessitatibus et periculis huiusmodi subsidium praedicto Wladislao regi, sponte tamen, pro unâ vice et summâ quae eis videbitur dumtaxat, ipsi autem Wladislao regi, eiusque ministris, quod subsidium huiusmodi petere et recipere absque conscientiae scrupulo, censurarum et poenarum ecclesiasticarum incursu, libere et licite possint, dummodo tamen subsidium huiusmodi in praedictos et non alios usus convertatur et erogetur, apostolicâ auctoritate indulgendi et licentiam concedendi, ipsosque archiepiscopos, episcopos, abbates et alias personas ecclesiasticas, earumque singulas, quatenus dictam pecuniae summam absque Sedis praedictae licentiâ promiserint, aut solverint, necnon eundem Wladislaum regem et suos ministros praedictos, si illam similiter absque licentiâ praedictâ iam receperint, ab omnibus et singulis censuris et poenis propterea quomodolibet incursis eadem auctoritate ab-

1 Ad syntaxim absolvend. lege *ideo* (R. T.).

solvendi facultatem et auctoritatem, tenore praesentium, concedimus et imper-

timur. § 3. Tibique, ut ad executionem praedicti subsidii per personas ecclesiasticas tantum et non aliâs procedere debeas, eadem auctoritate committimus et mandamus; contradictores ac solvere recusantes, per censuras et poenas ecclesiasticas aliaque opportuna iuris et facti remedia, eadem auctoritate compescendo.

Immo recu-
santes vult com-
pellit.

§ 4. Non obstantibus concilii Lateranensis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ac exemptionibus aut immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, quibusvis generaliter vel specialiter concessis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio seu quaevis alia expressio habenda sit, et in eis caveatur expresse, quod per huiusmodi clausulas generales, etiam mentionem specialem importantes, eis derogatum esse non censeatur, nec derogari videatur nisi certis modo et formâ in illis expressis plene observatis; quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantia tollit

§ 5. Volumus autem, ut pauperes clerici, qui in redditibus non habent nisi victum necessarium, ad contribuendum minime compellantur.

Pauperes in
ten. clerici et
pauperes

§ 4. Praeterea volumus, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, sigilloque personae in dignitate ecclesiastica consti-

Presentium-
que transum-
ptis et impressis

1 Particul. aut nos addimus (R. T.).

tutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die XIX octobris MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 19 octobris 1634, pontif. anno XII.

CDXCVI.

*Praefatio et approbatio caeremonialis pro electione magni magistri hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini, non meritis nostris sed inscrutabili divinae voluntatis providentiâ vocati, et attentâ mentis acie considerantes, hospitale sancti Ioannis Hierosolymitani in insulâ Melitae, Doctoris Gentium miraculis celebratâ, firmissimum, tutissimumque reipublicae christianae adversus impii Turcarum tyranni invasiones propugnaculum existere, eiusque fratres milites, tanquam veros Christi athletas, pro fidei catholicae defensione, nullis vitae periculis parcendo, iugiter laborare, dignum, quin potius debitum reputamus, ut ea, quae per nostras litteras, motu proprio expeditas, aliâ statuimus et ordinavimus pro felici, rectâque magni magistri dicti hospitalis electione, suum debitum sortiantur effectum.

§ 1. Cumque, pro faciliiori ipsarum litterarum nostrarum executione, proprium caeremoniale per nonnullos Romanae curiae praelatos, religionis zelo, prudentiâ, fide, doctrinâ, rerum gerendarum usque, aliisque egregiis virtutibus conspicuos, quibus negotium huiusmodi commiseramur.

¹ Alias leges ediderat pro huiusmodi electione hic idem Pontifex Const. CCXCVI (al. 269) In specula, tom. XIII, pag. 672.

mus, diligenti, ut res postulabat, adhibito examine, confectum, et a nobis approbatum fuerit; ut illud cum omnibus et singulis in eo contentis inviolabiliter perpetuo observetur ex nostro pastoralis officii debito providendum, ac nostrae apostolicae confirmationis patrocinio muniendum censuimus.

Tenor autem illius est:

Magno magistro vitâ functo, congregetur, quam primum fieri poterit, consilium status, sive completum, a quo, inter ceteros, praecipue infrascripti¹ fiant:

I. Deputet sive eligat locumtenentem iuxta formam statutorum seu stabilimento- rum dicti hospitalis apostolicâ auctoritate confirmatorum, qui, iuxta litterarum Sanctissimi Domini nostri Urbani Papae VIII desuper emanatarum huiusmodi dispositionem, ea dumtaxat exercere valebit quae ad meram iustitiam pertinent; non autem cum quovis fratre milite dicti hospitalis, seu aliâ quavis personâ ad habitum fratrum dicti hospitalis admitti petente, super cuiuscumque generis impedimento vel defectu, etiam in vim quorumcumque privilegiorum seu facultatum dictâ auctoritate concessorum seu confirmatorum, dispensare, neque cum eodem consilio status et quovis praetextu alias gratias etiam facere, ut sunt habitum dicti hospitalis concedere aut exhibere vel similia, minusque litteras apostolicas magno magistro praedefuncto directas executioni demandare, aut alios quosvis actus gratiam concernentes facere, sub poenâ, in omnibus vel singulis casibus praedictis, privationis vocis activae eo ipso incurrendâ, et per consilium praedictum, excluso ipso locumtenente, declarandâ; et nihilominus omnia et singula per eum contra praesentium tenorem quomodolibet gesta, irrita et inania, nulliusque roboris et momenti exi-

¹ Videretur legendum a quo, inter cetera, praecipue infrascripta fiant (R. T.).

De congregando capitulo

De locumtenentis electione et facultate.

stant: sicque dispensati et alii quicumque executionis litterarum praedictarum nec non gratiarum eis sic, ut praefertur, a locumtenente huiusmodi factarum usu et effectu careant, sed in eodem statu in quo antea erant, non secus ac si cum eis super suis impedimentis vel defectibus dispensatum gratiaeque eis concessae ac litterae apostolicae huiusmodi executioni demandatae non fuissent, remaneant.

De exactorum electione et auctoritate.

II. Locumtenens et consilium praedicti tres eiusdem hospitalis ac unius seu diversarum linguarum fratres milites fide et facultatibus idoneos, prout sibi videbitur, deputent, ut in ipsorum sic deputatorum manibus pecuniae per communis aerarii debitores, durante sedis magistralis vacatione, realiter et cum effectu solvantur et numerentur: solventes vero solutionum huiusmodi quietantias ab ipsis deputatis reportent. Qui quidem deputati, statim sequutâ magni magistri electione, pecuniarum per eos receptorum et exactarum rationem reddere, pecuniasque ipsas magno magistro canonice electo, seu thesaurario vel aliis ministris, ad quos de iure et ex formâ statutorum seu stabilimento- rum huiusmodi spectabit, consignare et restituere teneantur; aliter factae solutiones nullatenus solventibus suffragentur; quin adhuc communis aerarii, ad effectum non ferendi suffragium, debitores censentur.

De vocalibus.

III. Curabunt iidem locumtenens et consilium status, ut a qualibet linguâ (seu aliâ, prout eis celeri expeditioni magis expedire videbitur) eorum fratrum, qui iuxta earumdem litterarum praedictarum formam suffragium laturi sunt, nota sive catalogus conficiatur, cum eorum nominibus, cognominibus, patriis et denominationibus, necnon tempore susceptionis habitus ac residentiae et caravannarum per eorum quemlibet factarum; quae quidem nota sive catalogus edicto per eos-

dem locumtenentem et consilium status promulgando inseratur; edictumque huiusmodi in locis publicis et consuetis, ad hoc, ut si quis se gravatum senserit, aut contra aliquem etiam alterius linguae excipere voluerit, infra terminum ab eisdem in dicto termino¹ praefigendum, in actis cancellarii seu vicecancellarii, aut cuiusvis alterius ad hoc deputandi, iura sua exhibere et deducere possit; quo termino elapso, et nihil opposito, opponere volentes postea amplius non audiantur. Praeterea, iuxta litterarum praedictarum dispositionem (etiam vigore cuiuscumque privilegii seu concessionis etiam specialis a Sede Apostolicâ obtentae, sive consuetudinis etiam immemorabilis, aut quovis alio praetextu), in electione magni magistri, aut in quovis alio actu illam concernente, votum vel suffragium nec ferre nec passive habere, nec in eâ quomodolibet se intromittere vel immiscere poterit ullus eiusdem hospitalis frater aut cappellanus vel serviens armorum, extra omnium linguarum sive totius hospitalis limites natus, cum quo super defectu limitum dispensatum fuerit; nullusque frater cappellanus actu sacerdos non existens; minusque ullus frater serviens, ex merâ gratiâ et non factis probationibus receptus. Qui omnes propterea, seu eorum aliqui, in catalogo sive notâ huiusmodi poni non debent, exceptis tamen episcopo Melevitano² et priorâ ecclesiae conventualis dicti hospitalis nunc et pro tempore existentibus, necnon quovis alio magnae crucis fratre, qui, licet extra limites recepti, voto sive suffragio activo et passivo gaudebunt respectu electionis viginti quatuor dumtaxat, nec in hac prohibitionis parte ullatenus comprehendi, sed eiusdem episcopi, necnon linguae germanicae iura, privilegia et praerogativae.

¹ Videtur potius legendum in dicto edicto vel simpliciter in edicto (R. T.).

² Potius lege Melitensi (R. T.).

Alias hic Pontifex nonnulla constituit circa electionem magni magistri huius militiae.

Pro omni facultate executionis adhibita caeremoniale hic subsequens.

si quae² aliis illis competunt, praeservata censeantur.

De impotentibus ferre votum in scriptis.

IV. Idem locumtenens et consilium, ad nominationem cuiuslibet eligentium, qui, ex aliquâ infirmitatis vel alterius iustae et rationabilis impotentiae causâ, nomina, cognomina et denominationes praedicta scribere non poterit, personas deputabunt quae eadem nomina, cognomina et denominationes pro iisdem sic impeditis scribant.

De causarum expeditionibus.

V. Insuper locumtenens et consilium praedicti decidant et terminent summarie, sine strepitu et figurâ iudicii, etiam manu regiâ (iuxta tamen statuta, stabilimenta et consuetudines dicti hospitalis), omni et quâcumque appellatione, restitutione in integrum, et aliis quibuscumque executionem retardare valentibus remotis, omnes causas supradictorum gravaminum et exceptionum, et quamlibet aliam controversiam, etiam vigintiquatuor et sexdecim electorum, quas sede magistrali vacante oriri contigerit, donec ad magni magistri consummatam electionem deventum fuerit.

De modo eligendi.

Conventus vero et omnes fratres die et horâ solitis in ecclesiâ conventuali S. Ioannis congregentur; et missâ celebratâ, hymnoque *Veni Creator Spiritus* decantato; singuli fratres, ius suffragii vigore litterarum apostolicarum praedictarum habentes, ad cappellam, unicuique linguae ad id in eadem ecclesiâ destinatam seu destinandam, accedant; exceptis tamen fratribus illius linguae, ex qua dictus locumtenens extiterit, qui in corpore eiusdem ecclesiae conventualis remaneat. Hi non unum, ut antea consueverant, sed tres fratres milites ex unaquâque linguâ capaces, ac iuxta earundem litterarum apostolicarum, necnon statutorum seu stabilimentorum praedictorum formam qualificados, in electores eligant, ita ut imposterum non octo tantum

¹ Aptius legeretur si qua (R. T.).

fratres milites, qui in electores deputabantur, sed vigintiquatuor eligantur. Ipsaque trium fratrum cuiuslibet linguae electio per secretas schedulas modo et formâ sequentibus fiat; videlicet, quod omnes schedulae vel impressae vel unâ et eadem manu tantum conscriptae sint, cum expressione nominum et cognominum seu denominationum eligentium et eligendorum, iuxta exemplum infrascriptum.

Ego frater

*Eligo fratrem
in unum ex XXIV.*

Exemplum schedulae electionis.

Eaedem schedulae super mensâ in cappellis et ecclesiâ conventuali praedictâ respective poni, singulique eligentes soli seorsim et separatim, aliis inde remotis, ad ipsam mensam accedere, et in superiori schedulae parte nomen, cognomen seu denominationem propriam ipsiusmet eligentis, et in inferiori schedulae parte nomen, cognomen seu denominationem eligendi, propriâ manu scribere debeant; ita ut certa tam eligentis quam electi persona habeatur; alioquin suffragium sit nullum; exceptis tamen votis illorum, quorum nomina, cognomina et denominationes iisdem locumtenens et consilium, ob causas super expressas, per aliam personam scribi posse concesserint. Caveant etiam diligenter, ne in qualibet schedulâ plures, quam unum, nominent, iuxta exemplum inferius positum.

Ego fr. Sylvester Scotus

*Eligo fr. Nicolaum La Marra
in unum ex XXIV.*

Exemplum schedulae.

De scrutinio.

Ad novum scrutinium toties deveniatur, donec tres supradicti votis sive suffragiis sufficientibus iuxta earundem litterarum apostolicarum formam et tenorem electi sint.

De schedulae complicatione et sigillo.

Quilibet vero eligentium huiusmodi ad mensam praedictam accedens, nominibus seu cognominibus aut denominationibus praedictis in suâ schedulâ ut praemittitur conscriptis, primo illam in superiori parte complicabit, et communi suae linguae sigillo, in eadem mensâ ad hunc effectum praeparando, ita claudat, ut eligentis nomen nunquam videri possit, nec ullo unquam tempore publicetur: secundo eandem schedulam ita totam complicabit, ut tunc temporis a nemine legi valeat: tertio schedulam ipsam sic complicatam et sigillo clausam summis digitis elevans et circumstantibus palam et publice, ad hoc ut unicam esse omnibus pateat, commonstrans, altâ et intelligibili voce iurabit iuxta sequentem formam: *Ego N. iuro, me eligere illum, quem secundum Deum eligendum iudico*: quod quidem iuramentum in omnibus aliis electionibus in vim litterarum apostolicarum huiusmodi faciendis praestari et renovari debet.

Formula iuramenti.

De iuramenti necessitate.

De positione schedularum in urnam.

De numeratione schedularum.

Praestito huiusmodi iuramento, schedulam praedictam in urnam, seu vas ad hunc effectum in mensâ appositum, immittat.

Quo facto, tres fratres milites antiquiores, et magis antiani, nullâ habitâ praeceminentiae consideratione, ultra alios actus, sibi uti scrutatori¹ competentes, palam et publice, omnibus eligentibus videntibus et audientibus, schedulas in urnam seu vas immixtas numerent; et ubi pauciores seu plures schedulae numero eligentium repertae fuerint, illico et publice comburantur; et toties scrutinium renovetur, donec schedularum numerus

¹ Videretur legendum uti scrutatoribus (R. T.).

eligentium numero coaequetur, illique respondeat.

Comperto autem numerum schedularum parem esse numero eligentium, scrutatores praedicti legant altâ voce et publicent schedulas in parte sigillo non clausâ, publicando propterea personam quae in eis eligitur: factâque publicatione huiusmodi, censeantur electi tres fratres milites praedicti pro qualibet linguâ, qui maiorem suffragiorum numerum respectu minoris habuerint, dummodo singuli quartam saltem suffragiorum partem assequantur. Quod si nemo, sive duo, aut unus dumtaxat ex tribus eligendis hanc quartam suffragiorum partem reportaverit; ad novum scrutinium toties pariter deveniatur quoad alios, qui quartam partem non reportaverint, donec trium numerus cum dictâ saltem quartâ parte compleatur. In eventum, in quem aliquis necessariis dumtaxat votis eligatur, idem electus propriam schedulam agnoscat, ad hoc, ut videatur, an detractâ ipsius electi schedulâ, sufficiens pro electione schedularum numerus fuerit, et an electus sibi met (quod non potest) suffragium tulerit: et renuente electo propriae schedulae agnitionem sive manifestationem, ille eâ vice pro non electo habeatur.

Qui vero, ut praemittitur, electus fuerit, a suffragio sive voto ferendo pro aliis duobus arceatur; statimque, atque electus fuerit, ab ipsâ cappellâ recedat et ad locum conclavis opportunum se conferat.

Quod si locumtenens in dictorum trium numerum eligatur, statim alius locumtenens deputetur, seu magis antianus ipsius consilii ibi existens, omissâ qualibet praeceminentiae consideratione, locumtenentis loco praesideat, prout consilio expedire videbitur.

Quia vero lingua Anglicana non habet fratres milites, cappellanos, nec fratres servientes; ideo, donec illud regnum ad

De publicatione schedularum et electione xxv militum.

De electo a conclave transferendo.

De subrogando in casu electionis locumtenentis.

De subrogandis pro Anglicana lingua.

gremium sanctae Romanae Ecclesiae redierit, unaquaeque aliarum septem linguarum successive alium fratrem militem e propria lingua per schedulam, ut supra, eligat: et septem sic electis viginti et unus supradicti, praeuia dicti iuramenti praestatione, per secreta pillularum suffragia, pro maiori eligentium numero respectu minoris, tres diversarum nationum, Gallicae videlicet, Italicae, Hispanicae et Germanicae, eligant cum ballotatione cuiuslibet ipsorum septem: qui tres ut praemittitur electi linguam Anglicanam repraesentent, illiusque vice et nomine in ista electione dumtaxat suffragium ferant.

De electis ad conclavum se transferendis pro eligendo magistro.

Facta, ut praemittitur, eorundem electione, illi ad locum conclavis se conferant, in quo electio magni magistri necessario faciendae erit et ad infrascriptos actus deveniant, videlicet:

De praesidente electionis.

I. Eligant, praeuia dicti iuramenti praestatione, praesidentem electionis per pillulas secretas, iuxta antiquam dicti hospitalis consuetudinem hactenus ibi observatam: qui sic electus loco dicti locumtenentis, cum prohibitionibus supradictis gratias et alia supradicta faciendi, praesideat, et ea, quae praesidentes electionis de iure, privilegio, usu, vel consuetudine facere et gerere possunt seu debent, gerat et faciat.

De electione triumviratus.

II. Praevia similiter eiusdem iuramenti praestatione, procedant ad electionem triumviratus, nempe unius militis, unius cappellani, et unius armorum servientis fratrum, qui sint diversarum linguarum, iuxta formam scrutinii pillularum superius descripti, usque ad perfectam electionem huiusmodi.

De electione quarti.

III. Celebrata electione praedicta, ipsi tres sic electi ad quarti electionem, diversae tamen linguae a sua, unanimes deveniant: et, si infra unius horae a primo momento clausurae conclavis computandae spatium concordēs non fuerint,

tunc et eo casu illorum singuli alium fratrem militem eorum cuilibet benevolum, qui non sit ex eorum linguis, nominent; nominationeque huiusmodi ad vigintiquatuor electores relatā, ipsi se in sacristiam (eis loco conclavis in hoc casu dumtaxat assignatam) recipientes, praeuia pariter dicti iuramenti praestatione, ad secretum scrutinium pillularum pro electione unius ex dictis tribus nominatis deveniant; ita ut quilibet horum trium ballotetur, et ille pro quarto electus sit et esse censeatur, qui maiorem suffragiorum numerum respectu minoris numeri reportabit, etiam si sit de corpore dictorum vigintiquatuor.

IV. Iste quartus sic electus ad conclavum accedat, et cum aliis tribus ad quinti, quintus vero similiter electus cum aliis quatuor ad sexti electionem procedat per maiorem suffragiorum, seu pillularum numerum; sicque successive usque ad sextidecimi electionem, videlicet duorum ex unaquaque lingua iuxta eorum praeminentias et praerogativas hactenus observatas, quibus praeeudicium inferre non censetur, deveniatur.

Occurrente autem in omnibus electionibus praedictis suffragiorum paritate, aliis praefertur electusque sit et esse censeatur magis antianus, et, in antianitatis aequalitate is qui diuturniorem in conventu residentiam fecerit, seu in servitio dicti hospitalis magis occupatus fuerit (propter quod servitium pro residente in conventu habeatur ad praedictum effectum), et, in residentiae paritate, is qui plures caravannas fecerit.

Completā tandem sexdecim praedictorum electione, ipsi sexdecim sic electi, odio, amore et aliis quibuscumque humanis affectibus posthabitis, solumque Deum, illiusque religionis decus ac propagationem praeculis habentes, praeuiaque etiam iuramenti supradicti praesta-

De electione quinti et sic successive usque ad sexdecim.

De praefertendo in pari suffragiorum.

De electione magi magistri.

tione, ad electionem magni magistri, quem capacem, et pro tanti Ordinis dignitate et utilitate idoneum iudicaverint, sicut hactenus observatum fuit, deveniant. Omnibus autem innotescat, electionem nullam et irritam fore eo ipso, nec ullum effectum sortiri debere, si aliter celebrata fuerit, quam in conclavi, et praeuia electione trium fratrum militum uniuscuiusque linguae non receptorum ex gratia limitum, modo et formā praemissis, tam respectu scrutinii et suffragiorum, quam respectu linguae Anglicanae faciendā; et non electo prius uno fratre milite, uno fratre cappellano, et alio fratre serviente armorum, ut supra qualificatis, qui usque ad electionem decimisexti, duorum videlicet pro qualibet lingua, iuxta earundem litterarum tenorem procedant; et a sexdecim electis huiusmodi; demumque de alio quam uno ex fratribus militibus ex eadem limitum gratia nequaquam receptis.

Caeremoniale hic relatum approbat Urbanus, et revocat quodcumque aliud caeremoniale, seu electionarium.

Hucusque tenor caeremonialis.

§ 2. Motu itaque proprio, et ex certa scientia ac maturā deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quodcumque electionarium, sive caeremoniale, vel rituale electionis seu electionum huiusmodi, a quocumque desuper hactenus factum, compositum sive publicatum, etiam typis impressum, in primis et ante omnia revocantes et annullantes, omnia et singula in praesenti caeremoniali ordinata et quomodolibet contenta, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus.

Omnia in eo contenta inviolabiliter observari mandant.

§ 3. Eaque ab omnibus et singulis dicti hospitalis fratribus, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari praecipimus et mandamus.

Ita iudicari decernit.

§ 4. Decernentes sic, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et dele-

gatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuntios, quavis auctoritate et potestate fungentes, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria revocet.

§ 5. Non obstantibus omnibus illis, quae in litteris nostris praedictis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die XXI octobris MDCXXXIV, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 21 octobris 1634, pontif. anno XII.

CDXCVII.

Episcopis regni Poloniae facultas conceditur consuetum pro communionem paschali tempus prorogandi.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt venerabiles fratres archiepiscopi et episcopi regni Poloniae, quod in eodem regno progressu temporis usus invaluit, ut quilibet, ad id tamen aptus et idoneus, singulis annis, ad minus duodecim dierum spatio, nempe a feria quinta in Coena Domini usque ad diem dominicam in Albis inclusive, confessus ac sacra communionem refectus esse debeat: cuius quidem temporis brevitatis in causa fuit, ut ob numerosum dicti regni populum, ac sacerdotum ibidem, partim contagio, partim vero aliis infirmitatibus defunctorum, de-

Ob sacrorum defectum plures duodecim dierum spatium communionem paschalem tenere non poterant.

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.